PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, SOBOTA, 18. AVGUSTA 1962 ● LETO IV., ŠTEVILKA 226 ● CENA 20 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 6. OKTOBRA 1944 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA.

GLAVNI UREDNIK JANEZ VIPOTNIK
ODGOVORNI UREDNIK MARJAN JAVORNIK

PRVA IZDAJA

Zunanja trgovina na boljši poti

Letošnji napori, ko z vsemi silami in sredstvi pospešujemo proizvodno orientacijo k izvozu, bodo nedvomno povzročili, da se bodo korenito spremenili odnosi našega gospodarstva do mednarodnega tržišča. V delovne kolektive si utira pot spoznanje, da bi nadaljnje vztrajanje pri pretežni usmerjenosti na ozke nacionalne okvire pomenilo konec ekonomskega poleta. S tem ko se naša proizvodnja intenzivno prilagaja zahtevam tujih tržišč glede izbire, kvalitete, produktivnosti in načinov poslovnega kontaktiranja, se hkrati prilagaja tudi čedalje večjim zahtevam domačega trga. Ne gre torej za dve orientaciji — na domači in na tuji trg — pač pa za eno samo, za vključevanje v mednarodno delitev dela. Prav s tem pa se, seveda ob pestrejši izbiri, boljši kvaliteti in cenejši proizvodnji, odpirajo tudi nove možnosti na domačem trgu.

Če presojamo uspehe zunanjetrgovinskega poslovanja v prvem polletju — potem nas 18 % povečanje izvoza v naši republiki v primerjavi z lanskim prvim polletjem navdaja z optimizmom, medtem ko so zelo skromni dosežki v prvih mesecih vzbujali bojazen, da plan splon ne bo izpolnjen. Razveseljivo je tudi, da se je obenem povečal uvoz samo za 5 %. V juliju smo izvozni plan že presegli za 2 % in kaže, da bomo ob nezmanjšanih prizadevanjih letni izvozni plan izpolnili. Samozadovoljstvo pa bi bilo seveda vse prej kot utemeljeno. Perspektivne naloge so namreč dosti večje od dosedanjih uspehov. Dobrih 13 milijard deviznih dinarjev, ki smo jih v republiki dosegli z izvozom, pomeni še dokaj skromen, dosti premajhen delež v jugoslovanskem izvozu, če upoštevamo realne možnosti, ki jih nudijo zmogljivosti slovenske industrije.

Doseženi uspehi dokazujejo, da je bila skupna akcija za pospeševanje izvoza, v kateri so sodelovali razen proizvodnih in zunanjetrgovinskih podjetij tudi državni organi, zbornice in družbeno-politične organizacije, zelo uspešna. Koristnost takšnega obravnavanja in reševanja proizvodnih ter izvoznih problemov je napotila k temu, da se bo že avgusta — še sredi obdobja, ki je v prejšnjih letih veljalo v proizvodnji za izrazito počitniško, — začela nova serija sestankov in posvetovanj o izvozu.

Prejšnje kampanjsko obravnavanje teh vprašanj se čedalje bolj umika spoznanju, da edinole nenehni napori in stalno prilagajanje tržišču (pri čemer mora biti seveda merilo zahtevnejši zunanji trg) obetajo posameznim podjetjem in gospodarstvu kot celoti pomembnejše uspehe in nadaljnji razvoj.

Z namenom, da bi odpravili škodljivo razdrobljenost in premajhno koordiniranost izvozno-uvoznih prizadevanj, smo pred kratkim dobili zvezne predpise o pogojih za opravljanje zunanjetrgovinske dejavnosti. Število zunanjetrgovinskih organizacij se bo po novem močno zmanjšalo. V ilustracijo sedanjega stanja naj omenimo, da je bilo še nedavno v državi za uvoz registriranih kakih 500 podjetij, v ljubljanskem okraju pa je n. pr. poslovalo 39 zunanjetrgovinskih in še 8 zastopniških podjetij. Pri tolikšno zunanjetrgovinskih organizacijah seveda ni čudno, da so podjetja, kot je na IV. plenumu CK ZKJ dejal tovariš Tito, namesto da bi konkurirala tujim proizvodom in tovarnam, konkurirala našim proizvodom in s tem škodovala skupnosti.

Pot, ki jo zdaj ubirajo proizvajalne organizacije, ko se v okviru poslovnih združenj pripravljajo na zunanjetrgovinsko registracijo, obeta velike kvalitetne spremembe v nastopanju. Njihovi biroji bodo omogočili trdne, enotne in študijsko premišljene akcije za prodajo našega blaga v tujino; ne bodo pa seveda ovira za to, da največje proizvodne organizacije ne bi mogle še naprej samostojno in direktno nastopali v tujini. Težnje po direktnem kontaktiranju proizvajalcev s tujino pa seveda ne bo mogoče docela uresničiti pri raznih drobnih izdelkih in pridelkih. Za te bodo še zmeraj potrebne trgovske izvozno-uvozne organizacije. Seveda pa bo nujna njihova kadrovska in materialna okrepitev. Le-to bodo prizadeti kolektivi dosegli z organizacijskim združevanjem in s tem tudi zadostili pogojem, ki jih v imenu družbenih interesov terjajo predpisi o zunanjetrgovinski registraciji.

F. Jeras

AKADEMIK SEDOV, »OČE« SOVJETSKIH SPUTNIKOV:

»Odprta pot za nove polete«

Kozmonavta sta na tiskovni konferenci natančno opisala breztežno stanje – Naslednja stopnja: vesoljska postaja

Moskva, 17. avgusta. (Od našega stalnega dopisnika) — V Moskvi pričakujejo, da bosta major Nikolajev in podpolkovnik Popovič odlikovana za izreden podvig z najvišjimi sovjetskimi odlikovanji. Moskva se je že na veliko pripravila, da bo slovesno sprejela kozmonavte. Po ulicah in trgovinah so se pojavili stotisoči rdečih zastav in gesel. Montirajo nove tisoče zvočnikov, iz katerih se ves dan slišijo koračnice in ruske narodne pesmi.

Na Rdečem trgu, letališču Vnukovo in ulici Gorkega in drugih magistralah Moskve postavljajo ogromne portrete sovjetskih kozmonavtov skupno s portreti najvažnejših osebnosti ZSSR.

V več kinodvoranah pa predvajajo filme o Gagarinu in Titovu. Časopisi so polni znanstvenih člankov in fantastičnih napovedi, a vrste pred poviljonom Akademije znanosti ZSSR na razstavi dosežkov narodnega gospodarstva so vse daljše.

Tam lahko vidite skafander, model prvega sovjetskega sputnika, raketo, avtomatsko interplanetarno postajo, aparature vesoljskih ladij, mesto za vodenje pilota, vesoljsko hrano itd. Hkrati prikazujejo na sedmih platnih film »Jutro vesoljske ere«.

S posebnim letalom odreda kozmonavtov sta sinoči pripotovali v Moskvo družini majorja Nikolajeva in podpolkovnika Popoviča. Starši obeh kozmonavtov so sinoči prvič v življenju leteli z letalom.

Aktualno: leteči laboratorij

Akademik Sedov, ki ga imenujejo tudi »oče sovjetskih sputnikov«, je danes pisal v Pravdi: »Rezultati poleta Nikolajeva in Popoviča so potrdili najbolj optimistične napovedi. Zelo pomembno je dejstvo, da sta hkrati srečno pristali obe ladji. Odstranjene so mnoge negotovosti o tem, ali človek lahko ustvari daljše polete v breztežnem stanju. Sedaj je odprta pot za nova raziskovanja, vezana za dolge polete človeka v vesoljskih aparatih.«

Rešena je važna naloga: izstrelitev dveh sputnikov s pilotoma v orbiti, ki ležita blizu druga drugi.

Ustvarjanje letečih postaj v vesolju v orbitah sputnikov Zemlje sedaj dobiva novo podlago. Na teh postajah, ki odpirajo velike možnosti za prihodnje polete, bodo delali razni specialisti.

»Rešitev osnovnih nalog, vezanih za polet človeka na Mesec in najbližje planete, je postala bližja in stvarna, kakor je bila še pred nekoliko dnevi. Pred nami so nove velike naloge in ni dvoma, da bo njihova uresničitev prav tako pomembna in še bolj važna kakor mnogi prejšnji poskusi.«

Opazovalci ocenjujejo to izjavo kot indikacijo, da bo prišlo v bližnji prihodnosti do novih podvigov na poti osvajanja vesoljskega prostranstva.

Avtomati na Mesecu

Akademik Topčijev, podpredsednik sovjetske Akademije znanosti, je zjutraj poudaril:

»Polet Nikolajeva in Popoviča je pomenil rojstvo prve vesoljske ekipe, ki je izpeljala prvo skupno operacijo v vesolju. Ni več daleč čas, ko bodo visoko kvalitetne avtomatske vesoljske postaje proučevale (v začetku brez človeka) fizične pogoje na površini Meseca, za tem pa ozračje in površino planetov sončnega sistema, predvsem Venere in Marsa. Te avtomatske »izvidnice« v globini vesolja bodo samo začetna faza naše poti do spoznanja . . .«

Med novinarskimi krogi v Moskvi te dni nenehno krožijo številne domneve in govorice o bližnjih sovjetskih vesoljskih poskusih. Seveda utemeljenosti teh domnev ni mogoče natanko preveriti, še toliko bolj zato, ker je danes v tem vzdušju skoraj nemogoče ločiti, kaj je izmišljeno in kaj stvarnost. Tisto, kar se je še do včeraj zdelo fantastično, se danes uresničuje z osupljivo gotovostjo. Domnevajo, da bodo že letos ponovno skupinsko izstrelili sovjetske kozmonavte v podobno orbito okrog Zemlje. Dva ali več kozmonavtov bi v izpopolnjenih modelih vesoljskih ladij tipa »Vostok« in v novih skafandrih skušali praktično uresničiti srečanje v vesolju in združiti svoje ladje v orbiti na Zemlji.

V nekaterih člankih v tisku beremo, da skafandri, ki jih imajo danes sovjetski kozmonavti, niso primerni za takšno nalogo. Izdelani so iz posebne mehke snovi, telo pa je zaščiteno s posebnim sistemom pod skafandrom. Neki znanstvenik je izrazil mnenje, da bi bilo treba izdelati nov skafander, v katerem bi človek lahko izstopil iz vesoljske ladje in delal v vesolju. Ti skafandri bodo morali biti čvrsti ko jeklo, v pregibih pa prožni kakor guma.

Tu pravijo, da bi bil tak poskus logična stopnica naprej od poskusa, ki sta ga uresničila Nikolajev in Popovič, praktično pa bi dokazal, da je mogoče v orbito izstreliti sistem umetnih znanstvenih satelitov okrog naše Zemlje. Tak poskus bi na primer rešil problem gorива pri izstrelitvi ladij z Zemlje proti Luni.

Zdi se, da sedanje zmogljivosti vesoljskih ladij ne dopuščajo, da bi ladja letela z Zemlje na Luno in se vrnila na Zemljo, ne da bi ji bilo treba vmes dodati gorivo. Če pa bi se tej ladji na krožni poti okrog Zemlje lahko približala cisterna z gorivom — to bi bila vesoljska ladja s posadko — bi bil problem rešen.

Izjave Nikolajeva in Popoviča na tiskovni konferenci

»Breztežno stanje je sila zanimiv pojav. Med poletom sem si večkrat snel vezi in se gibal po ladji. Človek kratko in malo visi v zraku, ne da bi se dotaknil stropa, stene ali tal. Kratko in malo visi. Če se močneje odrine od kakega predmeta, se začne močno vrteti, če pa se le lahno s prstom odrine od stene, začne počasi plavati v nasprotno smer. Moja ugotovitev je: tudi v breztežnem stanju je mogoče dobro živeti in delati!«

To so bile besede četrtega sovjetskega kozmonavta, podpolkovnika Pavla Popoviča na prvi tiskovni konferenci, ki sta jo oba kozmonavta Nikolajev in Popovič priredila za sovjetske novinarje v neki vili na obali Volge, kjer zdaj počivata. Popovič je takole označil pomen prvega skupinskega poleta v vesolje, ki se ga je udeležil skupaj s Nikolajevom:

»To je bila prva izkušnja z izstrelitvijo dveh vesoljskih ladij na krožni poti, ki sta si bili blizu skupaj. Letel sem v majhni razdalji od Nikolajeva. Nenehno sva imela zvezo med seboj in sva ves čas izmenjavala misli. Važno je tudi, da sta obe ladji skupaj pristali.«

Iz izjav Popoviča o breztežnem stanju je moč posneti zanimive ugotovitve v velikosti novih vesoljskih ladij.

Po fotografijah in maketah vesoljskih ladij tipa »Vostok«, v katerih sta letela Gagarin in Titov, se je zdelo, da se v teh ladjah ni mogoče ravno prosto gibati, o »plavanju« od stene do stene pa sploh ni bilo mogoče govoriti. Ti ladji sta bili precej tesni. Vprašanje je zdaj, ali Popovičeve izjave pomenijo, da sta novi ladji, v katerih sta letela Nikolajev in Popovič, precej večji, širši in težji?

V uradnih sporočilih ni bilo nobenih podatkov o ladjah Nikolajeva in Popoviča.

Zarko Božič

Počem je slava

ZGORAJ: Sovjetski kozmonavt Andrijan Nikolajev neposredno po pristanku Vostoka 3. Zaprosil je zbrane novinarje, naj mu dovolijo, da se obrije, potem pa da bo odgovoril na vsa njihova vprašanja. — SPODAJ: Prvo srečanje kozmonavtov Nikolajeva in Popoviča na zemlji, potem ko sta bila tri dni in noči »skupaj« v vesolju. Foto: AP

PO PONOVNI »MRTVI TOČKI« V ŽENEVI

Akcija nevtralnih

Nova predloga Brazilije in Švedske na razorožitveni konferenci

ŽENEVA, 17. avg. (AFP-AP). Današnja plenarna seja razorožitvenega odbora je minila v znamenju novih naporov predstavnikov neangažiranih držav, da bi dosegli kompromis med gledišči zahodnih in vzhodnih držav in premaknili pogajanja z mrtve točke.

Švedski delegat Carl Henrik von Platen je predlagal, naj bi poiskali izhod iz dosedanjih težav v sklenitvi sporazuma o tistih vprašanjih v zvezi z razorožitvijo, v katerih je moč doseči za vse sprejemljivo rešitev. Pripomnil je, da bi za uresničitev minimalnega programa razorožitve zadostovalo »posredno nadzorstvo«, ki bi zajelo nacionalne proračune, statistične podatke in industrijsko proizvodnjo. Izrazil je dvom glede možnosti, da bi sprejeli »inšpekcijo po conah«, ki jo predlagajo ZDA, ker ta metoda odpira vrata za zbiranje tajnih vojaških podatkov v drugih državah.

Voditelj ameriške delegacije Arthur Dean v svojem govoru ni komentiral predloga švedskega delegata. Sovjetski predstavnik Vasilij Kuznecov pa je dejal, da je »z zanimanjem« poslušal Platenovo obrazložitev in da bo njegove predloge »skrbno proučil«. Ameriški delegat je ponovno navajal argumente, po katerih je inšpekcija na kraju samem neizogibna.

AP poroča, da so se udeleženci razorožitvene konference neuradno sporazumeli, da bodo odložili delo kmalu po začetku zasedanja Generalne skupščine OZN 19. septembra. Nadaljevali se bodo 19. novembra, če ne bo prišlo kaj vmes.

Odložitev razgovorov so neuradno predlagale zahodne in nevtralne delegacije in doslej proti predlogu ni bilo ugovorov.

Brazilski delegat Araujo Castro se je pridružil predlogu, ki ga je pred dvema dnevoma sprožil italijanski delegat Cavalletti, ter je sugeriral, naj bi sklenili sporazum, ki bi bil omejen na prepoved poskusov v vesolju in atmosferi. Menil je, da problem nadzorstva nad temi poskusi ni pereč, medtem ko bi posebej razpravljali o prepovedi podzemeljskih atomskih poskusov.

Voditelj brazilske delegacije je potem prebral besedilo poslanice, ki ga je brazilska vlada poslala ženevski konferenci. Brazilska vlada poudarja, da bo uveljavila »vse možne diplomatske ukrepe, da bi vplivala na atomske države in druge udeleženke konference«, da bi dosegle sporazum o prepovedi atomskih poskusov na podlagi spomenice osmih neangažiranih držav z dne 16. aprila letos. Brazilska vlada tudi podpira predlog Mehike, naj bi določili datum, po katerem bi bili prepovedani vsi atomski poskusi.

Čombe naj se umakne

Zahteva predstavnikov OZN v Leopoldvillu

LEOPOLDVILLE, 17. avgusta (Tanjug). Predstavniki OZN so danes obvestili katanško vlado, da bodo »posredovali z vsemi razpoložljivimi sredstvi« kolikor ne bi vlada te secesionistične province v Kongu takoj ukazala, da se prenehajo njenih čet v severni Katangi. To pravi nota, ki so jo poslali katanškemu ministru za zunanje zadeve Kimbi.

Noto je podpisal poveljnik OZN v Kongu Robert Gardiner. V njej je rečeno, da je prišlo do spopadov na področju Makuto-Kjajo po napadih katanške žandarmerije na sile osrednje vlade. Četudi v noti ni točneje povedano, kako je prišlo do tega napada katanške žandarmerije v krogih blizu poveljstvu OZN izjavljajo, da je prišlo do spopadov preteklo sredo in da se še vedno nadaljujejo.

Po vesteh zahodnih časopisnih agencij je predstavnik čombejevega režima demantiral trditve, ki jih vsebuje nota OZN

Predsednik kongoške republike Kasavubu je podpisal zakon o novi upravni razdelitvi Konga na šestnajst provinc namesto dosedanjih pet. Zakon se nanaša samo na province, ki so pod nadzorstvom centralne vlade. Nove province Konga so določili po plemenskem ključu.

»Nimamo nobenih poročil, kar zadeva kongoški načrt, da bi prekinili diplomatske odnose z Britanijo, je izjavil danes predstavnik britanskega zunanjega ministrstva in dodal, da je kongoški odpravnik poslov pred odhodom v Leopoldville izjavil, da odhaja na posvetovanje.«

Do te izjave je prišlo na podlagi vesti iz Leopoldvilla, da vlada premiera Adule proučuje možnost, da bi pretrgala diplomatske odnose z Londonom.

Opazovalci v Londonu med Leopoldvillom in Londonom ocenjujejo, da so se odnosi donom še nadalje poslabšali v zvezi z zadnjo britansko odklonitvijo, da bi soglašala z nekim načrtom, ki predvideva gospodarske in druge sankcije proti Čombeju, kolikor ne bi uspeli po diplomatski poti združiti Katango z ostalim Kongom.

Katanškega secesionista Moisea Čombeja, ki je danes prispel iz Švice v glavno mesto Južne Rodezije Salisbury, je sprejel premier Roy Welenski. Razgovori med Welenskim in Čombejem bodo potekli v največji tajnosti.

Rusk o Berlinu

Protestna nota DR Nemčije pri bonnski vladi

BERLIN, 17. avgusta — (TASS). Namestnik ministra za zunanje zadeve DR Nemčije Vandl je izročil diplomatskim predstavnikom Bolgarije, Poljske, Romunije, ZSSR, Češkoslovaške in Madžarske kot informativni material kopijo note DR Nemčiji, ki jo je le-ta poslala bonnski vladi. Hkrati so diplomatske predstavnike omenjenih držav podrobno obvestili o »agresivnem aktu« obmejnih enot Zahodne Nemčije 14. avgusta, ko je bil ubit neki kapetan armad DR Nemčije.

V noti bonnski vladi izraža vlada DR Nemčije oster protest zaradi te provokacije in zaheva, da morajo biti tisti, ki so povzročili ta incident, kaznovani.

Reuter poroča, da je ameriški minister za zunanje zadeve Dean Rusk izjavil sinoči, da ZDA nimajo namena v bližnji prihodnosti postaviti vprašanje Berlina pred Generalno skupščino OZN. Ameriški minister je to izjavil novinarjem po triurnih razgovorih z vršilcem dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tantom. Rusk je še dodal, da z U Tantom nista proučevala berlinski problem.

Zahodnonemški predsednik Lübke se je po štiridnevnem obisku v zahodnem Berlinu vrnil v Bonn. Z Lübkejem je potoval tudi župan Willi Brandt, ki se bo v Bonnu posvetoval z Adenauerjem.

Jugoslovanski parlamentarci gredo na Norveško

Oslo, 17. avg. (Tanjug). — Vladni časopis »Arbeiderbladet« je danes na vidnem mestu objavil, da bo jugoslovanska parlamentarna delegacija s predsednikom Zvezne ljudske skupščine Petrom Stambolićem na čelu od 19. do 27. avgusta uradno obiskala Norveško.

Jugoslovanska delegacija bo odpotovala v Oslo v nedeljo. V programu bivanja je napovedan sestanek s premierom Gehardsenom, predsednikom parlamenta Langhelleom, županom Osla Strangerom in drugimi osebnostmi.

Delegacija bo v ponedeljek v spremstvu gostiteljev, članov norveškega parlamenta, odpotovala na dvodnevno potovanje po severnih področjih države. Tam bodo poleg drugega položili vence na grobove jugoslovanskih internirancev, padlih v nemških koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno. Jugoslovanska delegacija po prav tako obiskala nekatere industrijske objekte v severni Norveški ter se bo zadržala krajši čas v Trondhiemu.

MANIFEST GLAVNIH BRAZILSKIH SINDIKALNIH ZVEZ

Sindikati hočejo plebiscit

Manifest zahteva tudi nacionalizacijo tuje industrije mesa, izvedbo agrarne reforme in več jo volilno svobodo

RIO DE JANEIRO, 17. avg. (Tanjug). Glavni brazilski sindikalni zvezi sta v manifestu, ki sta ga naslovili delavskemu razredu in vsemu narodu, obrazložili svoje stališče do najnovejše politične krize.

Brazilska vlada je danes priznala novi režim v Peruju.

V manifestu sindikati podpirajo zahtevo predsednika Goularta, naj kongres takoj razpiše plebiscit o obnovi predsedniškega sistema ter ga pozivajo, naj sestavi »nacionalistično in demokratsko vlado«.

Sindikati so se prav tako pozitivno izjavili v zvezi z zahtevo vlade premiera Brošada da Roche, naj ji kongres da posebna zakonska pooblastila na gospodarskem področju. Ta pooblastila naj bodo uvod v izvajanje agrarne reforme, o omejitvi izvoza profitov tujih podjetij, v nacionalizacijo tuje industrije mesa in ameriških družb za plin in električno energijo, začetek zmrzovanja cen artiklov, potrebnih za življenje, in začetek akcije za razširitev volilnih in sindikalnih svobod. Ta manifest so postavili voditelji nacionalne konfederacije industrijskih delavcev in bančnih uslužbencev, vse sindikalne organizacije Rio de Janeira ter nacionalne federacije železničarskih, pristaniških, pomorskih in letalskih delavcev, radiotelegrafistov, novinarjev, učiteljev, profesorjev in drugih organizacij.

PO SPORAZUMU O ZAHODNEM IRIJANU

OZN bo poslala opazovalce

1. oktobra letos konec kolonialne oblasti; dne 1. maja 1963 bo prevzela oblast Indonezija – Sukarno izrazil upanje za boljše odnose z Nizozemsko

NEW YORK, 17. avg. (Reuter). Po vesteh iz pooblaščenih virov bo OZN poslala prihodnji teden vojaške opazovalce na Zahodni Irijan, da bi nadzirali izvajanje sporazuma o prenehanju sovražnosti med nizozemskimi in indonezijskimi silami, ki bo začel veljati jutri opolnoči. Vršilec dolžnosti generalnega sekretarja U Tant je poslal nekaterim državam nujne pozive, naj dajo na voljo osebje za ekipo opazovalcev OZN na Zahodnem Irijanu.

Predsednik Sukarno je govoril danes ob dnevu neodvisnosti Indonezije. Izrazil je upanje, da se bodo indonezijsko-nizozemski odnosi popravili.

Sukarno je tudi povedal, da bo leta 1969 na Zahodnem Irijanu plebiscit, na katerem se bodo prebivalci lahko odločili, ali ostanejo v okviru Indonezije.

Z ureditvijo problemov Zahodnega Irijana in notranje varnosti države — je potem dejal indonezijski predsednik — je zdaj moč posvetiti pozornost gospodarskemu razvoju. Sedemdeset odstotkov narodnega dohodka so po njegovih besedah doslej žrtvovali za to, da bi črtali ta dva problema s seznama najbolj perečih problemov države.

Prva ekipa vojaških opazovalcev OZN bo imela kakih 26 članov. U Tant je navezal stike z vladami nekaterih azijskih držav, ki jih je prosil, naj dajo na razpolago enote, ki bi od 1. oktobra opravljale varnostno službo na Zahodnem Irijanu.

Reuter poroča iz Džakarte, da je indonezijski predsednik Sukarno danes povedal, da bo kolonialna uprava na tem področju formalno prenehala 1. oktobra letos. S tem se bo začel proces prevzema oblasti. Indonezija bo prevzela upravo okrog 1. maja prihodnjega leta.

● PARIZ

Nedavno začrtana kmetijska politika šestih držav Evropske gospodarske skupnosti je že povzročila prvi mednarodni incident. Maroko se je namreč pritožil, da ga Francija obravnava kot neenakopravno državo in da ne more biti deležen zajamčenih olajšav za izvoz svojega trdega žita na tržišče »male Evrope«. Francija pa obljublja Maroku, da bo poiskala rešitev, ki bo vsaj delno sproščala ta izvoz.

● NEW DELHI

Indijski obrambni minister Krišna Menon je v parlamentu izjavil, da bodo v Indiji začeli prihodnje leto proizvajati reakcijske motorje za nadzvočna lovska letala. Kakor je povedal, gre za sovjetske tipe motorjev, izdelovali pa jih bodo v državni tovarni letal »Hindustan« v Bangaloru v južni Indiji. Indijski obrambni minister je povedal, da so že podpisali sporazum o tem s sovjetskimi predstavniki.

● DŽAKARTA

Agencija Reuter poroča, da je vojaško sodišče v Džakarti v četrtek obsodilo na smrt voditelja fanatične verske večine »Darul Islam« Kartosuvirdža. Voditelja te sekte je pred dvema mesecema ujela neka vojaška patrulja na zahodni Javi. Kartosuvirdža so obtožili vrste zločinov. Obtožen je tudi, da je organiziral atentat na indonezijskega predsednika Sukarna ter upor proti zakoniti indonezijski vladi.

● TOKIO

Japonsko zunanje ministrstvo je objavilo, da so se v Tokiu začeli japonsko-zahodnonemški razgovori o liberalizaciji japonskega izvoza v Zahodno Nemčijo. Razgovarjali se bodo predvsem o sprostitvi uvoznih omejitev za japonski tekstil in porcelan — glavno blago, ki ga izvažajo v Zahodno Nemčijo. Japonska je lani izvozila v to državo za 83,5 milijona dolarjev blaga, uvozila pa ga je za 193,5 milijona.

PRIPRAVE ZA PARLAMENTARNE VOLITVE V ALŽIRIJI

Te dni začetek kampanje

Dekret začasne izvršne oblasti o »svobodi zbiranja« – Varnostni ukrepi po incidentu v Constantineu

ALŽIR, 17. avg. (Tanjug). Radio Alžir je objavil, da bo že nocoj sestavljena lista kandidatov FLN za parlamentarne volitve. Imena bodo pa objavili jutri ali pa v nedeljo. S tem se bo uradno začela predvolilna kampanja v Alžiru. Alžirska začasna izvršna oblast je sprejela danes dekret o »pravici zbiranja«. Po tem dekretu bo med volilno kampanjo v Alžiriji popolna svoboda zbiranja.

Kakor poročajo tuje agencije, so v mestu Constantine sprejeli ostre varnostne ukrepe po oboroženem incidentu med dvema skupinama pripadnikov alžirske armade. Reuter poroča, da je nekaj vojakov polkovnika Salaha Bubliderа in majorja Si Larbija po sestanku poveljstva druge vilaje v Constantineu začelo streljati drug na drugega.

V javnosti so ugodno sprejeli prihod 52 francoskih profesorjev na delo v Alžir.

Francoski tednik France Observateur, ki je blizu Združeni socialistični stranki, je objavil danes intervju z Lasselom, ki je eden od štirih sekretarjev generalne unije alžirskih delavcev.

Na vprašanje kaj misli o morebitnem pristopu Alžirije k Evropskemu skupnemu trgu, je Lassel izjavil, da bi to pomenilo za Alžirijo »priti pod novo skrbništvo«. Ko je govoril o skupni kmetijski politiki držav »male Evrope«, je dodal: »Za sedaj ne moremo voditi borbe proti Franciji, Italiji, Zahodni Nemčiji; nasprotno, smo pristaši unije z državami Afrike«. Ko je govoril o nedavni krizi v vodstvu FLN, je Lassel dejal, da alžirske množice niso bile ne za eno ne za drugo stran. Množice želijo, je poudaril, enotnost in točno določen program obnove v deželi.

PREDLOG KENIJSKE STRANKE KANU

Načrt za razvoj Kenije

Stranka Džama Kenijate poudarja, da je brezposelnost poglavitni gospodarski problem dežele

NAJROBI, 17. avg. (Reuter). Afriška nacionalna unija Kenije KANU, ki jo vodi Džomo Kenijata, je objavila načrt petletnega gospodarskega razvoja Kenije. Po tem načrtu naj bi rešili resen problem brezposelnosti ter mobilizirali kmetijski in industrijski potencial dežele.

Kar zadeva reševanje vprašanja brezposelnosti, stranka KANU predlaga, naj bi takoj začeli podirati koče in graditi stanovanja in naj bi zaposlili delavce pri izgradnji cest in mostov. Stranka KANU prav tako predlaga naj bi iz brezposelnih mladincev sestavili delovne brigade, ki naj bi sodelovale pri občinskih načrtih samopomoči. Menijo, da bi poleg rednih sredstev za likvidiranje brezposelnosti morali porabiti še najmanj 20 milijonov funtov šterlingov.

»Zemlja je najvažnejše nacionalno bogastvo Kenije«, je rečeno v predlogu plana, ki priporoča, naj bi organizirali neko komisijo, katera bi klasificirala vso obdelovalno zemljo in dala pobude za njeno obdelavo. Stranka KANU poudarja potrebo po pridobivanju novih obdelovalnih površin in predlaga široko akcijo naseljevanja kmetov na zapuščena posestva. Predlaga tudi ukrepe, da bi se povečala produktivnost v kmetijstvu. Farme evropskih priseljencev, ki bodo odšli iz Kenije, naj bi razdelili Afričanom brez zemlje.

Največja kenijska politična stranka meni, da ne more imeti zaupanja v agrarno politiko, ki bi temeljila na prepričevanju omamljivih farmarjev — evropskih priseljencev — naj ostanejo v Keniji.

Kar zadeva industrijo, pripisuje program stranke velik pomen vključevanju Afričanov v trgovino in industrijo. Plan predvideva morebitno zmanjšanje davščin na delo tujih kompanj, svoboden transfer denarja in druge podobne olajšave, s katerimi naj bi pridobili tuje investitorje.

Deveti »Pugwash« bo posvečen razorožitvi

London, 17. avg. (Reuter). V Cambridgeu bo od 25. do 30. avgusta deveta konferenca »Vzhoda in Zahoda. Kakor se je zvedelo, bodo na tem zborovanju znanstveniki razpravljali o razorožitvi. Neuradni razgovori znanstvenikov se bodo nadaljevali na deseti konferenci, ki bo v Londonu 3. septembra.

Razgovorov v Cambridgeu se bo udeležilo kakih 60 znanstvenikov, ki bodo razdeljeni v pet delovnih skupin. Obravnavali bodo razna vprašanja s področja razorožitve.

Na londonski konferenci pa bo sodelovalo kakih 300 znanstvenikev iz Velike Britanije, Sovjetske zveze, ZDA in drugih držav. Na tej konferenci bodo razpravljali o temi »Znanstveniki in problemi sedanje dobe«.

Prvo zborovanje znanstvenikov Zahoda in Vzhoda je bilo v mestu Pugwash v Novi Škotski.

Luthula — rektor Glasgowske univerze

Glasgow, 17. avg. (Reuter). Predstavniki študentov glasgowske univerze so sinoči izjavili, da je Nobelov nagrajenec za mir Albert Luthula sprejel kandidaturo za rektorja glasgowske univerze. Novega rektorja te znane ustanove bodo izbrali letos 22. oktobra. Glasovalo bo okrog 6500 študentov. Poleg Luthule kandidira za mesto rektorja britanski ministerStirling Moss in več drugih popularnih osebnosti.

Jugoslovanski filmi v tujini

Zagreb, 17. avg. (Tanjug). V kratkem bodo začeli francoski kinematografi predvajati jugoslovanske filme »Signali nad mestom«, »Deveti krog« in »Abeceda strahu«. Francoski distributerji so odkupili tudi več jugoslovanskih dokumentarnih in risanih filmov.

V zadnjem času se za odkup naših filmov zanimajo tudi v drugih državah. Največje je povpraševanje po risankah in dokumentarcih. Nizozemska je odkupila letos 22 jugoslovanskih kratkih filmov, Danska enajst, Švedska in Norveška pa skupaj triindvajset. Švedska televizija je o naših risankah pripravila posebno oddajo z uvodnim predavanjem. — Predvajali so več naših risank in pa film »Tisoč in ena risba«, ki na domiseln način prikazuje nastanek filmske risanke.

Zahodnonemška gospodarska pomoč Čilu?

Santiago de Chile, 17. avgusta. (AP). Zahodnonemški minister za gospodarsko sodelovanje Walter Scheel je prispel v Santiago, kjer se bo s predstavniki čilske vlade razgovarjal o zahodnonemški pomoči pri gospodarskem razvoju te latinskoameriške države.

KONEC DEL NA ZASAVSKI CESTI — Dela na trasi zasavske ceste so za letos končana. Enote JLA, ki so delale od konca maja pa do srede avgusta, so v tem času uredile 3 kilometre na najtežjem odseku trase. Dela so zaključili včeraj z majhno slovesnostjo. Na sliki: predstavnikom oblastnih forumov in političnih organizacij ljubljanskega okraja razkazujejo novo traso oficirji JLA. Foto: Deniša

Spet novi kilometri Zasavske ceste

Enote JLA za letos zaključile dela na trasi nove prometne zveze med Zasavjem in Ljubljano

Zagorje, 17. avg. Tu so dopoldne na levem bregu Save v taboru pripadnikov JLA slovesno proslavili konec letošnjih del na trasi zasavske ceste.

Gostje so si najprej ogledali odsek, na katerem so letos vojaki delali, nato pa je bila v taboru skromna slovesnost, na kateri so govorili generalmajor *Dušan Švara*, predsednik OLO Ljubljana *Boris Mikoš* ter predsednik ObLO Zagorje *Dušan Kolenc*. Vsi trije so se enotam JLA zahvalili za trud in prizadevnost, ki so jo pokazali pri delu na tem najtežjem odseku zasavske ceste, saj so normo izpolnili kar 152 odstotno.

Nato je predsednik ObLO Zagorje Dušan Kolenc izročil praktična darila kot nagrade enotam in posameznikom, ki so se pri delih še posebej izkazali.

Letos so enote JLA delale na zasavski cesti od 21. maja pa do 16. avgusta. V tem času so uredili tri kilometre trase na najtežjem odseku med Zagorjem in Tolmuni. Tri delih so izkopali 36.500 kubičnih metrov materiala, največ preglavic pa je povzročal tunel v tako imenovanih »cesarskih kamrah«.

V taboru so bili pripadniki JLA iz vseh republik. V prostem času so organizirali pestro kulturno, idejno-politično in športno življenje, pri čemer so tesno sodelovali z ljudmi iz zasavskih komun.

Širok načrt za dopuste

Havana, 17. avg. (Tanjug). Vlada premiera Castra in centrala sindikatov sta te dni začeli izvajati širok načrt za letni oddih kubanskim delavcem. Po tem načrtu bodo najboljši hoteli, med njimi tudi hoteli na sloviti kubanski plaži Varadero, na voljo sindikalni centrali za tiste delavce, ki so se najbolj izkazali v proizvodnji. To široko razvijanje delavskega turizma na Kubi se je začelo po nedavnem govoru premiera Castra, ki je zahteval pravičnejšo razdelitev razpoložljivih dobrin.

Povečanje industrijske proizvodnje na Hrvatskem

Zagreb, 17. (Tanjug). Industrijska proizvodnja na Hrvatskem se je v sedmih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lanskega povečala za 9%. Za to časovno obdobje je značilen nekoliko počasnejši tempo proizvodnje v industriji gradbenega materiala, usnja, gume in obutve, v živilski in tobačni industriji ter v nekaterih drugih panogah.

Po podatkih republiškega zavoda za statistiko je bila v prvih sedmih mesecih največja proizvodnja v elektroenergiji, v industriji nafte, v industriji barvnih kovin, v ladjedelništvu, ter v papirni, tekstilni in filmski industriji.

NOVOSTI V JUGOSLOVANSKI SKUPNOSTI ZAVAROVANJA

Novo v zavarovalništvu

Zavarovalni zavodi naj bi poslovali na ozemlju vse države

Beograd, 17. avg. (Tanjug). V Jugoslovanski skupnosti zavarovanja pripravljajo predloge za odpravo teritorialnega monopola zavarovalnih zavodov in za bolj elastično pridobivanje sredstev za kritje stroškov njihovega poslovanja. V tej smeri bodo predlagali nekaj sprememb v zakonskih predpisih, ki zdaj med drugim določajo, da zavarovalni zavod lahko posluje samo na področju, za katero je bil ustanovljen.

Dosledna uporaba te zakonske določbe je po mnenju strokovnjakov privedla ne samo do upostavitve monopolističnega trga, marveč tudi do preveč razdrobljenega omrežja zavarovalnih zavodov brez gospodarke utemeljitve. To so nekatere republike že ugotovile in zdaj pazljivo proučujejo možnost, kako zmanjšati število zavarovalnih organizacij. Na Hrvatskem na primer zbujajo pozornost pobude, da bi to storili v skladu z novo politično-teritorialno razdelitvijo. Na to resno mislijo tudi v Srbiji.

Ena najvažnejših novosti, ki jo predlagajo, bi bila pravica zavarovalnih zavodov, da poslujejo na ozemlju vse države. Drugače povedano, zavarovancem bi bilo omogočeno, da se zavarujejo pri zavodu, ki jim nudi najugodnejše pogoje. Višina sredstev za kritje stroškov poslovanja zavarovalnih zavodov naj bi bila po tem predlogu pogojno vezana na njihovo medsebojno konkurenco. To bi praktično pomenilo odpraviti sedanje enotne zavarovalne tarife.

Pravico odločanja o višini stroškov poslovanja bi bilo treba po tem predlogu prenesti na organe družbenega upravljanja zavarovalnih zavodov, s tem da bi določili gornjo mejo teh stroškov, kakor na primer pri bankah, in hkrati zagotovili učinkovito družbeno kontrolo nad zavarovalnimi tarifami.

V Jugoslovanski skupnosti zavarovanja menijo, da bi predloženi ukrepi omogočili, da bi opustili zavarovalne zavode, ki nimajo podlage za svoj obstoj kot samostojne organizacije na eni, na drugi strani pa bi omogočili tudi hitrejše ustanavljanje močnih zavodov, specializiranih za posamezne vrste zavarovanja. Ti zavodi bi v zdravem gospodarskem tekmovanju znževali zavarovalne stroške.

Beograd za obiskovalce PEA

Beograd, 17. avg. (Tanjug) Kljub številnim prijavam novih rezervacij v beograjskem »Putniku«, bo podjetje lahko zagotovilo zadostno število postelj za vse tiste, ki bodo želeli spremljati VII. evropsko prvenstvo v atletiki od 12. do 16. septembra.

Po posebno pripravljenih prospektih »Putnika« bo stal penzion 1300 do 1950 dinarjev, kar bo odvisno od kategorije sob. Razen posameznikov je prijavilo obisk tudi več šol, športnih in mladinskih organizacij ter tovarniških kolektivov. Največ je interesentov za trodnevno bivanje v Beogradu. Soba, hrana, vstopnica in vožnja do Beograda bo stalo 6000 do 8000. Kdor bo hotel ostati v Beogradu 6 dni, bo moral plačati 4000 dinarjev več.

Od 5. septembra bo odprt tudi novi hotel »Slavija«, v katerem bodo stanovali tuji novinarji - poročevalci s VII. evropskega prvenstva v atletiki. Graditev tega hotela ocenjujejo mnogi strokovnjaki kot izreden gradbeni uspeh. Hotel bo imel 20 nadstropij in praktično bo dograjen v enem letu in 20 dneh. Če bi ga gradili tako, kakor so gradbena podjetja gradila drugega poslopja, bi trajala graditev dve in pol do tri leta. Tako hitro ga bodo zgradili zato, ker so pritegnili kakih 20 različnih podjetij iz vse države, ki so pravočasno izpolnila vse izredne dobave.

Novi beograjski hotel, ki bo imel kakih 650 postelj, se bo uvrstil takoj za znanim hotelom »Metropol«. Hotel stoji na trgu »Dimitrije Tucović«, ki se je imenoval prej »Slavija«.

Dvajset let mladinskih delovnih akcij

Beograd, 17. avg. (Tanjug). V Sanici južno od Prijedora bo v nedeljo 19. avgusta velika svečanost, posvečena 20-letnici mladinskih delovnih akcij, ker je na tem kraju pred 20 leti uspešno izpolnila svojo nalogo prva prostovoljska mladinska delovna brigada. Kakih 3500 fantov in deklet je takrat sredi vojne vihre pomagalo žeti žito.

Do konca vojne so številne brigade otrok in mladine pomagale streči ranjencem, zbirati hrano in preskrbovati partizanske odrede, hkrati pa so opravile številne diverzije v zaledju.

Po osvoboditvi je mladina prva priskočila na pomoč opustošeni domovini. S prostovoljnimi delovnimi akcijami je v najkrajšem času, od 1945 do 1952, zgradila 70 največjih objektov petletnega plana.

Takrat so začeli fantje in dekleta graditi sodobno avtocesto Bratstva in enotnosti od Ljubljane do Djevdjelije in dograditi prvi odsek od Zagreba do Beograda, dolg 400 km. V tem obdobju je mladina prispevala 60 milijonov prostovoljnih delovnih dni.

Prihodnje leto ne bo treba uvažati umetnih gnojil

Beograd, 17. avg. (Tanjug). Naša kemična industrija je izdelala do začetka julija kakih 255.000 ton umetnih gnojil, ali približno 100.000 ton več kakor v prvem polletju lanskega leta. Do konca leta naj bi izdelala kakih 850.000 ton superfosfata in približno 200.000 ton dušičnih gnojil. K tolikšnemu povečanju proizvodnje so pripomogle tudi nove tovarne. Tako se je v začetku letošnjega leta že začela proizvodnja dušičnih gnojil v znanem središču naše kemične industrije v Lukavcu pri Tuzli. Tovarno so dogradili letos in njena zmogljivost znaša v prvi fazi kakih 120.000 ton dušičnih gnojil letno. Gradnjo bodo nadaljevali prihodnje leto.

Do konca letošnjega leta bo začela obratovati tudi naša največja tovarna za dušična gnojila, ki jo grade blizu Pančeva. V pančevski tovarni so končali vsa dela in strokovnjaki zdaj nameščajo in preizkušajo stroje in opremo za to veliko tovarno. Ko bo nova tovarna obratovala s polno zmogljivostjo, bo izdelala letno kakih 360.000 ton dušičnih gnojil.

Pračakovati je, da bodo začeli sredi prihodnjega leta s poskusno proizvodnjo tudi v novi tovarni superfosfata v Kosovski Mitrovici. Tovarna bo izdelala letno kakih 250. tisoč ton superfosfata. Strokovnjaki računajo, da bodo izdelale te tovarne toliko umetnih gnojil, da nam jih ne bo treba več uvažati.

Tone Tribušon novi predsednik Okrajnega ljudskega odbora Kranj

Kranj, 17. avg. — Na današnji seji obeh zborov OLO Kranj so utemeljili potrebo, da zaradi številnih gradenj in širjenja prometnih objektov čim smotrneje izkoristijo razpoložljiva zemljišča. Doslej so te zadeve urejali pristojni urbanistični organi pri ObLO, vendar so bile gradnje zaradi pomanjkanja urbanistične dokumentacije često nesmotrne.

Prvi korak k urbanistični ureditvi v kranjskem okraju je regionalna študija celotne Gorenjske, ki jo bo še do jeseni izdelal Urbanistični inštitut Slovenije. Takoj nato bo sledila razprava na OLO, določene pa bodo tudi smernice občinskim ljudskim odborom.

Na seji sta bila razrešena dolžnosti dosedanji predsednik OLO Jakob Žen, ki je bil izvoljen za sekretarja OK ZKS ter podpredsednik Sveto Kobal, ki je sedaj podpredsednik gospodarske zbornice LR Slovenije. Za novega predsednika je bil izvoljen ing. Tone Tribušon, Vladimir Logar pa je novi podpredsednik OLO Kranj. L. S.

Konferenca za raziskovanje krvnih skupin živali

Ljubljana, 17. avg. V torek, 21. avgusta se bo v Ljubljani pričela VIII. evropska konferenca za raziskovanje krvnih skupin živali. Organizator konference je Evropska tehnična komisija za raziskovanje krvnih skupin živali, pokrovitelj pa Svet za znanost LRS. Konference se bo udeležilo 83 najvidnejših strokovnjakov iz 18 držav; iz Jugoslavije bo sodelovalo 40 znanstvenikov. Prebrali bodo okrog 60 referatov, predvsem o krvnih skupinah goveda, prašičev in perutnine; udeleženci iz Japonske pa bodo v svojih referatih obdelali problematiko ribjih krvnih skupin. Prireditelj konference Veterinarski znanstveni zavod Slovenije je pripravil 5 referatov. Konferenca bo trajala do 24. avgusta in bo imela izključno študijski značaj. B. P.

SKLEP LONDONSKE KONFERENCE

Aden novi član federacije

Delavski sindikat Adena proti vstopu v južnoarabsko federacijo

LONDON, 17. avg. (Tanjug). Po tridnevnih razgovorih v Londonu so sinoči sklenili, da bodo britansko kolonijo Aden priključili skupini emigratov v tako imenovani Južnoarabski federaciji, ki je pod britansko suverenostjo. To odločitev so sprejeli ministri kolonialne vlade v Adenu in predstavniki nekaterih emigratov, ko so se 1959. dogovorili o ustvaritvi federalne unije pod britansko upravo. Aden bo dvanajsti član te federacije. V Adenu živi 220.000 prebivalcev in meri 75 kvadratnih milj.

V tej razširjeni »federaciji«, kateri so sedaj priključili Aden, pa bo samo polovica od 26 šejkatov, kar kaže, da zamisel o federaciji v tem delu arabskega polotoka ni posebno priljubljena. Najmanj priljubljena pa je v samem Adenu, kjer je delavski sindikat izrecno proti tej federaciji. Kot se je zvedelo, razlagajo delavci v Adenu, ki se s svojo veliko petrolejsko luko precej razlikuje od zaostale okolice, idejo o federaciji kot poskus nevtralizacije težnj adenskega naroda po samostojnosti ali z drugimi besedami podaljševanje obdobja britanske kolonialne vladavine v Adenu s povezovanjem s skrajno zaostalimi emirati, ki jih vodijo fevdalci. Predstavniki šejkatov in ministri adenske kolonialne vlade so se dogovorili, da bo imel Aden »poseben« položaj v okviru razširjene federacije in da bo Britanija ohranila suverenost nad Adenom »zaradi nemotenega funkcioniranja njenih vojaških naprav«.

V zvezi s to odločitvijo je jemensko predstavništvo v Londonu dalo izjavo, v kateri je rečeno, da ima jemenska vlada odločitve londonske konference za neveljavne in da gleda na južni Jemen (vključujoč tudi Aden) še nadalje kot na sestavni del Jemena. Pravi namen londonske konference, poudarja izjava, je »podaljševanje in okrepitev britanskega oporišča na tem področju«.

Načrt predvideva, da bi bilo za Kenijo velikega pomena skupno tržišče za Vzhodno Afriko, in poudarja potrebo po iskanju novih tržišč za kenijski izvoz.

PRED JESENSKO SETVIJO V SRBIJI

Visokorodna pšenica skoraj izpodrinila slabše sorte

Letošnjo jesen visokorodne sorte na treh četrtinah pšeničnih polj

Beograd, 17. avg. (Tanjug). V vseh okrajih Srbije vneto sestavljajo program jesenske setve in proučujejo možnosti glede pridelovanja pšenice. O tem so razpravljali danes na sestanku predsedstva sekcije za kmetijstvo in gozdarstvo Gospodarske zbornice Srbije, ki so se ga udeležili tudi predstavniki okrajev. Pravočasno sestavljanje so sicer ocenili pozitivno, toda poudarili so, da bi morali obravnavanje programov za pridelovanje pšenice čimprej prenesti iz okrajev in občin v proizvodne organizacije in zadruge.

V niškem okraju nameravajo zasejati z visokorodnimi sortami pšenice 31 odstotkov vseh površin, v Čačku 100%, v Šabcu in Svetozarevu 65%, na Kosmetu 51% itd. Po orientacijskih programih okrajev, ki jih bodo najbrž nekoliko spremenili, je pričakovati, da bodo letos jeseni zasejali s pšenico v Srbiji nad 1,318.000 ha, od tega z visokorodnimi sortami blizu 940.000 ha.

Na sestanku predsedstva so opozorili na to, da je treba pravočasno zagotoviti zadostne količine umetnih gnojil v nekaterih okrajih, tako na primer v Nišu, Smederevu in Kragujevcu, primanjkuje umetnih gnojil, vtem ko so jih skladišča v Kruševcu polna in ko samo čakajo, da jih bodo zadruge začele prevzemati. Nekaj podobnega je tudi s semensko pšenico. Vtem ko je imajo v Šabcu nad 200 vagonov preveč, jim je v Kragujevcu in Nišu primanjkuje. Na sestanku je bilo rečeno, da je treba pohiteti tudi z vključevanjem kmetijske službe v akcije jesenske setve v krajih, kjer tega še niso storili, kakor tudi s priskrbovanjem potrebnih strojev in orodja za setev.

Naši strokovnjaki na svetovnem kongresu za mednarodno pravo

Beograd, 17. avg. (Tanjug). V Bruslju se bo začel 19. avgusta svetovni kongres za mednarodno pravo, na katerem bosta sodelovala tudi jugoslovanska znanstvenika in strokovnjaka za mednarodno primerjalno pravo prof. Milan Bartoš, podpredsednik svetovnega združenja za mednarodno pravo, in prof. Miloš Radojković. Prof. Radojković bo na tem kongresu mednarodni poročevalec za glavno vprašanje: kodifikacija načela miroljubne koeksistence. To vprašanje so vključili v dnevni red kongresa na zahtevo jugoslovanske sekcije svetovnega združenja za mednarodno pravo.

Telegrami

NIKEZIĆ SE VRAČA V BEOGRAD — NEW YORK. Dosedanji jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Marko Nikezić je odpotoval iz newyorškega pristanišča v domovino.

VELEPOSLANIKA POLOŽILA VENCE NA AVALI — BEOGRAD. Veleposlanika Francije in Čila v Jugoslaviji, Jean Binoche in Miguel Serrano Fernandez, sta včeraj položila vence na grob Neznanega junaka na Avali.

MAROŠKI KRALJ BO MORDA OBISKAL ZSSR — RABAT. Maroški kralj Hasan II. je izrazil upanje, da bo spomladi prihodnje leto lahko uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Hasan II. je sprejel na poslovilni obisk sovjetskega veleposlanika Pogidajeva, ki se bo v kratkem vrnil v Moskvo.

FRANCOSKI ZUNANJI MINISTER OBISČE NORVEŠKO — OSLO. V četrtek bo prispel na tridnevni uradni obisk v Oslo francoski zunanji minister Couve de Murville, ki se bo s premierom Gerhardsenom, zunanjim ministrom Langejem in drugimi državniki razgovarjal o problemih v zvezi s članstvom Norveške v Skupnem evropskem trgu.

ZAHODNONEMŠKA ZUNANJA TRGOVINA — WIESBADEN. Zahodna Nemčija je prejšnji mesec dosegla pozitivno bilanco v zunanji trgovini v znesku 281 milijonov mark (v juniju 155 milijonov). V lanskem juliju je Zahodna Nemčija dosegla v zunanji trgovini pozitivno bilanco v znesku 505 milijonov zahodnonemških mark.

SOVJETSKE RIBIŠKE LADJE V HAVANSKEM PRISTANIŠČU — MOSKVA. Pet sovjetskih ribiških ladij je prvič zaplulo v havansko pristanišče s tovorom svežih rib. Sovjetski ribiči so nalovili ribe za kubanski trg na podlagi kubansko-sovjetskega sporazuma o brezplačni tehnični pomoči Kubi v razvoju ribištva.

HUDA AVTOBUSNA NESREČA — SIVAS. V bližini Kangala v Turčiji se je pripetila na cesti nesreča, ki je terjala devet smrtnih žrtev, 12 ljudi pa je bilo ranjenih. Nesreča je nastala, ker je eksplodiral rezervoar za gorivo v avtobusu, kar je povzročilo požar.

MADŽARSKA REVIJA O POSLEDICAH EGS

Težave pri izmenjavi med blokoma

»Figyeloe« trdi, da zahodnoevropska gospodarska integracija ovira razvoj trgovine Vzhod-Zahod

BUDIMPEŠTA, 17. avg. (AP). Madžarska gospodarska revija »Figyeloe« analizira v zadnji številki tendence razvoja mednarodne gospodarske izmenjave in ugotavlja, da trgovina med vzhodnimi in zahodnimi državami zadeva na težave, odkar izvajajo zahodnoevropske integracionistične načrte.

Praksa omejitev Evropske gospodarske skupnosti (EGS) je kriva — piše revija — da se v ekspanziji trgovine med državami Sveta za medsebojno ekonomsko pomoč (SEV) in kapitalističnimi državami čutijo nekateri negativni pojavi. Medtem ko se je leta 1961 trgovina med državami SEV in kapitalističnega sveta povečala za 19 odstotkov v primerjavi s trgovino v prejšnjem letu, se je trgovina z državami EGS povečala samo za 6 odstotkov. Statistični podatki za prvih nekaj mesecev kažejo, da na povečanje skupne trgovine med Vzhodom in Zahodom neugodno vplivajo razne težave, ki jih povzročajo omejitve EGS.

Po nedavni konferenci SEV v Moskvi — piše nadalje revija — so skušali nekateri zahodni listi ustvariti vtis, da so načela, sprejeta na tej konferenci, dejansko naperjena proti nadaljnji ekspanziji trgovine med Vzhodom in Zahodom. Revija navaja kot nasprotni argument, da se je 1959 in 1960. leta trgovina med Vzhodom in Zahodom trikrat povečala v primerjavi z začetnim obsegom. Leta 1961 je bila za 19 odstotkov večja kot leta 1960.

Trgovinska ekspanzija je zlasti izrazita med državami SEV in nerazvitimi državami Afrike, Azije in Latinske Amerike. Njihov delež v skupni trgovini med Vzhodom in Zahodom se je povečal od 27 odstotkov v letu 1960 na 34 odstotkov v letu 1961. V tem obdobju se je zmanjšala trgovina z Argentino. V enem samem letu, od 1960 do 1961, se je trgovina med državami SEV in Veliko Britanijo povečala za 12 odstotkov, medtem ko se je trgovina z Japonsko, ki zdaj išče nove trgovske partnerje izven EGS, povečala za 37 odstotkov.

Irak bo Turčiji povrnil škodo

Ankara, 17. avg. (AFP). Turški premier Ismet Inönü je včeraj izjavil, da so ukrenili vse potrebno v zvezi z incidentom, v katerem so iraška letala kršila turško mejo, in da bodo odnosi z Irakom ostali normalni.

Kakor so objavili, je iraška vlada v odgovoru na turško protestno noto izrazila pripravljenost, da kaznuje tiste, ki so odgovorni za incident, in nadoknadi škodo.

Nenniju je bolje

Aosta, 17. avg. (Reuter). Zdravstveno stanje italijanskega socialističnega voditelja Pietra Nennija se je ponoči zboljšalo, a je še vedno resno. To so objavili v bolnišnici v Aosti, kamor so prenesli Nennija včeraj popoldne, potem ko je nesrečno padel na izletu.

Nenni je ponoči dobil transfuzijo krvi in so mu s kisikom olajšali dihanje. Danes ga je že lahko obiskala njegova družina.

Mnogi Italijani so davi izrazili Nenniju željo, da bi čimprej okreval, med njimi tudi predsednik republike in predsednik vlade.

Umrl zaradi neprevidnega skoka

Maribor, 17. avgusta. — Včeraj zjutraj je Ivan Kirbiš z avtobusom pripeljal delavce na parkirni prostor tovarne avtomobilov v Mariboru. Preden se je ustavil, je brez voznikove vednosti skočil iz avtobusa delavec Andrej Grušovnik, star 19 let; padel je na betonska tla in se hudo poškodoval. Takoj so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico, vnedar je ob pol sedmih zvečer poškodbam podlegel.

VOZIL JE BREZ IZPITA

Podutik, 17. avgusta. — Včeraj dopoldne je Miodrag Stevanović skoji naselje Podutik proti Dravljam vozil tovorni avtomobil. Iz nasprotne smeri je pripeljal tovornjak, ki ga je upravljal Vladimir Romšek. Ker je le-ta na nekem zavoju zavozil preveč v levo, sta vozili trčili. Romšek ni imel vozniškega dovoljenja. Telesnih poškodb ni, škode je za 50.000 dinarjev.

ZARADI VINJENOSTI SE JE PREVRNIL

Vnanje gorice, 17. avgusta. — Včeraj opoldne se je Alojz Brvar pripeljal z osebnim avtomobilom po cesti Vnanje gorice proti Ljubljani. Na desnem ovinku je zaradi prevelike hitrosti in vinjenosti zapeljal na levi rob ceste in se prevrnil. Vozil je tudi brez vozniškega dovoljenja. Brvar in sopotnik Franjo Accetto sta se laže poškodovala, materialne škode pa je za 80.000 din.

MOTORIST SE JE ZALETEL V AVTOMOBIL

Rodica, 17. avgusta. — Včeraj popoldne je Anton Planinšek vozil osebni avtomobil iz Kamnika proti Domžalam. Za njim je peljal motorist Ivan Sibašek s sopotnikom Francem Učarjem. V vasi Rodica pri Domžalah je Planinšek zavil v levo, motorist pa se je zaradi premajhne razdalje zaletel v avto. Sibašek in Učar sta se laže poškodovala, materialne škode na obeh vozilih pa je za 50.000 din.

VREME

Stanje 17. avgusta: Področje nizkega zračnega pritiska se zadržuje nad severno Anglijo in Severnim morjem. Hladna fronta je nad Francijo in se pomika proti vzhodu. Nad Balkanom se še vedno zadržuje zelo topel zrak.

Napoved za soboto: Zjutraj in dopoldne bo pretežno sončno, nato povečana oblačnost in popoldne krajevne plohe oziroma nevihte. Najnižje nočne temperature bodo okoli 13, v Primorju 22, najvišje dnevne okoli 27, v Primorju 30 stopinj Celzija.

Spremembe so nujne

Prve izkušnje o novem uslužbenskem sistemu v državnih organih

S posebnim dovoljenjem Zveznega izvršnega sveta preizkuša v naši republiki načela novega uslužbenskega sistema 15 državnih organov. Ti so: Sekretariat IS za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve, Sekretariat IS za trgovino in turizem, OLO Ljubljana, OLO Maribor, ObLO Celje, ObLO Ljubljana-Center, ObLO Ljubljana-Vič, ObLO Ljutomer, ObLO Maribor-Tabor, ObLO Zagorje, ObLO Žalec, Okrožno sodišče Ljubljana, Okrožno gospodarsko sodišče Maribor, Okrajno sodišče Celje in Okrožno javno tožilstvo Ljubljana. Namen preizkusa je ugotoviti, ali je mogoče zagotoviti državnim organom sredstva za delo na načelih dohodka in ali je na teh načelih možna njihova notranja delitev. V ta namen so bili preizkusni organi pooblaščeni, da se lahko odmaknejo od dosedanjih predpisov o plačah, notranji organizaciji, sistemizaciji delovnih mest in o financiranju. Na tej podlagi so preizkusni organi uredili vsa pomembnejša vprašanja s področja notranje organizacije, delovnih razmerij in delitve dohodka s svojimi pravilniki, ki so jih potrdili predstavniški organi. V teh pravilnikih so uzakonili osnovna načela novega uslužbenskega sistema, to je odločujočo vlogo delovnega kolektiva skoraj v vseh vprašanjih notranjega življenja in dela in delitev osebnih dohodkov po opravljenem delu.

STIMULACIJA ŽE DELUJE

Prve ugotovitve kažejo, da preizkus razmeroma solidno poteka, kljub nekaterim začetniškim težavam in pomanjkljivostim. Velika večina uslužbencev je pozitivno sprejela nove osnove za delitev osebnih dohodkov in nove odnose, ki nastajajo zaradi spremenjene vloge delovnega kolektiva. Nov sistem v preizkusnih organih postopoma že vpliva na zboljšanje organizacije dela, na zmanjševanje števila uslužbencev, na uspešnost upravnega delovanja in na povečanje kolektivne skrbi za racionalno trošenje odobrenih sredstev.

Dohodek preizkusnih organov je določen v odstotku od skupnih dohodkov političnoteritorialne enote ter tako neposredno odvisen od uspešnosti gospodarskih gibanj in od pritekanja proračunskih dohodkov. To vzpodbuja organe in uslužbence k prizadevanjem za sprotno realizacijo dohodkov, ker sicer ne morejo kriti izdatkov. Vsak preizkusni organ ima svoj finančni načrt. Predvidena sredstva so porazdeljena za osebne in materialne izdatke ter v sklad skupne porabe in v rezervni sklad. Končna razdelitev sredstev bo opravljena z zaključnim računom. Sklad skupne porabe je namenjen za strokovno šolanje, izvenšolsko strokovno izobraževanje, za strokovno literaturo, za stanovanja in druge objekte družbenega standarda, za organizacijo letovanj, oddiha, razvedrila itd., rezervni sklad pa služi za nepredvidene izdatke, za plačilo nadurnega in drugega izrednega dela, za posebne nagrade ipd. Kriteriji za formiranje skladov so od organa do organa različni. Zato imajo nekateri v skladih razmeroma velika sredstva, drugi pa bodo sredstva za sklade ustvarili šele s prihranki. Težnja za prihranke je dokaj močna, čeprav mehanizem individualne in kolektivne stimulacije še ni najbolje izdelan.

Sredstva za osebne dohodke so preizkusni organi določili po lanskoletni potrošnji, povečani do 15 odst., na enak način kot drugi državni organi. Bistvena razlika med njimi in drugimi državnimi organi pa je v tem, da preizkusni organi lahko uporabijo za redne osebne dohodke tudi sredstva, ki so bila lani namenjena za nagrade, nadure in honorarje s tem, da redni mesečni prejemki najvišjega uslužbenca ne smejo presegati 72.000 dinarjev. Notranjo delitev osebnih dohodkov izvajajo preizkusni organi po osnovah in merilih, ki so določeni v njihovih pravilnikih. Osnove za delitev so:

a) vrednost delovnega mesta, ki so jo kolektivi določili z analitično oceno delovnih mest (z odbitki, če uslužbenec ne izpolnjuje pogojev glede izobrazbe in prakse);

b) ocena delovne uspešnosti, ki zmanjšuje obračunsko osnovo po vrednosti delovnega mesta, če je delovni uspeh uslužbenca manjši od zahtevanega oziroma povprečnega in poveča to vrednost, če je delovni uspeh uslužbenca večji od zahtevanega povprečja.

Na ta način določeni osebni dohodki se gibljejo v razponih 1:3 do 1:4. Opažamo, da so razmerja v preizkusnih organih precej dosledno izvamanj uravnilovska kot v drugih državnih organih, ne glede na to, da so tudi v teh organih precej dosledno izvajali priporočilo Zveznega izvršnega sveta o povišanju plač slabše plačanim uslužbencem. O okvirnih in posamičnih razmerjih med osnovami za osebne dohodke so bile v delovnih kolektivih izredno obsežne in razgibane razprave, uslužbencem pa je bila zagotovljena tudi redna pritožbena pot.

ZAČETNIŠKE POMANJKLJIVOSTI

Vrednost odbitnih in pribitnih postavk na račun večje ali manjše uspešnosti v delu je od organa do organa različna. V povprečju se giblje okrog 10—15 odst., v nekaterih organih pa doseže tudi 20 odst. ali še več. Prav tako različne so metode in merila za ocenjevanje. Ta imajo skoraj povsod to pomanjkljivost, da so preveč splošna, tu in tam prekomplicirana in da premalo zaostrujejo odbitne postavke na račun manjšega obsega, slabše kvalitete, neažurnosti, slabih odnosov do državljanov itd. Načelo, da ocenjujemo opravljeno delo, ne pa uslužbencev, se v praksi postopoma sicer uveljavlja, vendar v ocenjevanju še precej pogosto srečujemo familiarnost, uravnilovko, predimenzioniranost in socialne motive.

Omenjene začetniške napake so deloma posledica dejstva, da so se preizkusni organi doslej večinoma ukvarjali s problematiko analitične ocene delovnih mest, s pravilniki o notranji organizaciji, delovnih razmerjih in delitvi dohodka ter s finančnimi načrti in da šele sedaj začenjajo posvečati potrebno pozornost načinu in problemom ocenjevanja dela. Pozitivno lahko ocenimo dejstvo, da so vsi preizkusni organi začeli programirati delo in evidentirati opravljene naloge. Večinoma sodijo, da evidentiranje in programiranje dela ter na tej podlagi izvedena ocena in nagrajevanje zboljšujejo delo ter prizadevnost uslužbencev in da jih moramo tudi v bodoče uvrščati med osnovne sestavine novega sistema. Izkušnje preizkusnih organov nedvomno kažejo, da je delo v državnih organih možno ovrednotiti in da imajo prav oni, ki trdijo, da sedanji plačni sistem v državnih organih (ta temelji na formalni izobrazbi in letih službe) ne ustreza več.

SVETOM SAMOSTOJNEJŠO VLOGO

Vsi preizkusni organi so ustanovili svete delovnih kolektivov, ki se večinoma uspešno uveljavljajo. Sveti delovnih kolektivov skupno s starešino organa sprejemajo pravilnike o notranji organizaciji, delovnih razmerjih in delitvi dohodka, odločajo o finančnem načrtu in zaključnem računu, ustanavljajo in odpovedujejo delovna razmerja, skrbe za strokovno izobraževanje uslužbencev, sprejemajo plan letnih dopustov, dovoljujejo daljše izredne dopuste, odločajo o nadurnem delu, rešujejo pritožbe zoper oceno delovne uspešnosti itd. Sveti samostojno odločajo o sredstvih sklada skupne porabe. Odločujoča vloga sveta v vseh teh zadevah daje delovnemu kolektivu nov položaj, ker ga spreminja iz pasivnega opazovalca v aktivnega ustvarjalca.

V nekaterih organih opažamo, da imajo starešine na delo svetov razmeroma velik vpliv, ki včasih otežuje svetom samostojno kreiranje odločitev in samostojno odločanje o zadevah, za katere je svet pristojen. Zato bi vsi organi, ki so zainteresirani za dobro delo organov delovnega kolektiva, morali stalno skrbeti, da bi svet lahko nastopal kot popolnoma samostojen in res odločujoč činitelj v vseh zadevah, ki so mu naložene s predpisi. V ta namen pa bi morala biti tudi povezava sveta z delovnim kolektivom kar najtesnejša. Svet bi moral tekoče informirati delovni kolektiv o svojem delu, zlasti pa o svojih gledališčih in sklepih, hkrati pa prav tekoče registrirati hotenje delovnega kolektiva, njegove predloge in kritiko. Primerno bi bilo, da bi sveti delovnih kolektivov sprejeli poslovnike o svojem delu in v njih podrobneje določili metode svojega dela in načine povezovanja s kolektivom.

V preizkusnih organih soglasno menijo, da so spremembe sedanjega uslužbenskega sistema, zlasti glede določanja osebnih prejemkov in glede vloge delovnega kolektiva, utemeljene in nujne, ker so prve izkušnje izvajanja načel novega uslužbenskega sistema pozitivne. Nadalje izpopolnjevanje novega sistema in odpravljanje začetniških pomanjkljivosti pa bo še bolj poudarilo potrebo po uvedbi novega sistema v vseh državnih organih.

SLAVKO GRČAR

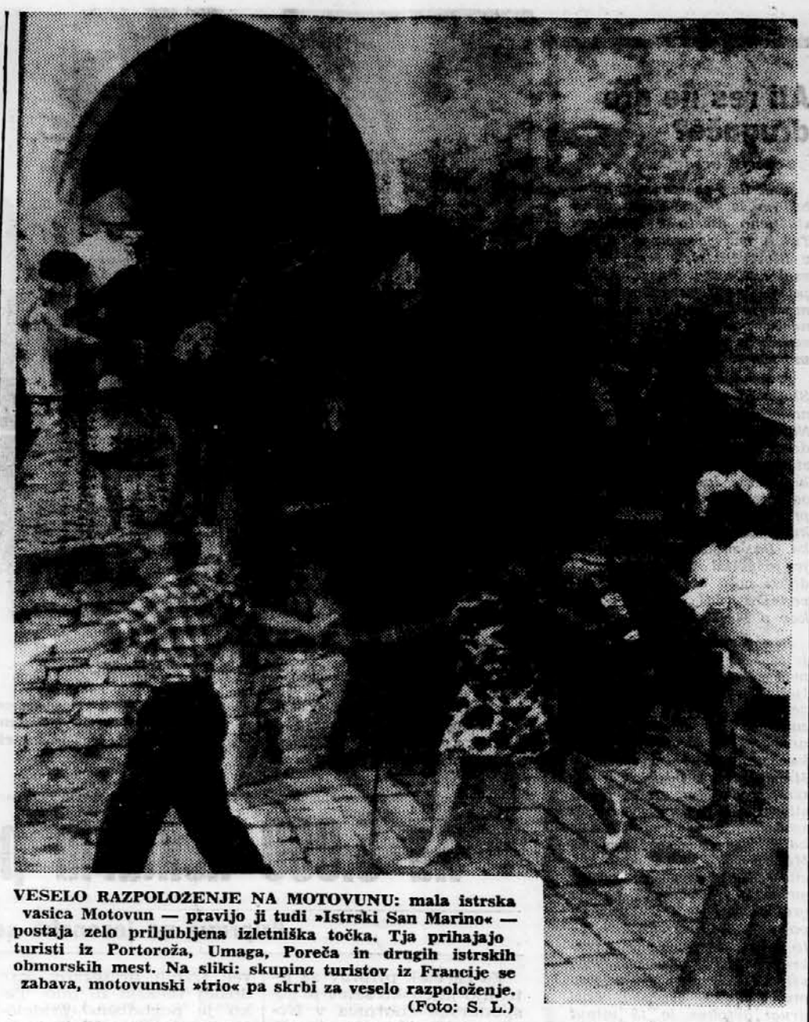

VESELO RAZPOLOŽENJE NA MOTOVUNU: mala istrska vasica Motovun — pravijo ji tudi »Istrski San Marino« — postaja zelo priljubljena izletniška točka. Tja prihajajo turisti iz Portoroža, Umaga, Poreča in drugih istrskih obmorskih mest. Na sliki: skupina turistov iz Francije se zabava, motovunski »trio« pa skrbi za veselo razpoloženje. (Foto: S. L.)

Rentabilna vztrajnost

Železarna Štore je spravila število nezgod pri delu dokaj pod evropsko povprečje in beleži tudi najmanjši odstotek nezgod med jugoslovanskimi železarnami

Iz leta v leto več razpravljamo o obrambi pred poškodbami in poklicnimi boleznimi, skratka o varnem delu, za kar je potrebna sodobna organizirana, higiensko-tehnična zaščita. Kljub temu pa nas visoko število nesreč pri delu in izven dela resno opozarja, da problem varnega dela konec koncev skušamo odriniti kot neko neogibno zlo, kot podrejen socialni problem, ki nima nikakršne zveze z rentabilno proizvodnjo. Kako važen element proizvodnje je prav zaščita delovnega človeka, se, pa če to hočemo ali ne, zelo stvarno zavemo, ko pregledujemo število ponesrečencev in bolnih, ko seštevamo milijardne vsote, ki jih letno izdajamo za njihovo zdravljenje.

Kaj pomeni dejstvo, da se v zadnjih letih ponesreči pri delu v Sloveniji od 45.000 do 47.000 oseb; na poti iz dela in na delo okrog 6.500 oseb, in da so te nesreče v zadnjem času v močnem porastu. Lani je bilo skupaj 54.735 nesreč, ki pa so terjale tudi 92 človeških življenj. Lani smo izgubili v Sloveniji zaradi nesreč nekaj manj kot 900.000 delovnih dni. Za zdravljenje ponesrečencev pa je izdala družba 1 milijardo 388 milijonov in to brez invalidnih dajatev!

Izkušnje so tudi pokazale, da so vsa opozorila in predlogi za izboljšanje higienskotehnične zaščite malo pomembni, če v gospodarskih organizacijah ne obravnavajo varnosti pri delu, kot del proizvodnega procesa, če HTV službi ne priznajo polne veljave in če varnost pri delu ni nenehna, nikoli dokončana tema razprav upravnih in samoupravnih organov ter družbeno političnih organizacij v podjetju.

Zgovoren primer za to, kako je moč s sistematičnim delom znižati število nezgod, je železarna Štore. Leta 1951 je imela ta železarna še 32% nezgod, ponesrečil se je vsak tretji delavec. Ko pa so leta 1952 v sodelovanju s celotno operativo, samoupravnimi organi in družbeno-političnimi organizacijami izboljšali HTV službo in organizirali prve obratne HTV komisije, je začelo število nezgod postopoma upadati. Leta 1952 je bilo 27,2% nezgod, leta 1958 14,5%, leta 1959 11%, lani pa 8,4%. To je pa odstotek, ki je dokaj nižji od evropskega povprečja, in tudi med jugoslovanskimi železarnami ima železarna Štore najnižje povprečje nezgod.

Po statističnih podatkih botruje 75% vseh nezgod tako imenovani osebni faktor, to je, nesreče se dogajajo zaradi neprevidnosti ali nepoučenosti ljudi, zlasti mlajših in nekvalificiranih delavcev. Primer železarne Štore je prav gotovo dokaz, da je moč znižati število nezgod, saj so za to čedalje bolj zainteresirani člani ekonomskih enot; nadalje imamo po podjetjih izobraževalne centre, katerih naloga je, da z občasnimi seminarji za vse zaposlene, od nekvalificiranih delavcev do obratovodij, z nenehnim seznanjanjem o procesu proizvodnje in opozarjanjem na nevarnosti, ustvarijo solidno osnovo za varno delo. Ko primerjamo podatke o nezgodah, ugotavljamo, da so ti v železarnah zelo različni, in da se npr. v železarni Jesenice zadnja leta giblje število nezgod med 16% in 18%. Ugotovitev, da so delavci premalo seznanjeni s pogoji dela, da so preveč korajžni, da prezirajo nesreče ter samovoljno odlagajo zaščitna sredstva, nikakor ni opravičilo, marveč dokaz neresnosti pri izvajanju HTV. Vse prepogoste kršitve delovne discipline so nedvomno odsev prevelike strpnosti do kršiteljev, ki spravljajo v nevarnost svoje zdravje in večajo stroške za zdravljenje.

Na drugi strani pa je treba zagotoviti več reda in odgovornosti v proizvodnji zaščitnih sredstev. Nekateri izdelovalci le-teh bolj skrbijo za svojo rentabilnost kot za to, da bi z zaščitnimi sredstvi čim bolj zavarovali delovne ljudi. Se vedno začenjajo s serijskimi proizvodnjami, ne da bi nova zaščitna sredstva dovolj preizkusili. Pri uvozu zaščitnih sredstev pa bi vsekakor morali izposlovati ugodnejše uvozne pogoje kot za luksuzne predmete.

Pri organizaciji varnega dela ima velik delež tudi zdravstvena služba. Neštetokrat smo že slišali, kako nujno je, da je obratni zdravnik tesno povezan s kolektivom, da pozna tehnološki proces proizvodnje in tudi življenje zaposlenih izven podjetja. Niso pomembni le prvi zdravniški pregledi ob nastopu službe. Pregledi so potrebni tudi pozneje, recimo po nekajmesečni prekinitvi dela ali daljši bolezni, ki bi utegnila zmanjšati delovno sposobnost posameznika. Periodični pregledi pa bi pravočasno opozarjali na zdravju škodljiva mesta, ker bi delavce, še preden bi resno oboleli, poslali na zdravljenje.

MARIJA ROBEK

MNENJE IN KRITIKA

Škodljiva nekonkretnost

Poročila na ne katerih sestankih še vedno rada formalno govore o hudo življenjskih in v določenih okvirih dokaj žgočih problemih. Skodljiva črno-bela stereotipnost se kaže v površinskem obravnavanju uspehov in pomanjkljivosti iz družbenega življenja, v nekaj »pozitivnih« in »negativnih« stavkih n. pr. o delavskem ali družbenem samoupravljanju, ki se je — po njihovem — ponekod razvilo, ponekod pa šepa, v nekonkretnih, frazerskih sklepih, ki jih je moč sprejeti kjerkoli.

Pojavi takšne vrste so nastajali med drugim tudi v nekaterih organizacijah Zveze komunistov. Nanje sta opozorila tako tretji kot četrti plenum CK ZKJ.

Ko je dopisnik pred dnevi poročal o skupnem posvetovanju občinskega odbora SZDL in občinskega sindikalnega sveta v Lenčavi, je ugotovil, da je bilo poročilo na posvetovanju »žal preveč splošno ter bi ga lahko bralo tudi v kateremkoli drugem kraju.«

Pri prebiranju treh posplošenih poročil o delavskem samoupravljanju v posameznih občinah ljubljanskega okraja (ki so sicer nekoliko starejšega datuma, a kot primer še vedno aktualna) mi ni mogla izpred oči precejšnja škodljiva enakost. Poročila, takšna, kakršna so, kažejo odtrganost in nepoznavanje realne podobe. S svojo anonimnostjo delajo dvojno škodo: tistim, ki so bili dobri in bi zaslužili javno pohvalo (pa morda tudi podrobnejšo osvetlitev poti, ki jih je pripeljala do uspeha — za zgled drugim) in onim, ki so bili slabo, ker svojo neaktivnost še naprej prikrivajo, ne skušajo poiskati vzrokov in poti iz mrtvila.

Dogajalo se je in ob takšni praksi je nevarnost tudi za prihodnost, da so razne negativne pojave, vredne širšega pretresa in širše obsodbe, zakrivali v ožjem krogu tako, da so govorili o nepravilnostih le v nekem, ne konkretnem podjetju, o nekem, ne določenem direktorju ali predsedniku itd.

Takšni sestanki niso uspešni.

Prav takšna taktika lahko (hote ali nehote) spodbuja tudi posplošeno debato in ne nazadnje tudi kritikastrstvo, ker je včasih pač moderno, da je razprava — po vzorcu referatov — kritična, ostra, čeprav na račun nekih navideznih ali pa konkretnih razmer daleč izven določene skupnosti, prikrivajoč svoje slabosti. Le razvijanje odkrite in odgovorne kritike v vseh demokratičnih organih upravljanja in v drugih organizacijah, kot poudarja program ZKJ, pa sodi med zelo pomembne instrumente bodo proti birokratizmu in seveda proti vsem drugim družbenim deformacijam.

Pojav nekonkretnih poročil kaže na pomanjkljivo, študiozno proučevanje posameznih idejnih in drugih pojavov. Premalo je potrebnih analiz in praktičnih zaključkov iz takšnega dela. Če pa že kdorkoli izven občin takšne analize pripravi, ostajajo prepogosto zgolj analize, ne da bi jih upoštevali v praksi. Torej lahko deloma govorimo o premajhnem povezovanju prakse s teorijo, čeprav bi morala teorija spodbujati prakso in narobe.

Nekateri sestanki nočejo obdelati vsa vprašanja, toda na ta način ne morajo posvetiti posameznim problemom več kot nekaj besed. Poročila bi morala biti povsod bolj plod kolektivnega dela in ne zgolj naloga posameznikov. Očitno je tudi naglica, kjer ni potrebna, ki tu in tam botruje pripravljanju referatov.

Slabost poročil moremo naposled pripisati tudi pomanjkljivi informativni službi v občinah. Tako od spodaj navzgor kot od zgoraj navzdol. Posamezne organizacije v komunah so doslej pogosto dobivale nekatere podatke s precejšnjo zamudo, često takrat, ko je bilo o nekaterih zadevah že težko ukrepati ali pa celo prepozno. Ali pa smo se spet drugod srečavali na sestankih s podatki, ki so jih zastopniki posameznih področij sproti demantirali kot neresnične, netočne.

Vsi ti problemi kažejo, da je treba v občinah čimprej ustanoviti organizirano informativno službo — o kateri že dolgo govorimo — ki bi posredovala vse potrebne podatke. Razen tega pa bi se lahko in morali poslužiti ob najrazličnejših priložnostih, ob proučevanju različnih problemov in uspehov, razširjenih delovnih organov, različnih ad hoc komisij, pa tudi več dobro pripravljenih anket, kar bi brez dvoma pripomoglo k bolj kvalificiranemu in na realnih dejstvih slonečemu ugotavljanju družbenih gibanj v osnovnih političnoteritorialnih skupnostih.

Konkretne ugotovitve potem laže spremlja tudi konkretna akcija.

Jak Koprivc

Gradnja stanovanj za tržišče zagotovljena

Gradbena podjetja v Sloveniji bodo dobila za gradnjo stanovanj za tržišče približno 3 milijarde dinarjev kredita

V zadnjem času se v stanovanjski gradnji vse bolj uveljavlja tako imenovana gradnja stanovanj za trg, ki je doslej pokazala vrsto prednosti. Ena največjih prednosti je zlasti v tem, da take objekte podjetja zgradijo hitro, ker žele čimprej priti do denarja in morajo zato kar najhitreje vnovčiti svoj proizvod, vrh tega pa se vsako podjetje trudi, da bi bilo čimbolj konkurenčno, torej čimcenejše. Vendar pa je to obliko gradnje precej oviralo pomanjkanje finančnih sredstev, saj gradbena podjetja v svojih skladih nimajo tolikšnih sredstev, da bi lahko tako gradnjo kreditirala v večjem obsegu, iz drugih virov (banke, občinski stanovanjski skladi itn.) pa doslej tudi ni bilo večjih sredstev za to obliko gradnje.

Te dni pa je republiški stanovanjski sklad namenil izključno za gradnjo stanovanj za tržišče kar 1 milijardo 800 milijonov dinarjev kreditov. Ta sredstva bodo dobila tista večja gradbena podjetja v Sloveniji, ki so že dosegla pomembnejše uspehe pri stanovanjski graditvi. Kreditni pogoji so razmeroma ugodni, saj je doba vračanja kredita 5 let. Razen omenjenega kredita pa lahko računamo še na posojila, ki jih bo za gradnjo stanovanj za tržišče dala Splošna gospodarska banka. Zato lahko računamo, da bodo v letošnjem letu dobila slovenska gradbena podjetja približno 3 milijarde dinarjev kreditov za gradnjo stanovanj za tržišče.

Vsekakor bo ta akcija močno poživila stanovanjsko gradnjo, kajti del sredstev za to obliko gradnje bodo prav gotovo lahko prispevala tudi podjetja gradbene operative, razen tega pa se v to akcijo lahko vključijo tudi druga podjetja, občinski skladi za stanovanjsko izgradnjo in ostali investitorji. S temi sredstvi pa bo mogoče zgraditi v letošnjem oziroma prihodnjem letu več kot tisoč novih stanovanj, ki jih bodo gradbena podjetja lahko takoj prodala na tržišču.

P.

Zagrebške trgovine privabljajo tujce

Nekatera zagrebška trgovska podjetja, ki imajo svoje lokale v središču mesta, so te dni začela svojevrstno akcijo, da bi čimbolj privabila tuje turiste, oziroma, da bi s prodajo izdelkov dobila čimveč deviznih sredstev. Te dni so že začeli prodajati v nekaterih trgovinah tujim turistom raznovrstne izdelke na čeke z 20 odstotnim popustom. Doslej so se v to akcijo vključila podjetja, ki prodajajo predvsem usnjeno galanterijo, parfume, kristal, keramiko, tekstil, gramofonske plošče, krzno, umetniške reprodukcije in podobne proizvode, ki so mikavni za tuje turiste. Skupno sodeluje v tej akciji doslej kakih 60 trgovinskih podjetij, ki imajo svoje lokale v središču Zagreba.

Pred to akcijo, v katero so se vključili še Gospodarska zbornica Zagreba in Narodna banka, je bil organiziran kratek seminar za predstavnike vseh trgovinskih podjetij, ki so dobili na seminarju osnovno znanje za prevzemanje in obračunavanje inozemskih čekov in za odobravanje 20 odstotnega popusta.

Z namenom, da bi tujim turistom takoj omogočili dober pregled, katere trgovine prodajajo izdelke z 20-odstotnim popustom, so vse trgovske lokale opremili z vidnimi napisi v angleškem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku.

V nekaj vrstah

■ Beograjsko podjetje »Tehnopromet« bo izvozilo v Bolivijo 180.000 vprežnih plugov. Od te količine jih bodo izvozili 40.000 letos, ostale pa do konca leta 1964.

■ Železniški most čez Tiso pri Senti, ki bo dolg 305 metrov, bo dograjen do 29. novembra letos.

■ Lesna industrija Vrbovsko bo do konca letošnjega leta izvozila 250.000 komadov stolov, kar je za 11 odstotkov več kot lani. Vrh tega bodo na inozemski trg izvozili še 2000 kubičnih metrov rezane jelovine, kar je za 66 odstotkov več kot lani. Skupno bo to podjetje letos plasiralo v tujino za kakih 500 milijonov dinarjev izdelkov. Ker so v prvem polletju plan izvoza dobro izpolnili, računajo, da bo izvozni plan do konca leta še presežen.

■ V Crikvenici so zaključili rekonstrukcijo vodovodnega omrežja. Vrednost vseh gradbenih, instalacijskih in drugih del znaša približno 300 milijonov.

Gibanje cen gostinskih storitev

Indeksi cen gostinskih storitev, ki jih mesečno objavlja Zavod LRS za statistiko nam kažejo, da so se cene v gostinstvu po prejšnjem stalnem naraščanju ustalile junija in julija na višini okrog 15% nad lanskim povprečjem. Če pa vzamemo za primerjavo lanski julij, lahko ugotovimo, da so bile cene gostinskih storitev letos v juliju za 12% višje. To zvišanje se nanaša tako na cene jedil, ki so narasle v primerjavi z lanskim julijem za 11%, še bolj pa so se povečale cene alkoholnih pijač, namreč za 20%. Zanimivo je gibanje cen za prenočišča. Lani so gostinska podjetja v turistični sezoni močno dvignila cene za prenočišča, potem pa so jih zopet zniževala. Tako je dosegel lani v juliju indeks cen za prenočišča 114 točk, v prvem letošnjem četrtletju se je gibal na višini 102 točk, potem pa je začel naraščati in je v juliju dosegel 109 točk, kar pa je še vedno za 5 točk pod lansko ravnijo.

Mladinska brigada v študentskem naselju

V študentovskem naselju v Ljubljani dela že drugi mesec mladinska delovna brigada »Srečko Kosovel«. Julijsko izmeno so sestavljali študentje, ki stanujejo v naselju, v avgustovski pa je tudi skupina delavske, vajenske in srednješolske mladine iz Maribora. Brigada ureja okolico blokov in gradi dve športni igrišči za odbojko, rokomet, košarko in mali nogomet. Investitor del je ljubljanska univerza, organizator delovne akcije pa študentovski svet naselja. Organizator je julijsko izmeno razglasil za dvakrat udarno in posebej pohvaljeno, podelil pa ji je tudi plaketo ob 20-letnici mladinskih delovnih akcij. Povprečni delovni učinek avgustovske izmene je bil v prvi polovici meseca 137 odst., zato je študentovski svet tudi to brigado razglasil za udarno. Brigada dosega lepe uspehe tudi na področju društvenih aktivnosti. Pred kratkim so obiskali brigade na lokalni delovni akciji v Kranju, kjer so imeli športna srečanja in skupen kulturni program. V brigadi »Srečko Kosovel« je zdaj 48

PETER MOZOLEC ZA PASJE DNI

Pisma bralcev

Kaj je s Pitralonom?

Tovariš urednik,

v Delu z dne 8. avgusta letos ste objavili na 2. strani oglas, »da smo dobili Pitralon«.

Ves vesel sem se napotil v ljubljanske drogerije, da bi kupil dolgo iskani preparat. No, moje prizadevanje je bilo zaman: Pitralona v ljubljanskih drogerijah nimajo.

Prosim za pojasnilo, kdo je naročil ta oglas. Če ga je naročila tovarna, trgovska mreža pa za ta zelo iskani preparat ne ve, je to znak, da trgovina ne prisluhne željam potrošnikov. Oglas sam je precej »zvit«, saj ne pove, kje so dobili omenjeni preparat: ali v trgovini ali v kakem skladišču? Želel bi, da bi bili reklamni oglasi bolj precizni.

Anton Mirtič,
Ljubljana,
Študentsko naselje

O izletih v Kamniško Bistrico

Tovariš urednik,

sklenili smo, da bomo v teh vročih dneh obiskali Kamniško Bistrico. Stopila sem h Kompasu po informacijo. Povedali so mi, da peljejo prav do Kamniške Bistrice trije avtobusi vsak dan že dopoldne. Odločili smo se za avtobus ob 7.30.

Ko smo prišli na postajo in pregledali odhode avtobusov, ki vozijo v Kamniško Bistrico, pa smo ugotovili, da ob delavnikih tja avtobusi ne vozijo, razen sobote ob 14.30. To, kar sem zvedela pri Kompasu, velja za nedelje.

Pri Kompasu sem dobila torej netočno informacijo. Ne jezim se zaradi tega, saj imajo sedaj v poletnih mesecih veliko dela: postreči morajo z mnogimi informacijami, pa se lahko zgodi, da se včasih zmotijo. Čudno pa se mi zdi, da ne vozi poleti, torej v juliju in avgustu, do Kamniške Bistrice med tednom vsaj en avtobus. V Ljubljani je namreč mnogo ljudi, ki ne gredo na dopust, radi pa bi si privoščili čez teden, ko ni takega navala, miren in prijeten izlet v naravo.

Marjeta Selan,
Ljubljana, Eypprova 13

Urbanizem v Domžalah

Tovariš urednik,

rad bi predvsem opozoril na nekatere nepravilnosti pri reševanju zazidalne problematike v Domžalah, ki so se pokazale ob dovolitvi gradnje v Roški ulici.

Takoj po zakoličenju sta soseda, ki sta menila, da bi morala biti kot mejaša obveščena o zazidavi prvotno nezazidljive parcele glede na kompleksno zazidalno situacijo, ki predvideva na tem območju cikcak sistem gradnje, zahtevala revizijo gradnje pri pristojnih organih ObLO Domžale in OLO Ljubljana. Res je svet za urbanizem odobril gradnjo na tej parceli, vendar menim, da člani sveta niso bili seznanjeni s kompleksno situacijo; že potrjeni zazidalni cikcak sistem se je s tem, ko je svet gradnjo odobril, spremenil. Na vprašanje, če so bili člani sveta, preden so sprejeli ta sklep, seznanjeni z mnenjem glavnega urbanista, in če se z gradnjo strinjata soseda, nisem dobil natančnega odgovora. Pokazalo se je, da pristojni občinski uslužbenci predpisa DSNZ o minimalnem odmiku med stavbami ne poznajo oziroma ga ne upoštevajo. Zahtevano revizijo so šele na zahtevo sosedov obravnavali na seji sveta.

Se nekaj besed o tej predzanji seji sveta: svet je bil površno seznanjen s problematiko, saj članom niso prebrali zahteve sosedov, naj se opravi revizija. Zapisnik te seje je poglavje zase. Tri tedne sem moral čakati, da sem ga dobil, in še tedaj le rokopis, v katerem ni niti besedice iz razprave članov sveta o tej problematiki. Zapisano je le to, kar je menda »važno«. Pa tudi sklepa, da svet vztraja pri svojem stališču, v zapisniku nisem našel. Naj dodamo še to, da pri obravnavanju tega problema svet ni bil več sklepčen.

Zaradi take dokumentacije je OLO zahtevo obeh sosedov po reviziji gradnje upravičeno zavrnil.

In epilog: znano mi je, da bodo po mojem mišljenju nepremišljeno dovoljeno gradnjo opravičili tako, da bodo pozneje izdelali nov zazidalni načrt za to območje, kar bo spet povezano s stroški. Da bi prikrili napako, bodo torej že sprejeti zazidalni načrt v cikcak sistemu spremenili v dvovrstnega.

Že dosedanji cikcak sistem pri dodeljevanju lokacij omejuje minimalno površino zemljišča za individualno zgradbo. S prehodom na dvovrstni sistem bi se ta minimum zmanjšal. Razen tega bo treba, če bodo gradili po dvovrstnem sistemu, zgraditi še novo cesto, ki bo šla spet v škodo minimuma gradbenih parcel, cesta s kanalizacijo pa tudi ne bo zastonj.

Dvomim, da bo novi zazidalni načrt boljši, kot je bil prvotni. Vsekakor pa z njim ne bodo prizadete le koristi dveh sosedov, temveč širšega kroga državljanov.

Menim, da svojih napak ne smemo tako reševati in da moramo biti tudi samokritični. Tovariši, ki delajo na tem področju, so za svoje delo odgovorni tudi občanom. Mislim, da ne bi škodovalo, če bi o reševanju urbanistične problematike v našem kraju vsaj »včasih« seznanili tudi občane na zborih volivcev; tega v Domžalah pogrešamo.

Dr. Mitja Šircelj,
Domžale

Spet težave s šolskimi knjigami

Tovariš urednik,

pred začetkom letošnjega šolskega leta sem se spomnila člankov o težavah pri nabavi šolskih knjig, ki so bili objavljeni nekako ta čas lani v »Delu«. Pisci so ugotovili, da predpisanih knjig ni bilo pravočasno v prodaji.

Tudi letos ni nič boljše. V šolskih avlah so že razobešeni seznami knjig, ki jih bodo šolarji in dijaki potrebovali v raznih razredih. Čeprav je še nekaj tednov do začetka šolskega leta, se dijaki že zanimajo za knjige in sezname prepisujejo. Tudi jaz sem hotela že sedaj nabaviti šolske knjige, toda v knjigarni sem jih dobila le nekaj, več knjig, ki jih bodo otroci v šoli potrebovali, pa niso imeli.

Na vprašanje, kaj je s šolskimi knjigami, ki jih nimajo, mi ni mogla prodajalka ničesar povedati; rekla je le: »Nimamo«. Ali so knjige v tisku, ali jih imajo v drugih knjigarnah, ali jih sploh ne bo — tega niso vedeli. Sama sem kasneje v drugi knjigarni opazila še dve knjigi, ki jih v prvi nisem dobila.

S tem pismom želim opozoriti na več stvari: nepravilno je, da v naših sodobno opremljenih, resnično lepih knjigarnah prodajalci ne vedo, kako je s šolskimi knjigami. Ali ne bi morali kupcu pojasniti, kaj je s knjigami, ki jih nimajo, so pa predpisane; tako ljudje ne bi po nepotrebnem tekali od knjigarne do knjigarne za knjigami, ki so morda še v tisku.

Nadalje: kje so pojasnila prosvetnih organov, če so tehnične ali druge težave spet preprečile pravočasno tiskanje knjig? Ponovno se tudi vprašujem, zakaj so naklade šolskih knjig tako majhne, izdaje novih knjig, le malenkostno spremenjenih, pa tako pogostne. Oboje knjige zelo podraži.

Starši in dijaki bi tudi radi vedeli, zakaj ne moremo v Ljubljani, tako močnem šolskem centru, organizirati centralnega dijaškega sejma, kjer bi bilo morda laže kot v knjigarnah dobiti predpisane šolske knjige.

Ker je še nekaj časa do začetka šolskega leta, bo morda vaše uredništvo lahko posredovalo svojim bralcem vsaj nekaj pojasnil na zgornja vprašanja.

Franica Vrtovec,
Ljubljana, Vošnjakova 8

Ali res ne gre drugače?

Tovariš urednik,

vsak dan se vozim z avtobusom iz Slov. Bistrice na službeno mesto v Maribor. Takih nas je mnogo, ne le v Slov. Bistrici, temveč ob vsej avtobusni progi. Videti pa je, da tega nikakor ne moremo dokazati avtobusnemu podjetju Maribor, ki vzdržuje zvezo med obema mestoma.

Prvi avtobus odpelje iz Slov. Bistrice ob petih; že na odhodni postaji je poln. Nato pobira potnike še vse do Maribora, tako da smo stlačeni v vozilu kot ribe v konzervi. Jasno je, da vsi odštejemo voznino, javno in privatno pa razpravljamo o kulturnem odnosu do človeka. Da, zgodilo se je že, da je pripeljal ta avtobus po dobri volji šoferja in sprevodnika tudi do sto potnikov v Maribor.

Drugi avtobus istega podjetja, ki prav tako vozi med obema mestoma, odpeljelje iz Slov. Bistrice ob šestih. Vmes ni nobenega, za njim pa se do sedme ure vrstijo še štirje. Vse, kar mora biti ob šestih v Mariboru, se odpelje s prvim, z drugim gredo le tisti, ki jim podjetja zamudo spregledajo, in morda še kdo. Zato je dokaj prazen. Medtem ko mora prvo vozilo, s katerim se vozijo pretežno delavci, zaradi prenapolnjenosti puščati potnike ob cesti (včasih se to zgodi že v Morju, večkrat pa ostanejo na cesti vsi, ki žele vstopiti v Framu, Slivnici, Hočah), vozi drugi avtobus le 15 minut pred naslednjim, ki pripelje, mislim, iz Ljubljane, in mu do sedmih slede še 3. Ta potem pobira tiste potnike, ki bi jih sicer »utegnili« odpeljati za njim vozeči Ljubljančan.

Ali je tak odnos do potnikov, in to stalnih, le posledica konkurenčne vojske dveh podjetij? Videti je vsaj tako, saj podjetje avtobusnega prometa Maribor sploh ne prisluhne negodovanju, kaj šele potrebam potnikov.

Ali ne bi bilo smotrneje, da bi vozil drugi avtobus iz Slov. Bistrice namesto ob šestih že ob pol petih? Potem bi se potniki na obeh lepo razporedili, se za svoj denar kulturno vozili in bili tudi na delovnem mestu spočiti. Najhuje je ob deževnih dneh in prav bojim se, kaj bo na jesen in zimo. Takrat se bodo eni kuhali v avtobusu, drugi pa razočarani zmrzovali na cesti in negodovali, in to samo zaradi pomanjkanja posluha nekaterih, za to odgovornih ljudi.

Ing. Anica Kamenik,
Slov. Bistrica,
Partizanska 16

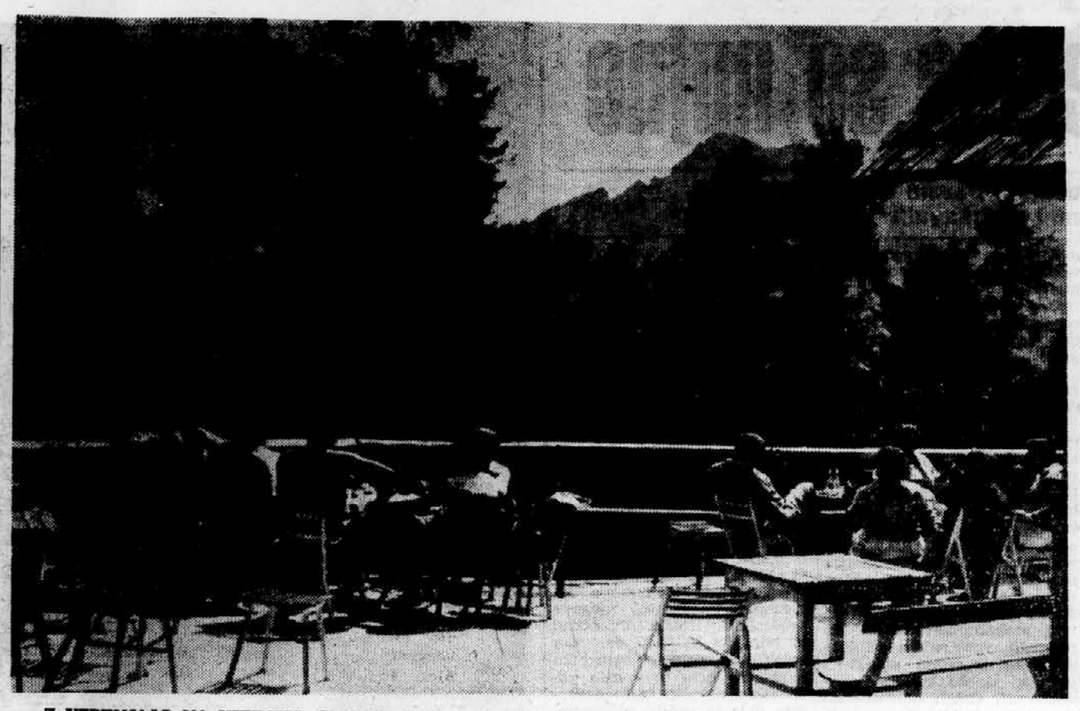

Z VZPENJAČO NA VITRANC. Ob lepih dneh se povzpne tja po dve sto do tri sto turistov, ki so na počitnicah v Kranjski gori ali pa se v tem zgornjesavskem turističnem središču ustavijo le mimogrede. Vzpenjača deluje brezhibno, z nje pa je lep razgled, ki je pravi užitek. Naš posnetek kaže turiste pri počitku na terasi Mojcinega doma ob zgornji postaji vzpenjače.

Foto: S. Busić

Na 5.000 hektarih pogodbeno sodelovanje

Priprave na jesensko setev v novomeškem okraju

Za začetek priprav za letošnjo jesensko setev je gospodarska zbornica v Novem mestu sklicala v prvih dneh avgusta bazenska posvetovanja. Udeležili so se jih predstavniki komun, kmetijskih organizacij, občinskih odborov SZDL, gospodarske zbornice in kmetijski strokovnjaki. Posvetovanja so dala poseben poudarek kooperacijski proizvodnji žit.

Po zaključkih na teh posvetovanjih, naj bi letos pogodbeno sodelovanje zajelo v okraju od 4500 do 5000 hektarov, kar je polovica vseh površin, zasejanih s pšenico. Kmetijske organizacije in posestva bodo do 25. avgusta zbrale naročila za semena in umetna gnojila, tako da glede tega ne bo zadržkov za izvedbo načrta jesenske setve. Pri tem je treba povečati skrb za uporabo agrotehnike, zlasti pri pripravi zemlje in strojni setvi.

Na posvetovanjih so tudi sprejeli priporočilo, da je treba kooperacijsko proizvodnjo vezati na odkup pridelkov, na katere se nanaša kooperacija. Doslej je bila praksa, da so kooperanti prodali zadrugi namesto žit ali drugih poljščin meso ali živino. Poudarili so, da mora kooperacija v proizvodnji nuditi več tržnih presežkov, kar doslej večkrat ni bilo. Tako je pogodbeno pridelovanje žit v letu 1961 zajelo v okraju 3280 hektarov površin. Hektarski donos je bil od 25 do 56 stotov. — Kljub temu so zadruge odkupile le 20 do 30 vagonov žit.

Glede odlokov o agrominimumu se je na posvetovanjih izoblikovalo stališče, naj bi ti odloki zajeli tiste površine, ki so primerne za uporabo agrotehnike in visoke hektarske donose. Nadalje, odloki naj ne bi zajemali posameznih parcel, temveč vse obdelovalne površine lastnika. Le v takih primerih je možno zagotoviti strokovno službo in nadzor nad izvajanjem odloka glede količine gnojil, ki jih je treba uporabiti na enem hektaru, kot tudi glede semen in strojne obdelave zemlje. Prav tako naj bi bil obvezni agrominimum le za tiste lastnike zemlje, ki se do sedaj še niso vključili v pogodbeno proizvodnjo. Kooperanti s kmetijsko zadrugo že uporabljajo pridpomočke za visoke hektarske donose.

Podpredsednik gospodarske zbornice okraja Novo mesto Lojze Pajnič je v razgovoru poudaril, da ni nobene večje ovire, da ne bi bil povečani načrt pogodbenega sodelovanja pri jesenski setvi v celoti dosežen. Na voljo je 180 traktorjev s priključki; zagotovljena bodo dobra semena in zadostne količine gnojil. Manjka le sejalnic, priključnih in vprežnih. Zadruge in posestva bodo poskušale do pričetka setve nabaviti sejalnice, kolikor bo možno. Tako bo kmetijska zadruga Kostanjevica do setve kupila vsaj tri vprežne sejalnice. Do sedaj je bilo preveč ročne setve, kar je med drugim vzrok za manjši pridelek.

O pripravah in planih jesenske setve so te dni razpravljali tudi zadružni sveti. Od 15. avgusta dalje obravnavajo načrt jesenske setve organizacije SZDL in zbori občanov, zakaj setev ni samo gospodarska, temveč prav tako družbeno politična naloga. Skratka, priprave za jesensko setev so v okraju vsestranske, zato lahko pričakujemo, da bo načrt v celoti uresničen po obsegu in kvaliteti.

P. Romanič

Odgovornost odbornikov

Na vsaki seji ObLO Moste-Polje prebero odbornikom imena tistih njihovih kolegov, ki so neopravičeno izostali. ObLO Bežigrad je odpoklical dvanajst odbornikov, ki se niso udeleževali sej. Da bi se čim bolj izognili izostankom zaradi »nepredvidenih drugih opravkov odbornikov«, so v Kopru določili za sklicanje sej stalen dan, zadnji četrtek v vsakem mesecu.

Kljub takšnim in podobnim ukrepom se neopravičeni izostanki ponekod še vedno ponavljajo. V ObLO Moste-Polje je bilo na treh letošnjih sejah 23 neopravičenih izostankov. Zvečine je šlo za vedno ista imena. V Trbovljah in še drugod so se nekateri odborniki dosledno — od seje do seje — opravičevali (verjetno zaradi preobloženosti s funkcijami). Ni prav, da ostajajo tako v LO samo na papirju. Za Bežigradom se je lani udeležba na sejah ObLO v primerjavi z letom 1960 poslabšala za 4%. Udeležba je bila letos boljša, ko so odpoklicali dvanajst odbornikov, saj so prav ti skoro redno izostajali. Treh odbornikov zbora proizvajalcev v Mostah-Polju skoro ni videti na sejah. Razpravljali so že o njihovi razrešitvi, vendar v podjetjih s tem zavlačujejo.

Prav o teh izostankih v različnih družbenih organih zadnji čas čedalje več razpravljamo. Ne gre več zgolj za samozadovoljstvo ob sklepčnih sejah in za negodovanje ob nesklepčnih, čedalje bolj očitna je skrb nad opravljanjem družbene funkcije in ob tem nad odgovornostjo vsakega posameznika. Če resno razmišljamo o tem, če te stvari rešujemo v času, ko starim občinskim ali okrajnim LO že skoro poteka mandatna doba, pomeni, da pri celotni stvari ne gre za neko kampanjsko akcijo, ampak za znamenje stalnega, vztrajnega prizadevanja za kvalitetno rast dela teh pomembnih organov. To skrb pa bo treba razviti do čimširšega kroga volivcev, tako da bodo tudi ti pogosteje seznanjeni z delavnostjo oziroma nedelavnostjo odbornikov. Stalen kritičen glas pa tudi pobude za zamenjavo slabih odbornikov bi tako še bolj prihajale tudi od spodaj navzgor.

Vzporedno s skrbjo za večjo disciplino odbornikov pri obiskovanju sej pa bo treba nasploh posvetiti večjo pozornost tudi njihovi sicer»nji aktivnosti in odgovornosti. S popolnejšimi metodami dela bo treba poživiti delo klubov odbornikov, pa tudi samih vodstva ObLO bodo morala — tako ugotavlja neka analiza, ki jo je opravil Zavod za družbeno samoupravljanje v Ljubljani — bolj spodbujati in omogočiti odbornikom dobro opravljanje njihovih funkcij. Oblik za to je veliko, med njimi redno informiranje in seznanjanje odbornikov z življenjem in s problematiko v občini, skrb za pravočasne odgovore na njihova vprašanja, ki jih postavljajo v imenu zborov volivcev itd. V Žalcu npr. klub odbornikov že koristno prireja za odbornike skupinske oglede podjetij, ustanov in zadrug ter z razgovori o problemih posameznih področjih. Tako odborniki na sejah ObLO nedvomno laže presojajo in sklepajo o posameznih zadevah.

JAK KOPRIVC

ANA SAJE

Včeraj je v Ljubljani umrla tovarišica Ana Saje, ki je dala partizanom vseh sedem otrok: šest sinov in hčerko; po širni Dolenjski in Beli krajini znana partizanska mama, ki se je dobro spominjajo številni partizani, predvsem pa borci v dolenjskih brigadah.

Pred 73 leti se je rodila v revni kmečki dninarski družini v Goriški vasi. V Mirni peči, kjer se je poročila z železničarjem, se ji je rodilo sedem otrok. Že tako bi ji življenje ne bilo lahko, še teže pa je bilo, ker je bil mož zaradi naprednega mišljenja večkrat brez službe. V naprednem duhu, kakršnega sta bila oče in mati, pa so rasli tudi vsi njuni otroci.

Tako je bilo popolnoma naravno, da se je po okupaciji vsa družina takoj povezala z osvobodilnim gibanjem: hiša ob železnici ni postala samo javka za številne partizanske zveze, postala je tudi zbirališče najrazličnejšega gradiva in zatočišče partizanov. Ko sta januarja 1942 odšla k partizanom dva sinova, so

očeta internirali v Gonnarsu. Še isto leto sta odšla v boj tudi hčerka in še dva sinova. Ani Saje tedaj ni bilo doma več obstanka: z mladoletnima sinovoma, ki sta še ostala z njo, je odšla zdoma in se zadrževala ob partizanskih enotah; z njimi je prenašala vse težave boja. Ko se je po kapitulaciji Italije vrnil mož iz Gonnarsa, so odšli v Belo krajino. Tu je Ana Saje kuhala v prehodnih partizanskih kuhinjah, od tod sta odšla v partizane tudi njena najmlajša otroka.

Ko se je po osvoboditvi vrnila v Mirno peč, kjer je našla porušeno hišo, se je posvetila delu v množičnih organizacijah. Za svoje delo med bojem in po osvoboditvi je bila odlikovana z Redom za zasluge za narod III. stopnje in z medaljo za hrabrost. Z Ano Saje odhaja iz naših vrst žena, ki je bila svetal lik v boju za naše nacionalne in socialne pravice.

turistične informacije

Koprsko turistično območje: Na koprskem turističnem območju bo od 18. do 24. t. m. v glavnem vse zasedeno. Le v **Kopru** je na razpolago še nekaj zasebnih sob. Dne 20. avgusta bodo v Kopru na Titovem trgu nastopili ukrajinski pevski zbor in plesalci; 21. t. m. pa madžarski državni folklorni ansambel. V **Portorožu** in **Piranu** je vse zasedeno. Temperatura morja je 26°C.

Goriško turistično območje: V **Gorici** bo 18. in 19. avgusta državno prvenstvo v kotalkanju. V **Novi Gorici, Kanalu, Idriji, Ajdovščini** in **Vipavi** je na razpolago še dovolj prostih postelj. Večinoma pa je vse zasedeno na Bovškem, to je v **Logu, Trenti** in **Soči,** nekaj prostora je le v Bovcu v hotelu **Golobar,** v zasebnih sobah in v weekend hišicah. V **Kobaridu** ima prenovljeni hotel Zvezda 15 prostih postelj, pa tudi v zasebnih sobah in v weekend hišicah jih je še 18 praznih. V **Tolminu** je dovolj prostora samo v dijaškem in mladinskem domu. Vozniki motornih vozil naj upoštevajo, da je cesta med **Bačo** in **Zelim** zaprta.

Temperatura Soče je v povprečju 19°C, voda v bazenu v Kromberku pa ima 25°C.

Gorenjsko turistično območje: Na **Bledu** bo SKUD Tine Rožanc iz Ljubljane 21. avgusta ob 20.30 v festivalni dvorani pel jugoslovanske narodne pesmi. V **Kazini** bo 24. avgusta družabna prireditev s tako imenovano malo olimpiado. Temperatura **Blejskega jezera** je 26°C. Vse postelje na Bledu so v glavnem zasedene, vendar pa je mogoče dobiti še nekaj prostih ležišč po predhodni rezervaciji. Dovolj prostora je tudi na **Jesenicah** in v **Domu pod Golico,** prav tako pa tudi v **Tržiču,** pod Storžičem in na **Kofcah.** V Tržiču imajo 23 m dolg bazen za plavalce in prav tako velik bazen za neplavalce. Poseben bazen je urejen za otroke. Voda ima 25 do 26°C. V **Kranju** je gostinsko podjetje Jelen odprlo prenovljeni Prešernov hram, ki so ga uredili po načrtih pokojnega arhitekta Plečnika. Za zaključene družbe je na razpolago tudi posebna soba. Na **Jezerskem** bo 19. avgusta tradicionalna prireditev »ovčarski bal«. Prireditev bo ob Planinskem jezeru. V Poljanski dolini, in sicer v **Poljanah** in v **Sredenji vasi** je na razpolago še dovolj prostih postelj. Sora ima 23°C.

Celjsko turistično območje: V okviru »turističnega tedna« v **Velenju** bo v nedeljo 19. t. m. ob 8. uri otvoritev kulinarične razstave v prostorih hotela Paka; ob 15. uri pa bo v Velenju velika tombola. V hotelu **Paka** je 10 prostih postelj. V **Rogaški Slatini, Dobrni, Logarski dolini** in **Preboldu** so vse sobe zasedene. V ostalih krajih je še nekaj prostih postelj, tako v **Celju** v hotelih **Celea** in **Evropa,** dalje v **Rimskih toplicah, Ljubnem** in na **Vranskem.** V Rogaški Slatini 21. t. m. zabavna prireditev, 24. pa bo plesni tečaj za goste. **Enodnevna ribiška dovoljenja** za domače in tuje goste so na celjskem območju na razpolago v naslednjih krajih: Celje — pisarna Zveze ribiških družin Razlagova ulica 1 ali Jože Likovnik Zidanškova ulica 4; Šempeter v Savinjski dolini — pri Martinu Časlu; Mozirje — pri Francu Pogeljšku — Ljubno — pri Anteju Tevžu; Luče ob Savinji — pri Leopoldu Supinu; Nazarje — pri Mihi Cajnerju; Šoštanj — pri Milošu Volku; Velenje — v hotelu Paka; Podčetrtek — pri Bojanu Abrehu; Store — pri Pavlu Stepančiču (za zgornji tok Voglajne).

Mariborsko turistično območje: V **Mariboru** in weekend naselju v **Bresternici pri Mariborskem jezeru** je še nekaj prostih ležišč. **Mariborsko Pohorje** je zasedeno; na razpolago je samo nekaj skupnih ležišč v Zidanškovem domu. Zasedena sta tudi **Zahodno Pohorje** in **Črna na Koroškem.** Nekaj prostih postelj je v Lovrencu na **Pohorju,** na **Kozjaku** in v **Radljah ob Dravi.**

Dolenjsko turistično območje: V **Novem mestu** je na razpolago dovolj prostih postelj v obeh hotelih, prav tako pa tudi v hotelu Sremič v **Vidmu-Krškem.** V campingu in v motelu na Vinici je 11 prostih postelj. Temperatura Kolpe je 26° C.

Ljubljansko turistično območje: V okviru ljubljanskih letnih iger bo v Križankah 21. t. m. ob 20.30. uri prireditev »Ukrajinska folklora« v izvedbi folklornega ansambla Verovka. Na **Kurešcku, Polževem, v Logatcu, Rovtah, na Travni gori,** v **Medijskih toplicah,** v **Iškem Vintgarju** in na **Rakitni** je do 25. tm. še dovolj prostih postelj. Temperatura vode v odprtem bazenu v Medijskih toplicah je 27° C. Planinsko društvo Ljubljana Matica prireja izlete na Skrlatico. Odhod iz Ljubljane je 28. avgusta z vlakom ob 14.30 uri; povratek 29. avgusta ob 22. uri. Cena izleta je 650 din. Prijave sprejema Planinsko društvo Ljubljana Matica, Miklošičeva 17.

In še vabila na letovanje: Počitniška skupnost pri občinskem sindikalnem svetu Ljubljana Center sporoča vsem, ki želijo izrabiti svoj letni oddih v septembru, da so na voljo še prosta mesta v počitniških domovih Krilo pri Splitu, Vodice pri Šibeniku, Sali-Dugi otok, Selce pri Crikvenici, Savudrija, Ankaran, Portorož in Kranjska gora. Od 1. znižane cene. Prijave sprejema počitniška skupnost pri septembra dalje so posezonske Ob. SS. Ljubljana, Dalmatinova 4, telefon 32-033, int. 335.

● LJUTOMER

Letošnje in prihodnje gradnje

Na seji sveta za stanovanjske in komunalne zadeve ObLO Ljutomer so razpravljali o stanovanjski in komunalni izgradnji v občini. Sklenili so, da bodo začeli na Ormoški cesti graditi 32-stanovanjski blok s sodelovanjem Agroservisa, vinogradniško-živinorejskega kombinata, obrata MTT, kmetijske zadruge in opekarne. Občinski ljudski odbor bo zagotovil 45 odst. sredstev iz svojih skladov; le-ta bo dal gospodarskim organizacijam kot posojilo. Prihodnje leto bodo zagotovili 6 milijonov dinarjev krajevni skupnosti Cezanjevci kot udeležbo pri gradnji štirih stanovanj za učitelje. Prebivalci v Cezanjevcih so za gradnjo že pripravili 60.000 kosov opeke, 30 kub. m lesa, nekaj apna itd. S sredstvi vodne skupnosti in cestnega podjetja bodo zgradili nov most in regulirali Ščavnico v Pristavi.

Na seji so potlej še sklenili, da bodo dokončno pripravili načrte za ureditev Miklošičevega trga v Ljutomeru in asfaltirali Ulico Cirila Jureše. Člani sveta so predlagali, naj bi dokončali gradnjo zaprtega kopališča, ki naj bi ga odprli vsaj v novembru.

Že letos so se Ljutomerčani in prebivalci okoliških krajev zelo zanimali za letno kopališče, ki pa sedaj še ni urejeno. Svet je sklenil, da bodo prevzeli pobudo za vključitev tega objekta v družbeni načrt za leto 1963. Ugotovili so, da so komunalno in turistično dejavnost v zadnjih letih zanemarjali ter vlagali v ta dela razmeroma malo sredstev. Za ureditev mestnih ulic in pločnikov bo opekarna ustanovila posebno ekipo z nalogo, da to delo čimprej opravi. Ljutomerčani računajo, da se bodo tako rešili prahu na svojih ulicah.

—kom

ŠE ENO CESTNO OZKO GRLO MANJ

Hrastniško cestno ozko grlo nasproti severnega dela kemične tovarne zelo ovira razgiban promet. Z rekonstrukcijo 4 km dolge hrastniške ceste bo ta ovira kmalu odpravljena. V kratkem bo zgrajena 98 m dolga in 10 m visoka obložena kamnita stena. Tako bo rekonstrukcija hrastniške ceste, ki traja že nekaj let, naposled končana do konca septembra.

L. H.

● METLIKA

SLABO GOSPODARJENJE

Na sejah občinskega ljudskega odbora in Socialistične zveze so že nekajkrat obravnavali slabo gospodarjenje v podjetju Klavnica. Kljub znatnemu prometu je podjetje zaključilo poslovanje v letošnji prvi polovici leta z izgubo. Medtem ko je bil dohodek v prvi polovici leta nasproti istemu obdobju lani za 25 odstotkov manjši, so se materialni stroški zvišali za 22, osebni dohodki pa celo za 42 odstotkov. Zategadelj je občinski ljudski odbor razrešil dosedanjega direktorja in imenoval novega. (r)

KLIMATSKE NAPRAVE V PREDILNICI

V obratu, ki ga ima tekstilna tovarna iz Novega mesta v Metliki, bodo vgradili sodobne klimatske naprave. V ta namen bo podjetje investiralo 43 milijonov dinarjev lastnih sredstev. Naprave bodo še letos vgradili. (r)

DELAVCA
za trgovino in skladišče za razvažanje blaga — sprejmemo. — Pogoj: stanovanje v Ljubljani ali bližnji okolici.
»MERCATOR« — Ljubljana, poslovna enota »Specerija«, Prisojna ulica 7, tel. 31-207. 6501

SIVALNICA
stanovanjske skupnosti
DOMŽALE, Ljubljanska
SPREJME V UK
VEČ VAJENCEV.
11063

JAVNA LICITACIJA

Skupnost železniških podjetij Ljubljana.

Na podlagi člena 10 Pravilnika o oddajanju gradbenih objektov in del (Ur. list FLRJ št. 13-57) ter 46. in 47. člena Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Ur. list FLRJ št. 45-61)

razpisuje

Skupnost železniških podjetij Ljubljana — Biro za gradnjo družbenega standarda železničarjev, javno pismeno licitacijo za oddajo gradbenih in obrtniških del za dva devetstanovanjska bloka v Postojni.

Licitacija bo dne 4. 9. 1962 v prostorih Skupnosti železniških podjetij Ljubljana ob 9. uri v sobi štev. 222/II., Ulica Moše Pijade št. 39, Ljubljana.

Predračunska vrednost za popolno dovršitev enega objekta znaša 30,859.833 din.

Rok dovršitve obeh objektov je 31. 12. 1963.

Ponudbe morajo biti opremljene v skladu s predpisi Pravilnika o postopku pri javni pismeni licitaciji za oddajo gradbenih objektov in del (Ur. l. FLRJ št. 13/57). Ponudbe bomo sprejemali do dne 4. 9. 1962 do 9. ure na sedežu investitorja — Skupnost železniških podjetij Ljubljana, soba 222/II., Ulica Moše Pijade štev. 39. Tehnična dokumentacija bo interesentom na razpolago od dne 18. 8. 1962 od 9. do 12. ure na sedežu investitorja v sobi štev. 222/II. — Skupnost železniških podjetij Ljubljana — Biro za gradnje družbenega standarda železničarjev — proti kavciji 10.000 din.

Ljubljana, dne 15. 8. 1962.

SKUPNOST ŽELEZNIŠKIH PODJETIJ LJUBLJANA

6526

● ČRNA NA KOR.

Zanimanje za turistični teden

Vsakodnevne prireditve turističnega tedna v Črni na Koroškem privabljajo številne goste od blizu in daleč. Ljudje obiskujejo razstave slikarjev Ivana Čobala in Ivana Tobiasa, gospodarsko razstavo, na kateri je mežiški rudnik prikazal svinčene šibre in pločevino, žagarski obrat pa izdelke, s katerimi se uveljavlja na tujem tržišču. Lovska družina Pogorevec je razstavila svoje trofeje v lepo urejenem paviljonu.

Sekcija plezalcev planinskega društva Žerjav je obiskovalcem prikazala vrhunsko plezanje, pri čemer sta plezalca A. Žagorc in D. Pušnik preplezala navpično strmino Obistovih peči. Gorska reševalna služba iz Celja pa je pod vodstvom Staneta Veninška prikazala reševanje ponesrečenca v planinah.

Po kratkem sejmu, šahovskem četveroboju in drugih športnih prireditvah bo v soboto osrednja prireditev V. turističnega sejma, otvoritev votline z medvedom, istega dne zvečer pa koroška ohcet.

MI

Tudi na dopustu jutranjik DELO

XIII. dubrovniške letne igre

Britten: »ČUDOVITO STARO MESTO«

V lepi brošuri, ki je izšla ob XIII. Dubrovniških letnih igrah, so natisnjene poleg ilustracij in obširnih programov tudi izjave uglednih tujih gostov in umetnikov, ki so obiskali Dubrovnik. Znani angleški dirigent Sir John Barbirolli je izjavil: »Presenečen sem bil nad čudovitimi lokacijami in lepotami naravnih odrov tega mesta.« Večkratni dubrovniški gost, angleški skladatelj Benjamin Britten pa je napisal: »Posebne in subtilne karakteristike Dubrovnika bodo privlačile vedno več obiskovalcev z vsega sveta na to pomembno prireditev. Čudovito staro mesto je kot ustvarjeno za festival.« In Dubrovnik je zares pravo festivalsko mesto, danes prav tako znano, kot so Edinburgh, Praga, Firenze in druga taka središča. K temu slovesu mu je pripomoglo trinajst let intenzivnega festivalskega življenja, ki se je začelo s skromnimi prireditvami in je zraslo v veliko kulturno manifestacijo, v širok pregled jugoslovanskih dosežkov na različnih področjih umetniškega udejstvovanja, v festival svetovnega pomena in vrednosti.

Letošnji program se je začel 10. julija in bo trajal do 24. avgusta; v tem času nastopajo na prelepih naravnih odrih gledališki ansambli, domači in tuji solisti, orkestri in folklorne skupine.

Največje umetniško doživetje je predstavljal doslej nastop angleškeh gledališke skupine Old Vic iz Londona z »Romeom in Julijo« ter Shawovo »Sv. Ivano«. Obe predstavi sta zapustili pri publiki in pri kritiki nepozaben vtis. Dubrovniško gledališče je z Držićevo komedijo »Skup« in Molièrovo »Šolo za žene« tudi letos lepo dopolnilo festivalski program. Festivalski ansambel pa je pripravil ponovitev Gundulićeve pastirske igre »Dubravka«, Shakespearovo »Nevihto« in pa »Hamleta«, predstavo, ki ji daje okolje trdnjave Lovrjenac še posebno privlačnost.

Na prvem simfoničnem koncertu je nastopil komorni orkester zagrebške RTV z deli Mozarta in Brittena; kot dirigent bi moral nastopiti skladatelj Britten sam, a je zaradi njegove obolelosti prevzel vodstvo koncerta mladi angleški dirigent Gibson. Isti orkester je nastopil nato še enkrat z deli Mozarta pod taktirko Carla Zecchija in z beograjsko pianistko Mirjano Vukdragović. — Dubrovniški mestni orkester, katerega že več let uspešno vodi slovenski dirigent Anton Nanut, je z izvedbo del Sarkočevića, Mozarta in Schuberta opravičil uvrstitev med festivalske ansamble in je tudi na drugem koncertu, tokrat pod vodstvom Oskarja Danona, dosegel lep uspeh. Omeniti moramo tudi tri zborovske koncerte, na katerih sta nastopila zbor RTV Zagreb z večerom motetov in madrigalov in pa zbor RTV Beograd. Poslednji je prav gotov naš najboljši zborovski ansambel, ki je pod dolgotrajnim in sistematičnim vodstvom Borivoja Simiča dosegel izredno visoko umetniško raven. Od dveh koncertov tega zbora je bil prav gotovo zanimivejši tisti, na katerem so bila na programu dela jugoslovanskih avtorjev. Program tega koncerta ni bil najbolje sestavljen in zato ni mogel nuditi reprezentativnega prereza jugoslovanske zborovske glasbene ustvarjalnosti. Od Slovencev sta bila zastopana le Prelovec in Vrabec. Prvi orkester-gost, ki je letos nastopil na Letnih igrah, je bil Nizozemski komorni orkester iz Haaga, katerega dirigent in solist je violinist Szymon Goldberg. Nastop tega ansambla je prinesel prijetno poživitev v festivalski glasbeni program ne samo zaradi odličnih izvedb, ampak tudi zaradi tega, ker je imel ta orkester na sporedu več del iz sodobne glasbene literature (Bartok, Badings, Berg). Zbor in orkester RTV Beograd sta nastopila na treh koncertih, od katerih je prvega dirigiral Oskar Danon. Spored je obsegal dela Orffa in Stravinskega. Ostala dva koncerta je zaradi nenadne smrti znanega nemškega dirigenta Franza Konwitschnija vodil beograjski dirigent Jagušt. Zaradi teh nepredvidenih sprememb je vidno trpela izvedba obeh obsežnih programov (Slavenski, Rahmaninov, Čajkovski in Beethovnova Missa Solemnis). Dejstvo, da je imel ta naš ansambel v treh nastopih na sporedu eno samo delo jugoslovanskega avtorja, ne najde opravičila. Nedvomno pa tudi potrjuje mnenje, da ne znamo izrabiti vseh možnosti za popularizacijo in uveljavljanje jugoslovanskih glasbenih del doma in v tujini.

Od solističnih večerov sta bila prav gotovo najzanimivejša nastopa dveh mladih pianistov, Američana Johna Browninga in pa Rusa Vladimira Aškenazija. Dve različni šoli, dva popolnoma različna umetnika. Pri prvem je v ospredju tehnična dovršenost igre, drugi pa ima poleg tega tudi izredno muzikalno noč.

Folklorne skupine Tanec, Lado in Kolo so vsakoletni stalni gost Letnih iger in ponovno navdušujejo, posebno še tujce, z našim folklornim bogastvom. Festivalski program nam obeta še nekaj zanimivih nastopov, od katerih so prav gotovo v središču pozornosti trije koncerti Dresdenske filharmonije.

Alojz Srebotnjak

Držićev »Skup« v parku Glasbene šole pred markantno panoramo starega Dubrovnika

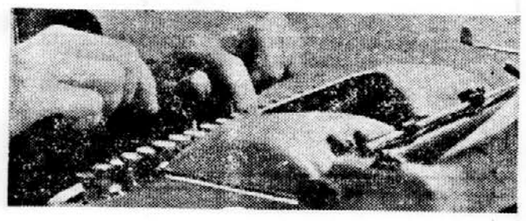

BEOGRAD: **teden norveškega filma.** — Pred odhodom norveške filmske delegacije iz naše države je vodja delegacije, župan Osla in predsednik uprave Norsk-filma Rolf Stranger izjavil, da je bil cilj tega obiska navezava še tesnejših filmskih stikov med obema državama. Povedal je tudi, da bo tednu jugoslovanskega filma, ki je dosegel v Oslu zelo lep uspeh, sledil letos v Jugoslaviji teden norveškega filma.

SLOVENJ GRADEC: **novo v likovnem življenju.** — V Umetnostnem paviljonu v Slovenjem Gradcu so zaprli razstavo povojne srbske likovne umetnosti. Razstavo, katero si je ogledalo 3500 obiskovalcev, so morali zaradi izrednega zanimanja dvakrat podaljšati in je bila odprta od 10. junija do 18. avgusta. — Akademski slikar prof. Karl Pečko pripravlja veliko kompozicijo v velikosti 22 kv. metrov za dekoracijo avle novozgrajene slovenjegraške bolnišnice. — Društvo likovnih pedagogov Slovenije bo priredilo v Slovenjem Gradcu v oktobru seminar. V tem času bodo odprli v Umetnostnem paviljonu razstavo, ki bo prikazovala razvoj likovnega pouka na strokovnih in srednjih šolah.

SLOVENJ GRADEC: **Tadeusz Lapinski v Umetnostnem paviljonu.** — Poljski umetnik Tadeusz Lapinski iz Varšave bo še letos razstavljal v Umetnostnem paviljonu v Slovenjem Gradcu. Predstavil se bo predvsem z barvno grafiko.

SARAJEVO: **Madžari na folklornem festivalu.** — Sarajevska publika je z velikim navdušenjem sledila programu, ki ga je v okviru folklornega festivala izvedla madžarska skupina »Budimpešta«. Madžarski ansambel razvija na podlagi folklornega izročila baletno stilizacijo ljudskih plesov in jih izvaja z ognjevitim temperamentom. Skupina »Budimpešta« bo v kratkem gostovala tudi v ljubljanskih Križankah.

SKOPJE: **»Zdravilo in strup«.** — V Makedoniji goje afijon — iz njega pridobivajo poleg drugega tudi opij, ki ga uporabljajo v zdravstvu za izdelavo različnih zdravil. Kratek film »Zdravilo in strup«, ki ga je posnel »Vardar film«, zanimivo, popularno prikazuje ves potek. Scenarij mu je napisal Jovan Popovski, zrežiral ga je Dimitrije Osmanli, za kamero je bil Kiro Bilbilovski.

ZAGREB: **»Zgodba o deklici in milu«** — Režiser Obrad Gluščević je s snemalcem Antunom Markićem posnel igrani film »Zgodba o deklici in milu«. Namenjen je otrokom, financiralo ga je podjetje »Zora film« (ki je član poslovnega združenja »Globus film« v Zagrebu). Zgodba o deklici in milu ima vsega 720 metrov in je srednje metraže. Posneta je v barvah. Duhovito, poetično pripoveduje o skoraj žalostni pa vendar veseli dogodivščini deklice, ki je izgubila svoje milo in se potolažila z nagajivimi mehurčki milnice. V filmu so sodelovali mnogi znani jugoslovanski igralci. Scenarij mu je napisal novosadski novinar Svetislav Ruškuc.

BEOGRAD: **Pavlović razstavlja na Malem Kalemegdanu** — Jutri bodo v razstavnem paviljonu na Malem Kalemegdanu odprli razstavo Radivoja Pavlovića. Umetnik bo na tem svojem drugem samostojnem likovnem nastopu prikazal umetnostnoobrtne izdelke iz bakra.

NOVI SAD: **s »Stradijo« in »Izbiračico« na Poljsko** — Kolektiv Srbskega narodnega gledališča v Novem Sadu je dobil povabilo za gostovanje na Poljskem. Ansambel je gostoval na poljskih odrih že pred petimi leti, ponovno povabilo pa je lepo priznanje uspehom, ki jih dosega pred mednarodno gledališko kritiko na vsakoletnem Sterijinem pozorju. V program gostovanja sta vključeni deli, ki sta prejeli na festivalih jugoslovanske drame več priznanj. To sta Domanovićeva »Stradija« in Trifkovićeva »Izbiračica«. Konec oktobra in v začetku novembra letošnjega leta bo ansambel Srbskega narodnega gledališča uprizoril ti dve domači deli v Varšavi, Lublinu in Krakovu.

OHRID: **»Ohridski biser« za KUD »Ivo Lola Ribar«** — Z nastopom KUD »Vlado Tasevski« iz Skopja se je zaključil prvi ohridski amaterski folklorni festival. Prvo mesto si je obenem z nagrado Kulturno prosvetnega sveta Jugoslavije in s simboličnim odlikovanjem »Ohridski biser« zagotovil KUD »Ivo Lola Ribar« iz Beograda. Drugo mesto je pripadlo ansamblu KUD »Orce Nikolov« iz Skopja, tretje pa KUD »Stevan Mokranjac« iz Prištine. V skupini orkestrov je dobil drugo nagrado KUD »Tine Rožanc« iz Ljubljane. Poleg nagrad za pevce — soliste in instrumentalne soliste so na festivalu odlikovali tudi najbolj izvirno ljudsko glasbilo. To nagrado je prejel narodni guslar in pevec Branko Jablan, član KUD »Njegoš« v Cetinju.

MALI KULTURNI IZBOR

Nemci in jugoslovanski pisatelji

Podelitev Nobelove nagrade Ivu Andriću je nedvomno utrla pot nadaljnjim prevodom iz jugoslovanskih literatur. Za zdaj opažamo oživljeno zanimanje zlasti v krogu nemškega jezika. Kritika je lepo sprejela nemški prevod romana Miroslava Krleže »Vrnitev Filipa Latinowicza« in pripravljajo se nadaljnji prevodi proznih in dramatskih spisov tega pisatelja. Časopis »Die Bücher — Kommentare« je priobčil v najnovejši številki pod poglavjem »Aus dem östlichen Europa« kritična poročila o nekaterih v zadnjem času izšlih prevodih iz jugoslovanskih in drugih slovanskih literatur. Tako piše Westner Wild o romanu Iva Andrića »Gospodična«, ki ga je z naslovom »Das Fräulein« izdala v prevodu Edmunda Schneeweisa založba Carl Hanser. Nemški kritik sodi, da ta roman »ne samo razširja naše poznanje dela jugoslovanskega Nobelovega lavreata, temveč je hkrati tudi samostojna pripoved na visoki stopnji ter s svojim briljantnim prikazovanjem človečnosti v nesimpatičnem in negativnem lahko poseže v diskusijo o novem tipu romana.« Karl Boegner piše pod istim zaglavjem o romanu Miodraga Bulatovića, ki ga je v prevodu Elmerja Schaga izdala z naslovom »Wolf und Glocke« ista založba »V Bulatoviću srečujem veliko pesniško silo,« piše nemški kritik. »Njegove podobe zvenijo, nikjer ni alegorično bled. Simbolično je pri njem vedno tako podpluto z umetnostjo in tako trdno združeno s tokom jezika, da človeka kar veseli, ko srečuje tu pisatelja redke imaginativne sile«. V založbi Kindler je izšel v prevodu Johannesa Weidenheima roman Mladena Oljače z naslovom »Das Vermächtnis«. Tudi o tem romanu, ki obravnava partizansko snov, sodi nemški kritik prav ugodno in sklepa: »Pomembna knjiga«.

Iz iste številke »Bücher — Kommentare« posnemamo, da je Andrićev roman »Na Drini most« izšel tudi v znameniti »Fischer — Bücherei«, eni najbolj razširjenih nemških žepnih izdaj, ki ima zelo visoke naklade.

Kot je videti, je Andrićev mednarodni uspeh odprl pota v svet predvsem srbskim in delno tudi hrvatskim pisateljem, ni pa videti, da bi »naraščajoče zanimanje za jugoslovansko literaturo«, kakor ga omenjajo nemški listi, prineslo več pozornosti romanom slovenskih pripovednikov. Sicer so Nemci že prej prevajali Cankarja, Miška Kranjca, Ingoliča in druge, vendar bi bilo treba zlasti pri sestavi antologij jugoslovanske proze — in kolikor vem, pripravljajo v nemških založbah vsaj dve novi antologiji te vrste — pravično upoštevati tudi slovenske in makedonske avtorje. Eno takih antologij pravkar pripravlja v Nemčiji akademik Gustav Krklec in spričo njegovih odnosov do slovenske literature lahko pričakujemo, da bo v nji zadostno in v dobrem izboru zastopana tudi naša novelistika zadnjih dveh desetletij.

B. B.

Tehnika in leposlovje

V varšavskem tedniku »Nowa kultura« je nedavno razpravljal Jan Szelag o vprašanju, ki ne zanima samo Poljakov, temveč je v nekem smislu eno od tipičnih vprašanj naših dni in današnje civilizacije, ki ji je dala prevladujočo značilnost naglo napredujoča tehnika. Szelagu je izhodišče dejstvo, da je priročnik »Mali svetovalec mehanika« izšel v Varšavi v 220.000 izvodih in bil razprodan. To dejstvo, ki bi mu lahko pridružili še marsikateri uspeh poljske tehnične ali sploh poljudnoznanstvene knjige, je sprožilo vprašanje, ali ne gredo ti uspehi v škodo leposlovja in ali to ne kaže, da se knjižna produkcija čedalje bolj obrača od svoje tradicionalne smeri k praktičnim spoznavalnim potrebam sodobnikov tehnične in atomske dobe. Nekateri črnogledni preroki vidijo že počasno agonijo lepe literature. Novi človek nima zanjo ne časa in ne potrebe.

Pojski pisec odločno odklanja taka in podobna mnenja in meni, da rastoče zanimanje za praktično in poljudnoznanstveno knjigo nikakor ne ogroža leposlovja. Tudi z njegovega področja bi lahko navedli nekatere, kar presenetljivo visoke naklade. »Literatura kakor tudi umetnost ne umirata,« piše Szelag. »Naposled razloček med človekom in živaljo ni samo v tem, da je človek po zaslugi svoje bolj razvite roke mogel bolje obvladati tehniko. Razloček je tudi v tem, da je človek z delom v toliki meri kot nobena žival razvil svoje možgane in si ustvaril svet umetniške fikcije, ki je neizmerno obogatil njegovo življenje. Prav ta zmožnost ustvarjanja fikcij na podlagi realnih elementov pomeni zanj novo silnico v razvoju njegovih spoznavalnih znanstvenih in tehničnih sposobnosti.« Pisec omenja, koliko je tudi pri nastanku Kopernikove podobe sveta sodelovala ustvarjalna fantazija in naposled citira izjavo sovjetskega astronavta Germana Titova, da si je pri svojem velikem dejanju bodril duha z deklamiranjem Puškinovih stihov. Potemtakem je vesoljska raketa, končuje Szelag, ponesla v vesolje tudi poezijo. — Ta poljska glosa pravilno odgovarja na vprašanja, ki se včasih zastavljajo tudi v naših pogovorih.

B. B.

Najboljši novi sovjetski filmi

V julijski številki je moskovska revija »Filmska umetnost« objavila zgoščeno oceno najboljših in najbolj pomembnih sovjetskih filmov tekoče proizvodnje. Kritik je upošteval dela, ki so doživela premiero v zadnjem letu, od lanskega mednarodnega filmskega festivala v Moskvi do srede letošnjega leta.

Največ priznaja je ocenjevalec izrekel štirim filmom — »Devet dni nekega leta«, »Človek gre za soncem«, »Ko so bila drevesa visoka« in »Ivanovo otroštvo«. Prvi od naštetih filmov je prejel na letošnjem mednarodnem festivalu v Karlovih Varih najvišje priznanje, kristalni globus.

O Rommovem filmu »Devet dni nekega leta« piše revija med drugim takole: »Film je nov tako po vsebini kot po obliki. Pretkan je z globokim razmišljanjem o najbolj bistvenih vprašanjih, ki danes vznemirjajo človeštvo.« Poudarja, da je Romm dosegel v svojem novem filmu celovit, harmoničen umetniški izraz.

Eno izmed glavnih vlog v Rommovem filmu je igral Aleksej Batalov. Njegovo vlogo je »Filmska umetnost« ocenila kot visok umetniški dosežek. Prav tako je s priznanjem pisala o drugem igralcu v tem filmu, Inokentiju Smoktunovskem.

»Človek gre za soncem« je po oceni imenovane revije poetično delo, obsijano z mladostnim duhom in vedrino. Za uspeh tega filma gre priznanje režiserju Mihailu Kaliku, snemalcu Vadimu Derbenjevu in skladatelju Mikaelu Tariverdiju.

V filmu »Ko so bila drevesa visoka« je režiser Lev Kuldžanov pokazal svoj lirični talent in zelo razvit smisel za odkrivanje in razlaganje notranjega sveta junakov s sredstvi filmske umetnosti. Vsem tem odlikam je v filmu dodana še izvrstna igra Ine Gulaje.

»Ivanovo otroštvo« je posnel mladi režiser Andrej Tarkovski, ki je lani diplomiral na Inštitutu za kinematografijo. Mladi režiser z uspehom nadaljuje tradicije Aleksandra Dovženka v filmski režiji. Ustvaril je svojsko, prepričljivo filmsko poemo o tragiki vojne. Pomemben delež k uspehu filma je prispeval prav tako mladi snemalec Vadim Jusov.

L. Z.

Ina Gulaja kot Nataša in J. Nikulin kot Kuzma Kuzmič v uspelem sovjetskem filmu »Ko so bila drevesa visoka«

Freska iz Crngroba — sv. Jožef v prizoru Rojstva (Bolfgangus de..., 1453); reprodukcija v Steletovi knjigi »Crngrob«

Steletov Crngrob kot

turistični vodnik

Tretji zvezek zbirke »Spomeniški vodniki« (ki jo izdaja založba Mladinska knjiga v sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo LRS, nam predstavi cerkev v Crngrobu pri Škofji Loki, enega najzanimivejših in z nekaterih vidikov tudi najpomembnejših umetnostnih spomenikov pri nas.

Avtor 45 strani dolgega teksta, umetnostni zgodovinar, akademik dr. France Stelè nam pokaže Crngrob predvsem z ene strani — strogo umetnostnozgodovinske in le delno kulturnozgodovinske. Sicer najdemo v uvodu skoraj vse potrebne generalije, zlasti geografske in pa nekaj, žal še nedokazanih tez o izvoru tega, za naše kraje nekako nenavadnega imena. Prav tako je avtor poskusil v zaključnem poglavju nekako razložiti in gledalcu približati lepotni značaj tega spomenika. Vendar se je pri tem posluževal kljub delni težnji po poljudnosti še vedno pretežno strokovnih umetnostnozgodovinskih norm; pa tudi splošnega esteticizma, ki izvira iz konkretnih, znanstveno ugotovljenih vrednot bolj kot iz takih, ki jih lahko ugotovi tudi neuki opazovalec.

Tako ostaja teža tega vodnika predvsem na temeljiti umetnostnozgodovinski študiji. Ta pa je izčrpna in bogata, dovolj sistematično urejena, da ustreza zahtevnejšemu poznavalcu in dovolj razumljiva obenem, da si z njo pomaga tudi običajni turist, ki se želi temeljiteje poučiti o spomeniku. Dr. Stelle je razčlenil svoj tekst v poglavja: najprej govori o stavbnem razvoju, nato opiše zunajščino in notranjščino, v najobširnejšem poglavju pa posreduje umetnostnozgodovinsko oceno Crngroba. Čeprav se nekatere ugotovitve v posameznih poglavjih, a v različnih zvezah ponavljajo, nas to ne moti; nasprotno, večkrat sprejmemo celo kot nujnost za lažje razumevanje bogastva gradiva, ki ga hrani v svoji lupini ta spomenik. Saj če pomislimo, da so crngrobsko cerkev postavili v prvotni neugledni razsežnosti in obliki že v romanski dobi in jo od takrat neprestano širili, večali in prezidavali do srede prejšnjega stoletja, vzporedno s tem pa tudi vedno znova slikarsko in kiparsko krasili, nam bo jasno, da je táko gradivo težko, če že ne nemogoče stisniti v jasno, razvojno zaporedno grajeno shemo, ne da bi jo okrnili za večkrat pomembne podrobnosti in medsebojne umetnostne odvisnosti. Tako pa zaživi po svoji najbrž najvažnejši, to je umetnostnozgodovinski vlogi Crngrob kot razumljivo znanstveno obdelana celota in se s tem dobro uvršča v že nakazani splošni okvir dosedanjih izdaj te serije.

J. Mesesnel

Zagreb

Izobraževalni center

Prav tako na jesen bodo v Zagrebu pri Mestni ljudski univerzi ustanovili koordinacijski posvetovalni center za usposabljanje na področju ideološko-političnega in družbeno ekonomskega izobraževanja. Potreba po ustanovitvi takega centra je čedalje nujnejša, saj v Zagrebu že deluje zdaj 18 ljudskih univerz, ki v raznih oblikah posredujejo ideološko - politično izobraževanje, razen tega pa izobražujejo na tem področju tudi v številnih političnih šolah kakor tudi v okviru družbenih in političnih organizacij. Enako kot za ideološko-politično pa velja tudi za družbeno-ekonomsko izobraževanje. Da bi to delo vskladili, da bi napredovalo in da bi mogli izmenjavati izkušnje, bodo ustanovili ta center.

Center bo dajal pobudo za proučitev posameznih vprašanj in organiziral bo različne študijske oblike, tako da ne bo šlo samo za predavanja, marveč bodo prehajali na javne aktualne in pogobljene razprave o raznih zadevah. Jeseni nameravajo organizirati še tribuno, na kateri bi razpravljali o družbenih problemih in sicer bi jo ustanovili v okviru Mestne ljudske univerze, pozneje pa bi take oblike pretresanja posameznih zadev organizirali tudi v krajevnih organizacijah SZDL, pa tudi v posameznih delovnih kolektivih.

Stanovanjska skupnost »Zgornja Šiška«
Ljubljana, Šišenska c. 44,
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:
materialnega knjigovodje,
skladiščnika servisov
več vodovodnih inštalaterjev in
kleparjev
Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. — Osebni dohodki po dogovoru.
11022

Pogovor s slikarjem

Peter Černe

Ura je bila dokaj nenavadna za intervju. Toda mladi, enaintridesetletni kipar Peter Černe je moral urejati svojo razstavo in je imel čas le ob pol osmih zjutraj. Razstavo, ki je bila odprta v ponedeljek, 13. avgusta, v prostorih Zavoda za urbanizem na Mestnem trgu, je organiziral Jakopičev paviljon in tako ustoličil svoj novi — začasni — razstavni prostor.

Po mnogih kolektivnih razstavah v Jugoslaviji, sodelovanju na razstavi v Düsseldorfu in razstavljanju v okviru skupine B 54 (Tihec, Kotnik, Snoj, Černe) — skupina se bo jeseni spet predstavila javnosti — je to prva samostojna razstava Petra Černeta. Če govorimo o mladem umetniku, nikakor ne smemo pozabiti nagrade, ki jo je letos prejel na podlagi razpisa o delih s tematiko NOB ob dvajseti obletnici revolucije in pa njegovega lanskega sodelovanja na mednarodnem simpoziju kiparjev v Kostanjevici. Tudi potuje rad — lani decembra in letos januarja sta bila s prijateljem Janezom Boljko na študijskem bivanju v Parizu in Londonu — letos jeseni pa se odpravljata v Italijo, kjer ju še posebej zanima beneški Biennale.

»Vedno me je zelo zanimala primitivna in narodna umetnost«, pravi Černe. »V začetku sem se naslanjal na primitivno umetnost in delal realistično. Ko pa sem se začel ukvarjati z lesom, sem se naslonil na ljudsko umetnost, kakršne lepe primere imamo v našem Narodnem muzeju. Seveda sem sedaj razvijal dalje to, kar sem pridobil v prejšnji fazi. Les me zanima po oblikovni in po tehnični plati, kot izraz materiala samega. Iskal sem svoj izraz z obdelovanjem lesa — žaganjem in nasekavanjem ter skušal obe plati združiti. Mislim, da mi je to doslej še nekako najbolj uspelo pri Pogrebcih, ki sem jih napravil lani na simpoziju.«

Peter Černe je nadalje povedal, da ga je sčasoma tehnična plat vedno bolj privlačila in je zato opustil svoj vodilni motiv Pogrebcev. Čeprav je formalno še vedno črpal iz te vsebine, se je le bolj in bolj zanimal za tehnično smer. Pravi, da bi rad v svojih plastikah dobil nekaj tistega šarma, ki diha iz onih ljudskih ožganih predmetov, ki jih še danes najdemo po starih kuhinjah.

»Vsekakor pa želim čim bolj obdržati prvotno, organsko obliko lesa,« je pristavil.

Do letos je bil umetnikov atelje majhen, kletna in vlažna sobica. Prav pred kratkim pa sta se z Janezom Boljko preselila v bivši atelje pokojnega Savinška.

»Trenutno imava s tem ateljejem še nekaj težav, toda upam, da se bo kmalu vse zadovoljivo uredilo,« je končal Peter Černe in že odhitel proti Mestnemu trgu.

MARTIN ŽNIDERŠIČ

Trgovina »Keramika«,
Ljubljana, Nazorjeva št. 8,
išče
PISARNIŠKO MOČ,
vešča blagajniških poslov in administracije. — Nastop po dogovoru. 225

SMUČARJEM JE TREBA VADITI POLETI IN POZIMI

Sami niso vsemu kos

Z obiska pri alpskih smučarih v delovni brigadi »Tomaža Godca«, ki si utirajo vrtoglavo tekmovalno progo, pripravljajo pa tudi prostrana smučišča za rekreacijo

Kako je ta čas poleti z alpskimi smučarji? Rednega in sistematičnega treninga še ni, tudi za najboljše ne. Ni mogoče trditi, da vsi drže roke križem, saj ne nekateri ukvarjajo z dopolnilnimi športi, eni z odbojko, drugi z nogometom, tretji s palninarenjem, z vztrajnostnim tekom ipd. Z občasnimi krajšimi skupnimi treningi nameravajo začeti v začetku oktobra, toda za kake daljše »sestanke« so potrebna sredstva, ki jih klubi kar naprej pričakujejo od republiške in osrednje zveze, sami pa vse primalo skrbe, da bi vsaj nekaj prispevali.

Za treninge in preizkušnje republiškega in zveznega merila, ki sodijo v dolgoročni načrt za olimpijske igre (le-te bodo leta 1964 v Innsbrucku), sta omenjeni zvezi tudi poklicani, da jih organizirata in financirata. V blagajni republiške zveze pa je bore malo sredstev do konca leta, ustezni zvezni forum pa tudi ne kaže nikake volje, da bi kaj odrinil. Funkcionarji in tekmovalci žive v strahu, da se bo ponovila dosedanja praksa — zakasneli skupni suhi treningi, treningi na snegu pa tudi šele takrat, ko bo že prepozno.

Prejšnjo nedeljo so na plazu ári Češki koči tekmovali. To so bili člani mladinske delovne brigade »Tomaža Godca«, ki s trebljenjem gozda na Vitrancu nad Kranjsko goro in Podkorenom razširjajo smučišča. Delo, ki ga opravljajo, je vse prej kot lahko. Najtežje je delo pri širjenju že standardne tekmovalne proge. Ponekod so jo razširili toliko, da bo tako v srednjem kakor tudi spodnjem delu primerna za množično smučanje.

Z vzpenjačo in peš na Vitranc

Potem ko smo se s sedežnico povzpeli do Bedančeve koče, so nam svetovali, da je bolje do brigadirjev peš.

Tako rekoč »grizli smo kolena«, ko smo se vzpenjali po strmi stezi, ki so jo utrdili brigadirji. Prijeten vonj po smrekovini, ki je ležala vsevprek na otrebljenem terenu, nam je lajšal hojo do prvih brigadirjev. Le-ti so se s krampi in lopatami ubadali s peščenim terenom, ko so razširjali prehod na smučarski progi. Sami mladi fantje, med njimi tudi deklica. Zdravku Vajdiču je komaj 13 let, pa že vihti kramp. Tekmovalci ga dobro poznajo. Toda ne pionirji. Saj je zmeraj rajši tekmoval med mladinci. Pri Češki koči je bil dvanajsti, čeprav so zraven njega tekmovali tudi najboljši, kot na primer Aleš Guček, komandant prve izmene, pa tudi nekateri avstrijski mladinci.

Približno v višini 1300 m je delala druga skupina. To so bili nekoliko starejši fantje, vendar skoraj vsi še mladinci. Tu so bili delovodja Polde Grünfeld, komandant Peter Može ter Filip Gartner in Tone Grilc, ki sta spretno sukala motorno žago in z njo podirala debele bukve in smreke. Gartner je znan kot agilen smučarski funkcionar v Selcah nad Škofjo Loko, Grilc pa je bil tekmovalec v smučarskem teku, sicer je pa kmet v Podkorenu. Vse naokrog so ležala že obeljena debla, ki so jih valili navzdol drugi brigadirji, prav tako prizadevni kot omenjeni delovni vodje. Strokovno vodi delo trener državne in republiške reprezentance Marjan Magušar, ki nas je seznanil z nekaterimi načrti.

Na vprašanje, kdaj bo proga urejena, je tovariš Magušar odvrnil, da smučarska proga pravzaprav ni urejena nikoli. Če je prezahtevna, jo je treba olajšati, v nasprotnem primeru pa »zaostriti«. Seveda je treba težiti za tem, da je v vseh primerih varna, zlasti pa dovolj široka.

Številni turisti, ki smo jih srečavali v Kranjski gori in so se venomer vzpenjali s sedežnico na Vitranc, so dajali videz, da postaja Kranjska gora moderno urejen center tudi za letni in zimski turizem. V Kranjski gori pozimi obratujejo tudi tri vlečnice; če jim dodamo še obe sedežnici, je torej tam vsega skupaj pet žičnic. Z dograditvijo sedežnice iz Podkorena — tako imenovana podkorenska varianta — in ureditvijo terena za množično smučanje, zlasti pa z dograditvijo novega hotela, ki že raste iz temeljev, bo v Kranjski gori res skoraj že vse, kar je potrebno za močnejši razmah turizma v tem svetu in seveda tudi smučanja posebej.

Medtem ko je bilo v prvi izmeni 57 brigadirjev, jih je v drugi samo 29. Starejši smučarji, ki so zaposleni, se niso mogli odzvati vabilu, vendar je tudi odziv mlajših nezadovoljiv. Krivi niso sami, ampak društva in klubi, ki jih niso znali napotiti v brigado ali pa jo o pozivu vanjo sploh niso obvestili. Zato je še toliko bolj hvalevredno prizadevanje brigadirjev, ki so očistili 6525 m³ gozda, izkopali 1441 m³ zemlje, podrli in obelili 167 dreves itd. In vendar pravijo brigadirji, da niti niso izmučeni, marveč samo prijetno utrujeni, kajti delo v gozdu, zlasti pa zadovoljstvo, da delajo zase in smučanje, jih nasploh navdaja s samozavestjo in ponosom. Vsak teden se dvakrat odpeljejo do koče »Na Gozdu«, od koder jo nato peš mahnejo na plaz pod Prisojnikom. Tam pa postanejo spet Magušarjevi učenci za poglavje: smučarska tehnika.

Naša smučarska mladina je torej marljiva tako pri delu kakor na treningu, le omogočiti ji je treba oboje. Pritožujejo pa se, da v klubih ni dovolj dobrih funkcionarjev ali pa jih sploh ni pravih. Zato pričakujejo — upravičeno — nekaterih ustreznih ukrepov od republiške zveze.

D. Kuret

Smučarji - brigadirji marljivo vihte lopate, da bi čimprej odstranili peščeni greben na progi, zaradi katerega je tam tekmovalcu grozila nevarnost po hudem smuku.
Foto: Busić

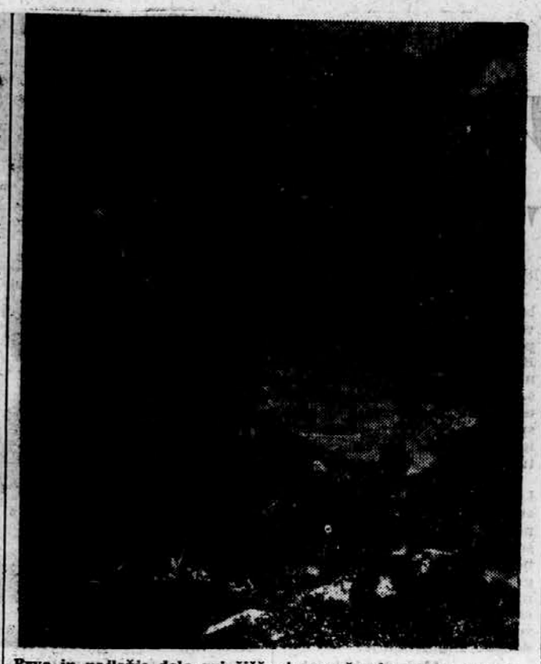

Prvo in najlažje delo pri čiščenju smučarske proge opravlja motorna žaga, zatem pa je treba obeliti deblo in — kar je najteže — izruvati štor. Foto: Busić

BOKS

V nedeljo: Maribor — Odred

Upravi bokserskih klubov »Maribora« in ljubljanskega Odreda sta se sporazumeli, da bo prvi dvoboj letošnjega ekipnega prvenstva Slovenije med obema ekipama, ki bo odločal o prvem in drugem mestu, to nedeljo ob 20. uri v Sportnem parku inž. Stanka Bloudka v Tivoliju. Po dveh letih se bosta tako najboljši slovenski moštvi znova srečali v ringu.

Komu in kdaj kolajne PEA ?

Do zaključka tretjega tekmovalnega dne, petka, 14. septembra, so preostali še dve disciplini. V prvi pojde za naslednstvo Angleža Wringhtona, zmagovalca iz leta 1958.

18,50 — TEK NA 400 M

Čas 46 sekund ne bo dovolj za prvo mesto v teku na en krog okoli stadiona. **Nekaj desetink manj — to je norma, ki jo bo moral izpolniti bodoči evropski prvak.** Mnogo več ko 46 sekund niti ne bodo smeli ostati vsi tisti, ki se bodo hoteli preriniti do finalnega teka.

V teku na 40 m smemo računati s precej število udeležbo. Samo letos je v Evropi doseglo normo 47,5 kar 39 tekačev, med katerimi jih je le nekaj takih, ki so že vnaprej izločeni, ker so že četrti ali peti v svoji državi. Množica dobrih tekačev bo povzročila hude boje že v predtekih, še hujše v polfinalu in tisti, ki bodo hoteli uspešno prestati tudi finalni tek, **bodo morali biti ne le hitri, marveč tudi zelo vztrajni, glede tega namreč, da bodo znali tri dni zapored izvleči iz sebe maksimum.**

Favoritov za prvo mesto, torej takih, ki lahko tečejo 46 sekund in bolj je pravzaprav prav toliko, kolikor je mest v finalu — šest. Po letošnjih dosežkih bi morali postaviti na prvo mesto evropskega rekorderja v teku na 440 y **Roberta Brightwella** (45,6). 23-letni Anglež je dovolj hiter (20.9), pa tudi vzdržljivosti mu ne manjka. Prav lahko bi mu bil najnevarnejši nasprotnik 3 leta mlajši **Peter Laeng**, študent tehnike iz Züricha. Ob bok jima postavimo vse štiri nemške tekače: **Reskeja** (46.1), **Kinderja** (46.1), in **Kaiserja** (46.6). Vsa trojica je sposobna premagati odločilnih 46 sekund. Morda bo do PEA dosegel formo tudi lanski najboljši Evropejec, mladi Anglež **Adrian Metcalf** (lani 45.7, letos 46.7). Z njim bi bil naš krog sklenjen, če ga ne bodo nepričakovano »omajali« še taki tekači kot so Poljaki **Badenski** (46.4), **Kowalski** (46.7) in **Kluczek** (46.8), Madžar **Csutoras** (46.7), Francoz **Bóccardo** (46.6) ali Italijan **Fraschini** (46.8).

Jugolovani se v tej panogi odpovedujemo najmočnejšemu orožju — **Džaniju Kovaču**, ki bi z lanskim rezultatom 46.6 lahko uspešno mešal štrene celo najboljšim. Menda pa bosta tekla mladi **Bosnar** (47.4) in nekoliko starejši **Grujić** (47.5). Oba seveda brez upa zmage, pri čemer pomeni zmaga v tem primeru ne prvo mesto, marveč že uvrstitev v polfinale. Celo zadnjih mest v predteku se bosta komaj reševala, če ne bosta vsaj dosegla letos že zabeleženih izidov.

...riderjev blesk

Pred štirimi leti smo na EP v Stockholmu Jugoslovani v tej disciplini doživljali mnogo veselja. Mladi Zagrebčan Šnajder se je prav odlično držal. — Že v predteku je premagal kasnejšega evropskega prvaka Wrigtona in postavil nov državni rekord (47,9), še za štiri desetinke hitrejši pa je bil v polfinalu (četrti), kjer je le za las manjkalo, pa bi se bil uvrstil v finale. Ker se je Šnajder povzpel izredno hitro, smo z njim računali tudi za naprej. Njegova »zlata« doba pa je trajala le dve sezoni: 1958, 1959 balkanski prvak ter 1959 še najhitrejši na mediteranskih igrah v Bejrutu in na univerziadi v Torinu. Stalne poškodbe in bolezen pa so ga zavrle na nadaljnji poti navzgor. Drugi Zagrebčan in Šnajderjev klubski tovariš Bosnar (21 let) je tako sedaj naš največji up ... mr, eb

Šikovčeva znova poškodovana

CELJE, 17. avgusta. — Po vesteh iz Velenja si je Olga Šikovec-Luncerjeva znova poškodovala nogo in ne bo nastopila v nedeljskem II. kolu zvezne atletske lige za ženske v Celju. Kot kandadtka za PEA namreč ne bi tekmovala v svojim klubom Mladostjo v Osijeku, marveč v Celju.

NADALJEVANJE DRŽ. PRVENSTVA KOŠARKARJEV

Radnički (B) v Tivoliju

Osrednja tekma III. jesenskega kola bo srečanje Lokomotive in Beograda v Zagrebu

Drevi se bo nadaljevalo letošnje državno prvenstvo v zvezni košarkarski ligi. Po prekratkem počitku med spomladanskim delom in jesensko reprizo šampionata bodo že nocoj igralci desetih najboljših dvanajstorice v državi pokazali, kako so e v »pasjih dneh« pripravili za zaključne boje.

Čeprav je večina domačih ligasev začela s treningom že 1. avgusta, so se vsi košarkarji državnega prvaka dokončno zbrali okrog obeh trenerjev Kristančiča in Pavlovića šele zadnji ponedeljek, ko sta se priključila ostalim tudi Daneu (le-ta je bila zaradi preutrujenosti dalj časa na počitnicah) in Kardus, ki se je pred dnevi vrnil z daljšega službenega potovanja. Vsi več ali manj okrnjeni trenirgi v prvih 17 dneh pa ne povzročajo preveč skrbi, saj bodo v prihodnjih 10 dneh morali olimpijci na igrišče po točke v Tivoliju, kjer se bodo spoprijeli z ekipami Radničkega in Crvene zvezde. Sele nato bo na sporedu odločilna tekma v Zagrebu proti odličnemu moštvu Lokomotive. Do takrat pa bo ekipa — tako zatrjujeta oba trenerja — v pravi šampionski formi in sposobna ponoviti lanski uspeh, da si je prav z zmago na Tušnjancu priborila naslov državnega prvaka.

Razen Lokarja, ki je moral pred kartkim v kadrovsko službo JLA, bodo odslej dalje igrali vsi košarkarji, ki so se predstavili občinstvu že spomladi. Daneu, ki se bo moral prihodnji mesec prav tako za eno leto posloviti od tovarišev, pa ne bo nastopil samo na zadnji tekmi z Mladostjo v Zagrebu.

Privlačnost 3. kola jesenskega dela lige bo prav gotovo srečanje na Tušnjancu, kjer se bosta spoprijel ekipi Lokomotive in Beograda (spomladi 103:93 za Bgd), v Tivoliju (ob 20.30) pa bosta igrali dvanajstorici Olimpije in beograjskega Radničkega (v prvi tekmi so zmagali Ljubljančani: 93:81). Ostale tri tekme so Železničar (S) : Železničar (K) (61:64), C. zvezda : Zadar (92:110) in Partizan : Mladost (88:41).

LESTVICA

Olimpija	11	9	2	976:758	18	218
Beograd	11	9	2	924:742	18	192
Zadar	11	9	2	901:736	18	165
Lokomot.	11	8	3	946:794	16	152
Radnički	11	6	5	846:806	12	40
Partizan	11	5	6	917:907	10	10
Željez. (K)	11	4	7	746:828	8	— 82
C. zvezda	11	3	8	769:851	6	— 82
Željez. (S)	11	1	10	732:925	2	—193
Mladost	11	1	10	492:912	2	—420

NOVO NA TUJEM

SVETOVNO PRVENSTVO PADALCEV V ZDA

Prvi uspeh domačinov

ORANGE, 17. avg. — Na VI. svetovnem padalskem prvenstvu so včeraj tekmovali moški v skokih na cilj. Najboljši rezultat je dosegel domačin Brydon, ki je skočil samo 1 m od cilja. Drugi najboljši je bil Anglež Wilson (1,62 m), tretji pa Čehoslovak Klima (2,05 metra). — V tej disciplini sme vsak padalec skočiti štirikrat, točkujejo pa samo tri najboljše skoke.

SVETOVNO PRVENSTVO V DVIGANJU UTEZI

28 DRŽAV V BUDIMPEŠTI

BUDIMPEŠTA, 17. avg. — Na svetovnem prvenstvu v dviganju uteži, ki bo tukaj od 16. do 22. septembra, bodo sodelovali zastopniki 28 držav. Tekmovanje bo na »malem terenu« stadiona NEP, kjer je prostora za 15.000 gledalcev. Strokovnjaki menijo, da imajo največ možnosti za dober plasma dvigalci SZ, ZDA, Poljske in Madžarske.

EVROPSKO PRVENSTVO V WATERPOLU

Jugoslavija v skupini z Belgijo in Anglijo

LEIPZIG, 17. avg — V kvalifikacijskem tekmovanju na letošnjem evropskem prvenstvu, ki bo od 18. do 25. t. m., bo jugoslovanska waterpolska reprezentanca igrala v skupini z Belgijo in Anglijo. Žreb je v podrobnem takole razdelil ekipe: skupina »A«: Madžarska, Romunija in Švedska, skupina »B«: Italija, NDR, skupina »C«: SZ, Nizozemska in Poljska, skupina »D«: Jugoslavija, Belgija in Anglija.

STOCKHOLM — Atletska reprezentanca Svedske je premagala izbrano italijansko ekipo s 116:96 točkam.

CHICAGO. — Ameriška plavalka House je dosegla nov 44,0 (prejšnja rekorderka Rysvetovni rekord na 1500 m: 18: lander, Švedska 19:02,8).

VORONJEŽ. — Na gostovanju v SZ je belgijsko nogometno moštvo Standard (Liege) premagalo krajevno ekipo Trud 2:1 (0:1).

PRED DVOBOJEM V CIUDAD MEXICU

OPTIMIZEM NA OBEH STRANEH

Ciudad Mexico, 17. avg. — Tik pred začetkom finalnega dvoboja ameriške cone za Davisov pokal med teniškima reprezentancama Jugoslavije in Mehike je razpoloženje v obeh taborih optimistično. Strokovnjaki sicer dajejo več možnosti — zlasti zaradi domačega igrišča in visoke nadmorske višine prizorišča dvoboja — Mehičanom, toda tudi igro Jugoslovanov ocenjujejo laskavo. Trener mehiške ekipe, najboljši profesionalni igralec sveta **Pancho Gonzales** pa je dejal: »Največ upov polagam na Osuno. To je igralec velikih možnosti. Če bo imel pogoje, lahko v dveh, treh letih postane najboljši na svetu. Odkar igram tenis, še nisem srečal igralca, ki bi bil talent, kakršen je Osuna.«

Jovanović in Pilić nosilca skupine na prvenstvu ZDA

New York, 17. avgusta. — Jugoslovanska teniška igralca Jovanović in Pilić sta bila določena za nosilca II. skupine na mednarodnem prvenstvu ZDA v parih, ki se bo začelo v nedeljo. Nosilca št. 1 sta Mehičana Osuna in Palafox, št. 3 Avstralca Fraser in Laver, št. 5 pa domačina Ralston in Mc Kinley. Jugoslovana sta bila tako nagrajena za odličen plasma na, letošnjem wimbledonskem turnirju.

NA ŽENSKEM ŠAHOVSKEM PRVENSTVU FLRJ

PRED ODLOČILNIMI KOLI

Jesenice, 17. avgusta — Tri kola pred koncem ženskega šahovskega prvenstva Jugoslavije vodi na lestvici Milunka Lazarević s točko prednosti pred inž. Vero Nedeljković, medtem ko sta Milka Ljiljak in Katarina Jovanović na tretjem mestu. V ponovljeni partiji Kureš — Jovanović (škotska, 24) je Jovanovićeva žela zmago, medtem ko se je partija Jovanović — Jocić končala z remijem po 78. potezah. Lazarevićeva in Kureševa sta sklenili remi brez nadaljevanja.

Stanje po XII. kolu: Lazarević 10, inž. Nedeljković 9, Ljiljak Jovanović Stadler 7,5, Jocić, Miličić, Piberl 7, Kitonić 6,5, Canji, Kureš 6, Pongrac 5, Nagy, Žana Nedeljković 3,5, Mileusnić 2, Lakčević 0.

Novi uspehi slovenskih mladincev

Vrnjačka Banja, 17. avg. — Rezultati VII. kola mladinskega šahovskega prvenstva Jugoslavije: Čebalo — Antunac 0:1, Župski — Planinc 0:1, Kurajica — Meštrović 0:1, Zagar — Jerbić 1:0, Bojković — Djorić remi, Kristović — Miloševič 0:1, Cvetković — Desnica remi, Blagojević — Musil 0:1. Stanje po VII. kolu: Bojković, Planinc 5, Miloševič, Zagar 4,5 (1), Antunac 4,5, Desnica, Musil 4, Kurajica, Djorić 3,5, Jerbić, Meštrović 3 (1), Čebalo 2 (1), Koristović 2, Cvetković 1,5 (1), Blagojević, Župski 1 (1).

Dve koli v Vrnjački Banji sta potekli v popolni premoči slovenskih mladincev, ki so z izredno igro zabeležili v šestih partijah šest zmag! Planinc je tako ujel vodečega Bojkovića, Zagar pa bo v nadaljevanju prekinjene partije z Miloševićem — v kateri ima kvaliteto več in boljši položaj — sam na vrhu lestvice. Z dvema zaporednima zmagama pa se je med vodeče prebil tudi tretji slovenski zastopnik — Musil.

Po prikazani igri v prvih sedmih kolih bo borba za prvo mesto in potni list za svetovno mladinsko prvenstvo med slovenskima mladincema Zagarjem in Planincem, prvakom Srbije Bojkovićem in prvakom Vojvodine Miloševićem. V jutrišnjem VIII. kolu bodo imeli slovenski mladinci težko delo: Planinc igra z belimi figurami s Kurajico, Zagar s črnimi z Meštrovićem in Musil s črnimi z Antuncem. Ponoven uspeh Planinca in Zagarja pa bi bil lahko že odločilen v borbi za naslov prvaka.

vp

DRŽAVNI REKORD V TIVTU

SARAJEVO, 17. avg. Pet bosenskih-hercegovskih padalcev, ki taborijo v jadranskem letalskem središču v Tivtu, je doseglo nov državni rekord v skupinskem skoku z zadrževanjem na cilj z 2000 m. Od cilja so skočili povprečno samo 1,896 m. Novi rekorderji so Berberić, Ivanišević, Kovačević, Savić in Kalesić.

BERI SPORED

DANES

AVTO—MOTO

Skofja Loka: uradni trening za 13. cestne hitrostne motorne dirke za »Nagrado Loke 1962« (ob 15. uri).

KOŠARKA

I. zvezna liga: Olimpija : Radnički (ob 20.30) v Tivoliju, Lokomotiva : Beograd, Partizan : Mladost, Železničar (S) : Železničar (K).

KOLESARSTVO

Ljubljana: člansko in mladinsko prvenstvo na cesti do Ajdovščine (start ob 8. uri na Tržaški cesti pri viškem Partizanu).

PLAVANJE

Celje: mladinsko prvenstvo LR Slovenije.

ATLETIKA

Celje: II. kolo zvezne lige na stadionu Borisa Kidriča ob 17. uri z udeležbo Olimpije—S., Branika in Kladivarja.

Ljubljana: četveroboj II. kola zvezne atletske lige za člane Dinamo : Mladost : Rudar : Ljubljana — ob 17. uri v Šiški.

TENIS

Ciudad Mexico: finale ameriške cone za Davisov pokal: Mehika : Jugoslavija.

JUTRI

AVTO—MOTO

Skofja Loka: zaključne cestne hitrostne motorne dirke za državno prvenstvo in IV. dirka za šampionat LRS (ob 14. uri).

BOKS

Ljubljana: prvenstveni dvoboj I. kola ekipnega prvenstva LRS za 1. mesto med »Mariborom« in Odredom v Sportnem parku inž. Stanka Bloudka v Tivoliju (ob 20. uri).

KOŠARKA

I. zvezna moška liga: Crvena zvezda : Vardar.

KOLESARSTVO

Ljubljana: ekipno državno prvenstvo za mladince (ob 8. uri) in člane (ob 9. uri) do Vrhnikega in nazaj.

STRELJANJE

Murska Sobota: republiško prvenstvo v streljanju na glinene golobe z udeležbo šestih okrajnih ekip.

NOGOMET

Ljubljana: tekma II. zvezne lige Olimpija : Šibenik (ob 16.30).

Banja Luka: tekma II. zvezne lige Borac : Maribor.

ATLETIKA

Celje: II. kolo zvezne lige na stadionu B. Kidriča ob 16.30.

Ljubljana: četveroboj II. kola zvezne atletske lige za člane Dinamo : Mladost : Rudar : Ljubljana — ob 17. uri v Šiški (že od 16. uri dalje met kladiva in skok ob palici).

Maribor: Branik : Maribor (članice — zvezna liga).

PLAVANJE

Celje: mladinsko prvenstvo LR Slovenije.

TENIS

Ciudad Mexico: zadnji dan finalnega dvoboja ameriške cone za Davisov pokal Mehika : Jugoslavija.

Dotrpel je v 70. letu starosti naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

Ivan Gogala

krojaški mojster

Dragega pokojnika bomo spremili na zadnji poti v nedeljo, dne 19. avgusta ob 16.30 iz Antonove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči družini:
Gogala in Peternel
ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Polje, dne 17. avgusta 1962.

Za vedno nas je zapustil naš ljubi brat, stric

JANEZ STERLE

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 19. avgusta, ob 17. uri iz Frančiškove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:
brata Maks in Avgust
ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 16. avg. 1962.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

ANE SIMŠIČ

iz Laz 54, p. Planina pri Rakeku

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem in sorodnikom za izraze sožalja, cvetje in tako lepo spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so ji stali ob strani in jo bodrili v času njene bolezni.

Zahvaljujemo se krajevni organizaciji ZB Laze, govorniku Francu Urbasu in prvoborcu Jelenu Simšiču za poslovilne besede pri odprtem grobu, Tovarni usnja Kamnik, Komunalni banki Kamnik- Koteks-Tobusu Ljubljana in pevcem.

Iskrena zahvala tudi sosedom in vsem ostalim, ki so posuli njen grob s cvetjem.

Šimšičevi, Jernejčičevi in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, deda, tasta, brata in strica

JANEZA ŠEBENIKA

se prav iskreno zahvaljujemo vsem za pomoč in trud, ki so nam ju izkazali v najtežjih urah.

Prav posebna zahvala prijateljema Henriki in Ivanu Jerina za nesebično pomoč, dalje tovarišu Dragu Debeljaku, tajniku ObLO Logatec, in Emilu Govekarju, predsedniku občinskega odbora SZDL Logatec, za požrtvovalnost pri organizaciji pogreba, tovarišu Karlu Strausu za zadnji pozdrav ob odprtem grobu, podružnici Društva upokojencev v Dol. Logatcu za tako število spremstvo na zadnji poti, pevskemu zboru in godbi za ganljive žalostinke. Nadalje velja naša zahvala predstavnikom KGPK v Novem mestu in GO Črnomnjice ter uslužbencem ObLO Logatec in odboru SZDL Logatec za podarjene vence, kakor tudi vsem prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in vence ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in nam pismeno ali ustno izrazili svoje sožalje.

Družini Šebenik—Kek

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega nadvse ljubljenega očka

VIKTORJA MEKINCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, ki ste z nami sočustvovali, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala kolektivu »Odpad«, UROJ Medvode, godbi LM in pevcem.

ZAHVALA — Ob bridki nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega očeta, brata, dedka in strica

MIHAELA SALBERGERJA

učitelja v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, ter vsem, ki so nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo zdravnici dr. Majdi Mazovec in ostalemu zdravstvenemu osebju Interne klinike za vso požrtvovalno pomoč in stanovskemu tovarišu Viliju Požarju za poslovilne besede. Vsem prisrčna hvala.

Žalujoči družini:
SALBERGER-MILOVANOVIC

ZAHVALA. Ob izgubi našega ljubljenega moža, očeta, brata, strica, zeta in svaka

PETRA DRNOVŠKA

se najprisrčneje zahvaljujemo kolektivu tovarne »Itas« v Kočevju, lovcem v Kočevju, kolektivu rudnika Kočevje in SZDL Zagorje za naklonjenost, požrtvovalnost, pomoč in tolažilne besede.

Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, kakor tudi vsem v Kočevju, ki bi se sprevoda radi udeležili, a jim to ni bilo mogoče. — Posebno zahvala vsem darovalcem vencev in cvetja, govornikom za v srce segajoče poslovilne besede.

Žalujoča žena s hčerkama in starši, brata in sestre z družinami.

Kočevje, Zagorje, Rheinhausen.

ZAHVALA. Ob prerani izgubi dragega

prof. ALBINA ŽABKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju interne klinike, kirurgične klinike — aseptični oddelek v Ljubljani, za vso njihovo veliko skrb in pomoč. Najtopleje se zahvaljujemo dr. Miranu Malu za požrtvovalno pomoč med njegovo boleznijo. Prisrčna hvala prof. dr. ing. A. Kuhlju za tople poslovilne besede in vsem, ki so mu poklonili vence in cvetje, in spremljali pokojnika na zadnji poti ter s nami sočustvovali.

Ljubljana, Krško, 11. avgusta 1962.

ZABKARJEVI

Sporočamo vsem sorodnikom, bivšim borcem NOV, prijateljem in znancem, da nas je po težki bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mama in stara mama

ANA SAJE

član ZB NOV, odlikovana z OZN III. in MH.

Pogreb bo v soboto, 18. avgusta ob 17. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči: mož Jože, hčerka Milka-Maruša, sinovi Jože, Franc, Stane, Lojze, Drago in Ciril z družinami.

Ljubljana, 16. avgusta 1962.

Globoko užaloščeni sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša predraga mama, stara mama, sestra, tašča in teta

MARIJA LENART

roj. HEINRIHAR

Od pokojne se poslovimo v soboto, 18. t. m. ob 16. uri na Žalah, kjer leži v Jožefovi mrliški vežici. - Od tod jo bomo prepeljali v rodbinsko grobnico v Selcu nad Škofjo Loko.

Žalujoče rodbine: Lenart, Stare, Heinrihar, Nedeljković in Kos.

16. avgusta 1962.

Nenadoma nas je zapustil član našega kolektiva, tovariš

PETER PROSTOR

AVTOMEHANIK

Požrtvovalnega sodelavca in tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv »AVTOKOVINAR« Škofja Loka
Sindikalna podružnica »AVTOKOVINAR«
Škofja Loka

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA PREMINIL NAŠ SODELAVEC, TOVARIŠ

Mirko Nosan

STRUGAR

VZORNEGA ČLANA KOLEKTIVA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.

DELOVNI KOLEKTIV INDUSTRIJE MOTORNIH VOZIL — NOVO MESTO

NOVO MESTO, 17. AVGUSTA 1962.

Dotrpela je draga žena, mama, stara mama in teta

Tončka Silvester, roj. Mikuž

Do pogreba leži na Žalah v Nikolajevi mrliški vežici. — Pogreb bo v nedeljo, 19. t. m. ob 18. uri. Prosimo tihega sožalja.

Žalujoči: mož, otroci, svakinje, svaki, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Polje, Mirna, Novo mesto, Umag, Koper, Brežice, Krško, Žužemberk, Črni vrh nad Idrijo, dne 17. avgusta 1962.

V 75. letu starosti je po kratki bolezni preminil

LUDVIK KOŠIR

upokojenec

Pogreb dragega bo v nedeljo, dne 19. avgusta 1962, ob 16. uri na pokopališču v Novem mestu.

Žalujoči: žena Dina, sinova Teodor in Simeon z družinama, svak Hvala in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Novo mesto, Sunnyvale, 17. avgusta 1962.

Umrl je naš dragi oče, mož, stari oče, stric in svak

MATIJA MOČNIK

višji krim. nadzornik v pokoju

Pogreb bo v nedeljo, 19. avgusta ob 17.30 iz Andrejeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči: žena Mimi, otroci Stanko, Lado, Mara, Miro, Nuša, Milan in Dušan z družinami ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 17. avgusta 1962.

ZAHVALA. Ob mnogo prerani smrti naše drage, nepozabne žene in mamice

MARICE ŠMID

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji stali ob strani med njeno boleznijo, zlasti zdravnikom in strežnemu osebju, nadalje vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje ter nam izrazili svoje sočustvovanje.

Žalujoči mož in hčerka z rodbino.

ZAHVALA

VSEM, KI SO KAKORKOLI LAJSALI TRPLJENJE IN POČASTILI SPOMIN NAŠE NEPOZABNE

NETE MILAČ

SE NAJPRISRČNEJE ZAHVALJUJEMO.

RODBINE: MILAČ - CENTA.

ZAHVALA

Vsem, ki ste našega dragega moža, očeta, starega očeta in strica

MIHAELA ŠEFICA

spremili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, sočustvovali z nami, iskrena hvala. Posebna zahvala zastopnici množičnih organizacij terena Stari Vodmat tovarišici Meri Starc za ganljive besede.

Žalujoči: žena, sinovi in hčerke z družinami.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Komunalnem podjetju

»SNAGA«, Ljubljana, Povšetova 12

razpisuje naslednja delovna mesta za:

1. VODJO STRANSKIH OBRATOV — strojni tehnik z 10-letno prakso ali absolvent mojstrske delovodske šole v strojni stroki s 5-letno prakso.
2. VODJO SPLOŠNEGA ODDELKA — z večletno prakso.
3. VODJO TARIFNEGA ODDELKA — večletna praksa v finančno-komercialni službi.
4. SAMOSTOJNEGA FINANČNEGA KNJIGOVODJO — za Samski dom (nekaj ur dnevno).
5. VEČ KVALIFICIRANIH AVTOMEHANIKOV IN KLJUČAVNIČARJEV.
6. KVALIFICIRANEGA AVTOKLEPARJA. 6491

PRI DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE

je pravkar izšla knjiga

umetniških fotografij:

Jaka Čop: SVET MED VRHOVI

OBJAVLJENI SO NAJLEPŠI PLANINSKI MOTIVI NAŠIH JULIJSKIH ALP. KNJIGA O JULIJCIH JE V CELOTI TAKA, DA JO BODO Z OBČUDOVANJEM IN LJUBEZNIJO JEMALI V ROKE VSI LJUBITELJI NAŠEGA GORSKEGA SVETA.

RAZPIS

Razpisna komisija pri Zavodu LR Slovenije za statistiko v Ljubljani razpisuje naslednja delov. mesta:

1. 6 operatorjev pri strojih sistema luknjanih kartic,

2. 2 referentov pri statistični obdelavi

3. nosača kuriva

POGOJI: pod točko 1. dokončana osemletka in starost do 22 let; pod točko 2. srednja strokovna izobrazba. Plača po pogodbi. Nastop službe po dogovoru. Kolkovane ponudbe z življenjepisom naj prosilci vložijo pri **Zavodu LRS za statistiko, Ljubljana, Vožarski pot 12**, v 15 dneh po tej objavi. 6480

»KOTEKS - TOBUS«, Ljubljana, Miklošičeva 18

razpisuje delovna mesta

1. SALDAKONTISTA (kc)
2. FINANČNEGA ADMINISTRATORJA (kc)
3. STROJEPISKE
4. POSLOVODJE ODKUPNE POSTAJE KAMNIK
5. ŠOFERJA
6. KURJAČA Z IZPITOM
7. SNAŽILKE.

Pogoji: pod točko od 1.—4. popolna srednja šola odnosno praksa v stroki; za kurjača je na razpolago samska soba. — Interesenti naj se s pismeno ponudbo zglase **v upravi podjetja, Miklošičeva 18.** 6477

»UČILA« —

LJUBLJANA — VODNIKOVA CESTA ŠT. 42,

RAZPISUJE DELOVNO MESTO

RAČUNOVODJE

POGOJ: VEČ LET PRAKSE PRI SAMOSTOJNEM DELU. — NASTOP LAHKO TAKOJ ALI PO DOGOVORU. 6502

AVTOKLEPARJA

z daljšo prakso, sprejmem takoj. Samsko stanovanje priskrbljeno. FRANC SMERKOLJ, Avtokleparstvo, Domžale, Obrtniška 10. 6470

UPRAVNI ODBOR

Zdravstvenega doma v Metliki,

s soglasjem Sveta, razpisuje mesto

ZDRAVNIKA splošne prakse

Nastop službe s 1. oktobrom 1962 ali po dogovoru. — Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov Zdravstvenega doma v Metliki. — Družinsko stanovanje zagotovljeno. Kandidati naj vlože pismene ponudbe na **Upravni odbor ZD v Metliki.** — Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 6492

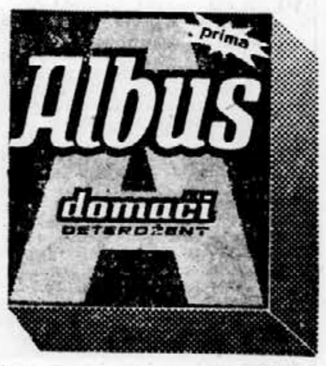

KUPUJTE ZA PRANJE PERILA

ALBUS,

DOMAČI DETERGENT

Z ZAŠČITNIM ZNAKOM »A«, KER JE ODLIČEN! 6419

»Mizarstvo »TRNOVO«, Ljubljana — Trnovski pristan št. 20 a, sprejme

več samostojnih MIZARJEV

Nastop takoj ali po dogovoru. Interesenti naj se oglasijo na naslovu. 6468

ESKAVATOR, ruski, tip 153, kap. 0,15, DEUTZ 4500, FIAT COMBI 615 in FORD TAUNUS M 15 CARAVAN

ugodno proda socialističnemu sektorju **Realitetna agencija Maribor, Partizanska cesta 24,** tel. 28-13. 6471

S 1. okt. 1962 sprejmemo

SAMOSTOJNEGA RAČUNOVODJO — RAČUNOVODKINJO

Osebni dohodki po lastnem pravilniku. Ponudbe z obširnimi življenjepisnimi podatki in podatki o dosedanjem službovanju sprejema do zasedbe mesta tajništvo Elektroinštituta, Ljubljana, Hajdrihova 2. 6473

Gostinsko podjetje »Majolka«, Ljubljana,

sprejme takoj

kletarja, kvalificirano ali priučeno samostojno kuharico in kuhar. pomočnico.

Pismene ponudbe na **Upravo podjetja Ljubljana, Tržna ulica št. 6.** Stanovanja nimamo. 11019

POSLOVODJO

za trgovino z živili in mešanim blagom v Velikih Laščah — sprejme

TP »HRANA«

Ljubljana, Gerbičeva ul. 7.

Obvezna je kvalifikacija visokokvalificiranega ali kvalificiranega trgovskega pomočnika s prakso v živilski stroki. — Nastop mogoč 1. oktobra 1962. — Ponudbe pošljite do dne 25. avgusta 1962 na naslov podjetja. 6488

Podjetje »Ljubljanske mlekarne« — Ljubljana

RAZPISUJE

izvršitev slikarskih in pleskarskih del v bloku ob Posavskega ulici v Ljubljani.

Vsa pojasnila dobe ponudniki v pisarni — **SGP »Grosuplje« ob Posavskega ulici** vsak dan od 6. do 14. ure. 6490

PODJETJE

»IZOLIRKA«

Ljubljana · Moste

sprejme takoj

voznika »viličarja«

(šofer kategorije B). 6469

»ANGORA«

tovarna pletenin Ljubljana, Emonska c. 2,

sprejme

TRGOVSKO POMOČNICO tekstilne stroke

STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA

Plača po tarifnem pravilniku. — Interesenti naj se zglasijo pismeno ali ustno **v upravi podjetja.** 6498

Rektorat Akademije za glasbo v Ljubljani, Gosposka 8, razpisuje:

1. delovno mesto

bibliotekarja

Pogoj: fakultetna izobrazba s prakso v bibliotekarski stroki.

2. delovni mesti

hišnika in snažilke

Najbolj primerno za zakonski par. Pogoji zelo ugodni. Na razpolago dvosobno službeno stanovanje, vendar samo proti zamenjavi z dvosobnim ali dvoinpolsobnim nehišniškim stanovanjem!

Ponudbe sprejema tajništvo. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 6474

RAČUNOVODJO (računovodkinjo)

SPREJMEMO. — NASTOP MOGOČ S 1. SEPTEMBROM. PLAČA PO DOGOVORU. — PONUDBE POŠLJITE NA NASLOV: »MLADI TEHNIK«, LJUBLJANA, STARI TRG 5.

DELAVCA za prevoz s tricikiom

sprejme

TRGOVSKO PODJETJE

»MARELICA«,

Ljubljana, Titova cesta 22. 11083

TRI VAJENCE

sprejme takoj v uk

Trgovsko podjetje »VOLAN« — Ljubljana, Vojnjakova 9.

Prednost imajo fantje, ki imajo veselje do avtostroke. — Pogoj: končana osemletka. 6497

Podjetje »SLOVENIJALES« — LJUBLJANA — Beethovnova ulica 11,

RAZPISUJE MESTO

debatne STENODAKTILOGRAFKE

INTERESENTKE NAJ OSEBNO VLOŽIJO PISMENE PONUDBE V

TAJNIŠTVU PODJETJA —

NAJKASNEJE DO 25. AVGUSTA 1962. 6494

RAZPISNA KOMISIJA

Sekretariata sveta za šolstvo LR Slovenije,

razpisuje delovna mesta:

1 SAMOSTOJNEGA SVETNIKA

(visoka izobrazba in daljša praksa v prosvetnih zavodih ali v prosvetnih državnih organih);

1 REFERENTA I. vrste v strokovni skupini

za organizacijo vzgojnega in izobraževalnega dela (visoka izobrazba, daljša praksa v vzgojnem in izobraževalnem delu);

1 REFERENTA II. vrste v strokovni skupini

za organizacijo vzgojnega in izobraževalnega dela (višja izobrazba, daljša praksa v vzgojnem in izobraževalnem delu).

Ponudbe, opremljene z ustreznimi dokumenti in življenjepisom, naj prosilci pošljejo do vključno 31. **avgusta 1962 sekretariatu Sveta za šolstvo LRS, Ljubljana, Župančičeva 3,** IV. nadstr. 6495

GOSPODARSKA ZBORNICA OKRAJA LJUBLJANA

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. tajnika Sekcije za industrijo in gradbeništvo

2. samostojnega referenta za organizacijo in napredek industrije

3. samostojnega referenta za organizacijo in razvoj gradbeništva

4. vodje grupe za družbeno-ekonomska vprašanja

5. samostojnega referenta za pospeševanje izvoza

POGOJI: pod 1. strojni ali gradbeni inženir ali diplomirani ekonomist z večletno prakso pri organizaciji proizvodnje v industriji ali gradbeništvu; pod 2. strojni inženir z večletno prakso v proizvodnji; pod 3. gradbeni inženir z večletno prakso v gradbeni dejavnosti; pod 4. diplomirani ekonomist z dolgoletno prakso na analitičnem delu o družbeno ekonomskih odnosih, programiranju v gospodarstvu in kreditnem sistemu; pod 5. diplomirani ekonomist z večletno prakso v izvozni dejavnosti in konjunkturno-propagandni službi.

Osebni dohodki so urejeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov uslužbencev zbornice. — Interesenti naj predložijo vloge tajništvu zbornice (**Ljubljana, Trdinova ul. 4. najkasneje do 25. avgusta 1962.** V vlogah naj poleg splošnih podatkov navedejo tudi potek dosedanjega službovanja. 6479

»MELODIJA« — tovarna glasbil in učil — MENGEŠ

PRODA RAZNA OSNOVNA SREDSTVA IN SICER:

KROŽNO ŽAGO tipa »ULMIA«

TRAČNO žago tipa »KIRSTNER«

TRAČNO BRUSILKO

6500

»OBNOVA«

GRADBENO PODJETJE LJUBLJANA, VILHARJEVA 33

sprejme s takojšnjim nastopom službe

VEČ ŽERJAVISTOV za gradbene žerjave

VEČ KVALIFICIRANIH MIZARJEV

Ponudbe pismeno in osebno sprejema **kadrovski oddelek podjetja, Vilharjeva 33** — do izpolnitve delovnih mest. 6481

Komisija za razpis delovnih mest pri

Občinskem ljudskem odboru Ilirska Bistrica

razpisuje naslednji delovni mesti:

1. NAČELNIKA oddelka za občo upravo, družbene službe in notranje zadeve

Pogoj: višja izobrazba z ustrezno prakso v državni upravi.

2. STROJEPISKE ali vodje glavne pisarne in delovodnika

Pogoj: administrativna šola ali večletna praksa v strojepisju oziroma vodstvu glavne pisarne.

Plača po zakonu o javnih uslužbencih.

Za delovno mesto pod 1. bo stanovanje na razpolago v decembru. 6499

RAZPIS UČITELJSKIH MEST

Na podlagi Pravilnika o razpisih uslužbenskih mest za učno in vzgojno osebje na šolah in drugih vzgojnih in izobraževalnih ustanovah (Ur. list LRS, št. 13/58) ter na podlagi 214. in 245. člena Zakona o javnih uslužbencih (Ur. list FLRJ, št. 53/57) in sklepa Sveta za šolstvo naknadno razpisujemo na območju občine Litija naslednja službena mesta:

1. **OSNOVNA ŠOLA LITIJA** — predmetnega učitelja za slovenski jezik, VPŠ, samska soba — predmetnega učitelja za telovadbo — ženska, višja šola za telesno vzgojo, stanovanja ni.

2. **OSNOVNA ŠOLA ŠMARTNO PRI LITIJI** — učitelja, učiteljišče z diplomo, samska soba.

3. **OSNOVNA ŠOLA DOLE PRI LITIJI** — učitelja, učiteljišče z diplomo, samska soba, avtobusna zveza Dole—Litija—Ljubljana.

4. **OSNOVNA ŠOLA VAČE** — upravitelja, učiteljišče z diplomo, družinsko stanovanje.

5. **OSNOVNA ŠOLA MAMOLJ** — upravitelja, učiteljišče z diplomo, družinsko stanovanje.

Kandidati naj vložijo ponudbe na šolske odbore posameznih osnovnih šol, kandidati za upraviteljska mesta pa na Svet za šolstvo pri ObLO Litija do **30. avgusta 1962.** 6493

V občini Radlje ob Dravi praznujejo

Na Braniku bodo odkrili spomenik borcem in aktivistom Lackovega odreda — Pester program prireditev.

Osemnajstega in devetnajstega avgusta bodo v občini Radlje proslavili občinski praznik v spomin na uspešen napad partizanov na Ribnico na Pohorju. To proslavo bodo povezali z odkritjem spomenika borcem in aktivistom Lackovega odreda na Braniku, ki so padli v borbi z večkrat močnejšim sovražnikom marca 1945. V občini so ustanovili pripravljalni odbor, ki je pritegnil k sodelovanju predstavnike množičnih organizacij in delovnih kolektivov. Ob letošnjem občinskem prazniku se bodo spominjali vseh borcev in aktivistov, ki so padli med NOB ter hkrati pregledali vse dosedanje dosežene uspehe na področju gospodarstva, kulture, prosvete, zdravstva in na drugih področjih.

Prireditve se začno že 18. avgusta zvečer, ko bo na Braniku svečana seja občinskega ljudskega odbora Radlje ob Dravi, na kateri bodo sodelovali predstavniki družbeno-političnih organizacij in delovnih kolektivov. Po svečani seji se bodo ob tabornem ognju srečali preživeli borci Lackovega odreda in prebivalci tega kraja ter drugi udeleženci proslave. Po vseh vrhovih bodo zakurili kresove, ki bodo vidni daleč naokrog. Za nedeljo, 19. avgusta, so razen odkritja spomenika pripravili pester kulturno-prosvetni program. V pripravah na občinski praznik so organizacije ZK, SZDL, sindikata in razna društva vložila mnogo prizadevanj za čim uspešnejše odvijanje prireditev.

Uspehi na vseh področjih

V občini Radlje ob Dravi so tudi v zadnjem letu dosegli lepe uspehe na raznih področjih. Pri komunalnih delih so pridno pomagali tudi prebivalci raznih krajev ter s svojim delom omogočili, da se je vsak vložen dinar iz občinskega proračuna večkrat povečal. V Radljah gradijo sedaj zdravstveni dom, v Vuzenici pa zdravstveno postajo, ker vedno večji naval pacientov narekuje obe gradnji. Tudi nekatera šolska poslopja preurejajo. Zelo pereč problem šolskih prostorov imajo v Podvelki, saj so tri učilnice v zasebnih stavbah. V občini posvečajo tudi posebno pozornost elektrifikaciji ter je zasvetila električna luč v Bistriškem jarku. Pri napeljavi vodovoda iz Gortine na Muto je sodelovalo večje število prebivalcev. V Radljah so začeli izvajati prvo etapo kanalizacije. Iz Gortine gradijo proti Pernicam cesto, ki bo povezovala obmejne predele Mlak in Pernic z dolino. Trgovsko podjetje »Drava« ureja v Radljah samopostrežno trgovino, ki bo pomenila vsekakor prelomnico v poslovan[illegible] trgovine v občini.

Radlje ob Dravi

Kako gospodarijo delovni kolektivi?

V Tovarni poljedelskega orodja in livarni Muta predvidevajo izboljšanje tehnološkega postopka in kvalitete izdelkov, da bi dosegli večjo prodajo proizvodov na domačem in tujem tržišču. Začeli so izdelovati razne vrste odkovkov za rudnike. Razmišljajo o uvedbi nekaterih novih proizvodov. Letos so izvozili za 45.000 dolarjev kovaških izdelkov v države Afrike, Bližnjega Vzhoda in v Zahodno Nemčijo. Dogovarjajo se tudi za izvoz v Turčijo in nekatere druge države. Sedaj izdelujejo tudi glavne načrte za rekonstrukcijo kladivarne, za katero so že dobili del nove opreme. Za začetek gradnje so zagotovili okrog 70 milijonov dinarjev. Z rekonstrukcijo bodo izboljšali higienske pogoje delavcev in ustvarili pogoje za večjo proizvodnjo.

Kmetijska zadruga Podvelka je letos dogradila v vasi Remšnik skladišče za reprodukcijski material in dve stanovanji. V Ribnici na Pohorju so uredili nad skladiščem dve stanovanji za delavce. Sedaj dokončujejo gradnjo hlevov za 50 glav goveje živine v Lehnu. Gradijo tudi več cest, med katerimi naj omenimo ceste Brezno - Remšnik, Ribnica - Janžev vrh, Ožbalt - Kapla in Podvelka - elektrarna Vuhred. Letos so sklenili nad 200 kooperacijskih pogodb z večjimi gozdnimi posestniki. S to kooperacijo so zajeli okrog 70 odstotkov površin zasebnih gozdov in pritegnili k sodelovanju 30 odstotkov goznih posestnikov. V Breznu so uredili hlev za 30 krav-mlekaric. V Ribnici na Pohorju in na Kapli so začeli zbirati mleko.

V občini imajo tri elektrarne, ki delujejo sedaj kot obrati Dravskih elektrarn Maribor. **V elektrarni Vuhred** si prizadevajo, da bi z boljšim upravljanjem in vzdrževanjem proizvodnih naprav dali našemu gospodarstvu čim več električne energije.

Takšna prizadevanja zasledimo tudi **v elektrarni Ožbalt,** kjer kolektiv skrbi za čimboljšo pogonsko pripravljenost.

V elektrarni Vuzenica posvečajo posebno pozornost popravilom, ki jih opravljajo v kratkem času.

Pekarna Radlje ima svoje podružnice na Muti, Podvelki in v Ribnici na Pohorju. Prav tako so že sklenili, da bodo zgradili pekarno tudi v Vuzenici, ker to terjajo krajevne potrebe.

Zdravstveni dom Radlje ob Dravi je v zadnjem letu mnogo storil za izboljšanje zdravstvene službe. V njegovem okviru delujejo splošna ambulanta Radlje z diagnostičnim laboratorijem, splošne ambulante v Vuzenici, Muti in Ribnici na Pohorju, zobni ambulanti v Radljah in Vuzenici, patronažni center s babiško službo, otroška ambulanta in posvetovalnica, ginekološka ambulanta, posvetovalnica za žene, higienska postaja in upravna služba. Zdravstveno osebje zdravstvenega doma je zelo obremenjeno in požrtvovalno opravlja svoje odgovorno delo. V občini primanjkuje zdravnikov splošne prakse in zobozdravnikov, kar bodo delno rešili s štipendiranjem potrebnega kadra.

Obrtno lesno predelovalno podjetje Radlje ob Dravi je nastalo iz bivše poslovne enote lesnega obrata SGP »Konstruktor« Maribor ter od Novega leta že samostojno posluje. Podjetje je nekakšen kombinat, saj se ukvarjajo z žagarsko proizvodnjo in z proizvodnjo finalnih izdelkov. V mizarskem oddelku izdelujejo stavbeno pohištvo ter notranjo opremo za stavbe, gostinske, trgovske in druge poslovne lokale. Osvojili so tudi proizvodnjo sodobnih švedskih kuhinj. V podjetju razmišljajo tudi o možnosti, da bi začeli izvažati nekatere lesno-galanterijske predmete. V dogovorih so tudi za večje dobave embalaže na domačem tržišču. V posebnem obratu izdelujejo lesene rolete. V tesarskem obratu izdelujejo strešne in razne druge tehnične konstrukcije. V obratu za barake so izdelali več barak za poslovne prostore. Žaga jim služi v glavnem za kritje domačih potreb podjetja. Polletni proizvodni plan so presegli za 2,6 odstotka. Predvidevajo tudi gradnjo nekaj stanovanj in manjše rekonstrukcije obstoječih obratov.

V trgovini »Velka« v Podvelki si prizadevajo, da bi zadovoljili potrošnike ter jih postregli s kvalitetnim blagom po zmernih cenah.

Kmetijsko gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec — gozdarski obrat Radlje opravlja gozdno-gojitvena in varstvena dela v gozdovih na Pohorju in na Kozjaku. S pogozdovanjem so dosegli v zadnjem času lepe uspehe. Prav tako izdelujejo tudi vse vrste gozdnih sortimentov kot hlodovino, celulozni les, drva, jamski les in nekatere druge proizvode.

Kmetijski obrat KGG Slovenj Gradec v Radljah bo že prihodnji teden začel obirati hmelj, ki ga pridelujejo na več kot 21 ha. Vkljub škodi, ki jo je povzročila toča, pričakujejo kmetijski strokovnjaki dober pridelek. Pri žitih pa so letos dosegli slabši pridelek. Prizadevajo si, da bi preuredili konjski hlev v govejega, ker so konjerejo opustili.

Tovarna lesovine in lepenke Podvelka je s 1. avgustom znižala ceno lepenke za 10 odst., kar so lahko storili zaradi znižanja prometnega davka. V podjetju pripravljajo načrte za drugo fazo rekonstrukcije, v kateri nameravajo modernizirati proizvodnjo lepenke. Sedaj urejajo tudi nove sanitarne prostore v bivšem upravnem poslopju. Prav tako so popravili tudi del ogroženega obrežnega zida.

Marles — obrat Podvelka je samo v prvem polletju razrezal okrog 3500 kubikov hlodovine. Zaradi večjih potreb za izvoz so uvedli na žagi tudi tretjo izmeno. Te dni so začeli razširjati strojni oddelek, v katerem bodo namestili močnejšo parno lokomobilo, ki bo služila za celotni pogon žage in za električni pogon strojev v oddelku za izdelovanje barak. Letos so izdelali nad 20 najrazličnejših barak.

GG Maribor — gozdni obrat Podvelka zajema na svojem območju okrog 5000 ha gozdov. Kupili so nekaj nove mehanizacije, vendar še pri nekaterih delih niso v zadostni meri mehanizirani. Predvsem bi potrebovali še več motornih žag in traktor. Letos so že kupili traktor iz sredstev, ki so jih prvotno namenili za gradnjo novega upravnega poslopja. Polletni plan poseka so presegli za 6 odst. Letos bodo dogradili tudi drvarsko kočo na Pohorju.

Tudi v nekaterih drugih delovnih kolektivih v radeljski občini so dosegli pomembne uspehe ter se z njimi vključujejo v praznovanje letošnjega občinskega praznika.

Za občinski praznik v Radljah ob Dravi čestitajo vsem prebivalcem in jim želijo še veliko uspehov v boju za srečnejšo bodočnost:

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR ZB
OBČINSKI KOMITE LMS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
IN OSTALE MNOŽIČNE ORGANIZACIJE

RADLJE OB DRAVI

Obrtno lesno predelovalno podjetje, Radlje ob Dravi
Zdravstveni dom, Radlje ob Dravi
Kmetijsko gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec,
GOZDARSKI OBRAT RADLJE OB DRAVI,
Obrtno podjetje PEKARNA, Radlje ob Dravi
DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR:
HE VUHRED
HE VUZENICA
HE OŽBALT OB DRAVI
TOVARNA POLJEDELSKEGA ORODJA IN LIVARNA, MUTA OB DRAVI
KMETIJSKA ZADRUGA, PODVELKA
Gozdno gospodarstvo Maribor, Gozdni obrat Podvelka
»MARLES«, lesna in pohištvena industrija Maribor-Limbuš, obrat Podvelka
Trgovina »Velka«, Podvelka
Tovarna lesovine in lepenke, Podvelka.

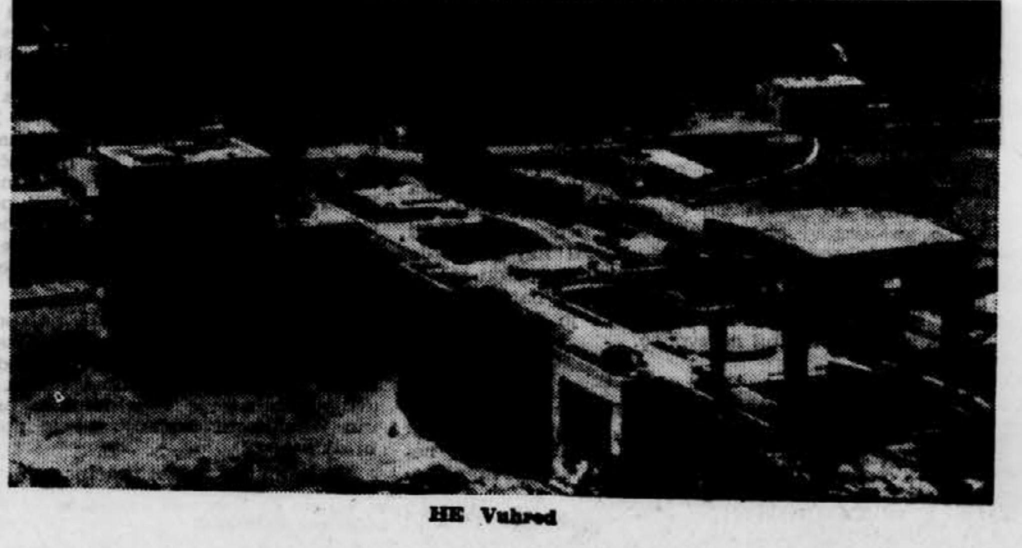

HE Vuhred

OBVESTILA · SPOREDI · MALI OGLASI

Izdaja in tiska Časopisno podjetje »DELO«, Ljubljana, Tomšičeva 1—3. Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva 3. Uprava: Tomšičeva 1, telefoni 23-522 do 23-526. — Oglasni oddelek: Ljubljana, Titova 1, tel. 21-896. — Prodajni oddelek: Ljubljana, Titova 3, telefon za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje naročnike 21-832. — Poštni predal — 29. — Brzojavni naslov »DELO« Ljubljana. — Žiro račun pri Narodni banki, Ljubljana 600-11-167. Mesečna naročnina 650 din. Rokopisov ne vračamo.

Gledališče

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE ROČNE LUTKE
Resljeva 36

Sobota, 18. 8. 1962, ob 18. uri: N. Simončič: »Babica« Gostovanje v Šmihelu pri Novem mestu. (Za pionirski tabor Sutjeska in šmihelske pionirje). Predstava v predsezoni.

»VERJOVKA« V KRIŽANKAH: Državni ukrajinski folklorni ansambel s 95 izvajalci bo nastopil v **TOREK, DNE 21. AVGUSTA OB 20. URI. Vstopnice po 800, 700 in 500 din** dobite v ponedeljek, 20. avgusta, od 10. do 13. in od 17. do 19. ure v Križankah.

RTV Ljubljana

SPORED ZA SOBOTO

5.00 do 8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored). 6.30 do 6.35 Napotki za turiste. 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji. 8.35 Nekaj partizanskih samospevov z medigro. 8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani. Marja Cerkovnik: Zapiši vse to. 9.10 Zabavni kaleidoskop. 9.40 Od Ljubljane do Skopja. 10.15 Od tod in ondod. 11.00 Novi posnetki Bizetove Carmen. 11.35 Mali klub ljubiteljev popevk. 12.05 Igra nam Trio Avsenik. 12.15 Kmetijski nasveti — Inž. Stefan Erjavec: Letošnji izbor iz sort poljščin za seme v Staršah pri Ptuju 12.25 Melodije ob 12.25 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Baletni intermezzo. 14.05 Glasbeni omnibus. 14.30 Prireditve dneva. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 15.20 Šaljiva klaviatura. 15.40 Popoldne ob zborih Vasilija Mirka in Petra Liparja. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.30 Ciganske melodije. 18.00 Poročila. 18.10 Franz Liszt: Koncert za klavir in orkester št. 2 v A-duru. 18.30 Dalmatinske narodne. 18.45 Okno v svet. 19.00 Obvestila. 19.05 Glasbene razglednice. 19.30. Radijski dnevnik 20.00 Za prijeten konec tedna. 22.15 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Za ples in razvedrilo. (Popevke in plesni ritmi) 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

DRUGI PROGRAM

20.00 Čajkovski in Dvořak P. I. Čajkovski: Koncert za violino in orkester v D-duru. A. Dvořak: Simfonija št. 2 v d-molu. 21.15 Jazz na koncertnem odru, »Lighthouse All-Stars na koncertu v Laguni«. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan. 22.15 Sobotni ples. 23.00 do 23.05 Poročila.

TELEVIZIJA

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki

Ljubljana 19.30 TV film iz serije Veter »Kolesarji«

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki, Sljeme

Beograd 20.00 TV Dnevnik Zagreb 20.20 Kratki filmi

Beograd 20.30 S kamero po svetu in domovini. 20.50 Dokumentarni film o Djuri Jakšiću

Italija 21.05 Jaguarjev prijatelj — glasbena revija

Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki

Ljubljana 22.20 TV film iz serije Poštna kočija »Deževje« Sljeme

Beograd 22.20 TV film iz Serije Tretji človek.

Kino

SPORED ZA SOBOTO:

KINO UNION: francoski barvni CS film »MEČ MAŠČEVANJA« (Le capitain) Zabavna filmska zgodba iz slikovitih viteških časov. Režiser: Andree Hunnebelle. V glavni vlogi: Jean Marais, Bourvil in Elsa Martinelli. Filmske novice. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO KOMUNA: ameriški kriminalni film »GROBA SILA« (The brute force). Pretresljiva filmska zgodba o življenju kaznjencev in njihovem uporu v kaznilnici. Režiser: Jules Dassin. V glavni vlogi: Burt Lancaster, Home Gronin, Charles Bigford, Hooward Duuf, Ivone de Carlo. Kratek film in filmske novice. Predstave ob 15, 17.30 in 20. uri.

KINO VIČ: sovjetski CS film »MAŠČEVALEC KER OGLI« (Ker Ogli). Velik filmski spektakel v barvah iz davne preteklosti bojevnikov s Kavkaza. Režija: Husein Seid-Zade. V glavni vlogi: A. Mamedov, L. Bedirhelli, A. D. Kurbanov. Kratek film. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA: italijanski film »TV—X« (MINA V RITMU). (I Teddy Boys della canzone). Zabaven film, poln veselih popevk in rock and rolla z ilegalnim TV oddajnikom. — V glavni vlogi: Mina, Delia Scala, Paolo Panelli, Tony Dallara, Teddy Reno in rock and roll ansambel Litle Tony and his Brothers. Kratek film. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO ŠIŠKA: francoski barvni VV film »DVOJNI PREOBRAT« (A double tour) Film je bil nagrajen za najboljšo žensko vlogo na filmskem festivalu v Benetkah 1959 Režiser Claudie Chabrol. V glavni vlogi: Antonella Lualdi, Madeleine Robinson. Kratek film. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Zadnjič! Predprodaja vstopnic od 14. ure naprej v vseh kinematografih.

LETNI KINO BEŽIGRAD: premiera ameriškega barvnega CS filma »PLAVI ANGEL«. Zabaven filmski barvni spektakel. Režija: Eduard Dmytrick. V glavni vlogi: Curt Juergens, May Britt. Kratek film. Predstava ob 20. uri — Prodaja vstopnic od 18.30 dalje.

MLADINSKI KINO: — amer. barv. film ARRIVEDERCI ROMA, ob 10., 15. in 17. uri. — Film za mladino od 10 leta starosti dalje.

KINO »TRIGLAV« — LJUBLJANA: amer. barvni film TOBY TAYLOR. Tednik. Predstave ob 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.

KINO »SVOBODA« DOLGI MOST: amer. barvni film POJMO V DEŽJU.

KINO »SAVLJE«. CS film PLAVI ANGEL, ob 20. uri.

KINO GUNCLJE: amer. barvni pustolovski film DAVY CROCKET, ob 17.30 in 19.30.

KINO SVOBODA: španski barvni film PRODAJALKA VIJOLIC, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO ZADOBROVA: ameriški barvni CS film ZLOMLJENA ZVEZDA, ob 20. uri.

KINO DRAVLJE: angleški film VREŽI NJENO IME S PONOSOM. Predstava ob 20. uri.

KINO ZALOG: ameriški barvni film VRTOGLAVICA, ob 20.

KINO VEVČE: ameriški barvni CS film VIČITA. Ob 20. uri.

KINO CANKARJEV DOM, Vrhnika: italijansko-francoski barvni CS film BELE SENCE, ob 20.15 uri.

KINO CERKNICA: sovj. barv. CS film TIHI DON I. DEL, ob 20.30.

KINO SVOBODA, ČRNUČE: amer. film HREPENENJE PO MOŠKEM, ob 20. uri.

KINO DOMŽALE: nemški film JAZZ, LJUBEZEN IN PESEM, ob 18. in 20. uri.

KINO MENGEŠ: nemški barvni film TI SI MOJA PESEM. Ob 20. uri.

KINO DUPLICA, Kamnik: nemški film STRELEC V ZELENEM, ob 20. uri.

KINO DOM KAMNIK, francoski CS film NAIVNA DEKLETA, ob 20. uri.

KINO STORŽIČ, KRANJ: sovj. barvni CS film MAŠČEVALEC KER OGLI, ob 18. in 20.15. Matineja ob 10. uri: angleški film SMRT PREŽI.

LETNI KINO PARTIZAN — domači film VELIKA TURNEJA, ob 20. uri.

KINO CENTER KRANJ: angl. silm SMRT PREŽI, ob 18. in 20. uri. Premiera švedskega filma V PASTI VOHUNOV, ob 22. uri.

KINO SVOBODA: amer. film KING KONG, ob 20. uri.

KINO CERKLJE, KRVAVEC: amer. barvni CS film ČEZ PLANINE DIVJEGA ZAHODA, ob 20. uri.

KINO NAKLO: amer. barvni CS film KARNEVAL V NEW ORLEANSU, Ob 20. uri.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA: amer. CS film NEKATERI SO PRITEKLI, ob 18.30 in 20.30.

KINO RADOVLJICA: jugoslovanski športni film SENCA SLAVE, ob 20. uri.

KINO BLED: nemški film ZA LJUBLJENA DETEKTIVA, ob 18. in 20.30 uri.

KINO DOVJE: amer. barvni film PALČEK TOM.

KINO PLAVŽ, JESENICE: francoski film LAŽNE NAIVKE. Predstave ob 18. in 20. uri.

KINO RADIO: romunski barvni film DARCLEE. Predstave ob 18. in 20. uri.

KINO KOR. BELA: ruski film LOV ZA AURIKO.

KINO »KRKA« NOVO MESTO: ameriški film DAN KO SO DELILI OTROKE.

KINO ŽIROVNICA: jugoslovanski film SREČA V BORBI.

KINO SVOBODA VIDEM- KRŠKO: jug. CS film POKLICAN JE TUDI V-3. ob 20. uri.

KINO UNION CELJE: ameriški barvni CS film SEDMO SINDBADOVO POTOVANJE, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO METROPOL, Celje: francoski film PLOČNIK PARIZA, ob 16., 18. in 20. uri.

LETNI KINO CELJE: ameriški barvni CSC NEZNANEC JE PRIŠEL, ob 20.15 uri.

KINO SVOBODA, TRBOVLJE II: domači film STOPNICE JUNAŠTVA, ob 17.30 in 19.30.

KINO DELAVSKI DOM, ZAGORJE: amer. barvni film TROJANSKA HELENA, ob 18. in 20. uri.

KINO SVOBODA II. Hrastnik: francoski film GLEJ SVOJA DELA, DANIELA. Ob 18. in 20. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA: mehiški barvni CS film PESEM UPORNIKOV (NADALJEVANJE EN DAN ŽIVLJENJA) ob 20. uri.

KINO »PARK«, MURSKA SOBOTA: jugoslovanski CS film POLETJE JE KRIVO ZA VSE. Predstava ob 20. uri.

KINO ŽALEC: angleški film NUJEN POZIV, ob 20.

KINO »SVOBODA« ŠEMPETER V S. D.: ameriška barvni CS film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE, ob 20. uri.

KINO POLZELA: mehiški barvni glasbeni film NOČNA GLASBA, ob 20. uri.

KINO »SVOBODA«, ILIRSKA BISTRICA: nemški VV barvni film EŠNAPURSKI TIGER — 1. del, ob 18 in 20.30.

KINO »SVOBODA«, SEŽANA: italijansko-francoski CS film ANA IZ BROOKLYNA.

MARIBOR

Dežurna lekarna:

Sobota, 18. 8. 1962. lekarna »Center«, Gosposka ul. 12.

KINO:

UNION: jugoslovanski film: — »LOV ZA ZMAJEM«, ob 20. ob 22. uri angl. film »DOKTOR IN LJUBEZEN«.

PARTIZAN: amer. film: »GOLO MESTO«, ob 20. uri. ob 22. uri španski film »NAGAJIVEC IZ TORMESA«.

UDARNIK: italijanski film »MLADOLETNICE«, ob 20. ob 22. uri poljski film »SAMSON«.

KOMPAS obvešča

DERDAP — 22. septembra

GROSSGLOCKNER — v septembru

PO DOLOMITIH v septembru

PARIZ in RIM — september, oktober

KOLEKTIVI!

Opozarjamo vas na zanimiva enodnevna potovanja po KOROŠKI ali po BENEČIJI — ugodne cene.

VODSTVOM ŠOL — POSEBNO OBVESTILO!

Opozarjamo vodstva šol na znižana skupinska potovanja za dijake na ZAGREBŠKI VELESEJEM. Enako opozarjamo na posebno znižane vožnje za dijake v ZAGREB in na PLITVIČKA JEZERA. Zahtevajte informacije — telefon 20-678.

OBVESTILA

OBJAVA

Preusmeritev prometa za dan treninga in dirk dne 18. in 19. avgusta 1962 v Škofji Loki.

Tranzitni promet iz smeri Ljubljana za Selško in Poljansko dolino je preusmerjen po cesti III. reda Medvode—Sora—Škofja Loka in obratno.

Tranzitni promet iz smeri Kranj za obe dolini obvoz v Sv. Duhu preko »Gorajt«.

Tranzitni promet bo preusmerjen v soboto od 14. do 18., v nedeljo pa od 12. do 18. ure.

AVTO MOTO DRUŠTVO
Škofja Loka

O 6467

RAZNO

PROTI SLADKORNI BOLEZNI, protinu in tolščavosti (bolezenskemu debeljenju) pomaga rogaški »DONAT« vrelec. Dobite ga v Ljubljani pri »Prehrani« in Merkatorju.

Mali oglasi

SLUŽBO išče strojepiska-začetnica kjerkoli v Ljubljani. — Ponudbe pod »Vestna«. 11037-2

SLUŽBO želi spremeniti elektrotehnik z urejeno vojaščino, najraje v komercialnem sektorju. Ponudbe pod »Student ekonomije«. 10958-2

FIAT 1100 E 1952 proda Franc Pogačnik, Kovor 87, p. Križe. 6464-3

BREZHIBEN HMW MOPED poceni proda Šmajdek, Zrinjskega 6. 11078-3

PREDJE TELO kučišča menjalnika katalog št 965127 za Fiat 615 nujno rabim, telefon 22-845. 11972-3

TRI STROJNE IGLE za pobiranje zank proda Marjana Sanko, Trbovlje, Kolodvorska 21. 6465-4

GOSTILNIŠKI PULT in kredenco, dobro hranjeno, prodam. Ivanka Vouk, Rogatec 42. 6463-4

NOVA ŠTIRIDELNA OKNA, kredenco, rabljeno otroško posteljo in kravo, dobro mlekarico proda Mišvelj, Ljubljana, Kavčičeva 40. 10964-4

MAGAZZINI ALLA STAZIONE, Trst, via Cellini 2 (blizu železniške postaje) nudijo najceneje konfekcijo, perilo, bunde, dežne plašče, nogavice za vsak okus. — S tem oglasom popust. 5236-4

ENOPOSTELJNO SPALNICO iz češnjevega lesa ugodno prodam. Livada 19. 11069-4

SOBO in hrano nudim dekletu za popoldansko pomoč pri gospodinjstvu. Ljubljana—Stožice, Gorjančeva 8. -6

NEDOGRAJENO HIŠO prodamo z vsem gradbenim materialom v industrijskem kraju na Gorenjskem. Ponudbe v ogl. odd. pod »Lepa priložnost«. 10935-7

HIŠICO, malo, novejšo, vseljivo kupim. Ponudbe pod »Mala hišica«. 10922-7

NOVO STAVBO, primerno za zidanje stanovanja, prodam. Kavčnik, Dragomer 29, pošta Brezovica. 10941-7

TRI PARCELE GOZDA, travnik za stavbo, nenacionalizirano, prodam. Ponudbe pod »Notranjsko«. 10854-7

HIŠO v dobrem stanju, z vinogradom in sadnim vrtom ter stiskalnico in ves nov inventar ugodno prodam. Cena po dogovoru. Sinanogič. Čtavnik 15, p. Bojnik — Tržišče. 10843-7

ENO- IN DVOSOBNO vseljivo stanovanje prodam. Vič. Campova 7-I. 11011-7

TRISTANOVANJSKO HIŠO s sadnim vrtom ugodno prodam. Informacije: Franc Zaplotnik, Trbovlje, Pod gozdom 10. 960-7

INŠTRUKTORJA za višjo matematiko (dovršeni profesor matematike) nujno iščem. Ponudbe pod »Dogovor«. 10963-8

SIN UMRLEGA ANTONA DRAME v Zagrebu, ki sedaj živi nekje v Savinjski dolini, naj se nujno javi na naslov: Franc Rozman, Leskovec 144 pri Krškem. 6466-8

IŠČEM inštruktorja za matematiko. Ponudbe pod »1. gimnazija« ali na telefon 21-493 10980-8

IZRABITE Vaš letni oddih v septembru v domovih Počitniške skupnosti pri Občinskem sindikalnem svetu Ljubljana Center.

Cene so posezonske. Za upokojence poseben popust. Prijave Dalmatinova 4-I. soba 7, telefon 32-033, int. 335. 10987-8

V DOPOLDANSKO varstvo sprejmem dva otroka. Ponudbe pot »Bližina Savskega naselja«. 11046-8

INŽENIR išče za eno leto sobo kjerkoli v Ljubljani. »Agrokombinat«, Ljubljana, Kavčičeva 74. 10915-6

MIRNA in poštena uslužbenka nujno potrebuje sobo. Plača po dogovoru. Ponudbe pod »Nujno«. 10998-6

ZAMENJAM komfortno dvosobno hišniško stanovanje s centralno kurjavo, v Ljubljani, Rozmanova 2 za enosobno stanovanje v Ljubljani. Ogled in pojasnila v nedeljo 19. avg. od 9 — 12 ure. 10989-6

KDOR MI nudi sobico ali kabinet s hrano, mu pazim otroka. Pismene ponudbe v oglasni oddelek pod »Dogovor«. 10960-6

DVOINPOLSOBNO stanovanje v Celju zamenjam za enako ali večje v Kranju ali Ljubljani. Ponudbe na Delo Celje »Komfortno«. 952-6

SOBO in hrano nudim za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Leben, Streliška 37. 10979-6

NUJNO potrebujem sobo s posebnim vhodom v centru ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Plačam odlično«. 10971-6

STANOVANJE na Kodeljevem ali v Mostah iščem. Pomagam v gospodinjstvu. Carman, Jana Husa 46. 10978-6

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Izoli za enako v Ljubljani ali okolici. Panič, Ljubljana, Dalmatinova 4 »TOMOS«. 10983-6

NUJNO iščem sobo kjerkoli v Ljubljani, lahko tudi v okolici. Ponudbe pod »Plačam dobro«. 10986-6

USLUŽBENKA študentka, išče sobo s posebnim vhodom. Plača eno let naprej. Ponudbe pod »Zelo nujno«. 10945-6

DVE DEKLETI nujno iščeta sobo. Ponudbe pod »Plačata dobro«. 10946-6

IŠČEM sobo v bližini centra, grem tudi za sostanovalko. Ponudbe pod »Plačam«. 10947-6

ZA SOBO pomagam ali plačam. Ponudbe pod »Postena«. 10949-6

IŠČEM sobo ali lokal za krojaško obrt. Ponudbe pod »Ugodnost«. 10952-6

RESEN študent zadnjega letnika išče sobo. Ponudbe pod »Arhitekt«. 10953-6

ŠTUDENTKA išče sobo v Ljubljani. Ponudbe na Zakelšek Hilda, Maribor, Kobalova 48. 939-6

MIRNA študentka farmacije išče sobico v Ljubljani. RUTAR, Poštelska 3, Maribor. 940-6

ZAMENJAM dvosobno stanovanje z vrtom in parkom v Ormožu, z dvosobnim v Grosupljem, Piranu ali v Kopru, tudi kje v okolici, Sedmak Celestin. 941-6

POŠTENO dekle išče stanovanje. Pomaga v gospodinjstvu ali po dogovoru. Ponudbe pod »Resna«. 10918-6

IŠČEM pomoč v gospodinjstvu za dopoldne. V zameno nudim sobo in hrano. Popoldan zaposlena kot snažilka na ustanovi ali v podjetju v Ljubljani. Ponudbe v oglasnem oddelku pod »Soba in hrana«. 10931-6

SOBO, skromno, išče samski inženir. Ponudbe pod »Najraje Center-Šiška« 10912-6

STUDENT išče kakršnokoli sobico v centru, na Viču ali Rožni dolini. Zemljič, Študentsko naselje II. 10910-6

MIRNA študentka z lastno posteljnino išče sobico, tudi pomaga. Ponudbe pod »Brez obiskov«. 11008-6

ZA ENOSOBNO stanovanje nudim posojilo. Ponudbe pod »Enosobno«. 11023-6

ENOSOBNO stanovanje ali veliko sobo iščem za takoj. Ponudbe pod »Inozemka«. 10995-6

DVA ŠTUDENTA strojništva iščeta stanovanje. Ponudbe pod »Druga stopnja«. 11027-6

IŠČEM DEKLE ali upokojenko za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Nudim sobico, hrano in nagrado. Hočevar, Groharjeva 10-I. 11044-6

PRODAM žensko italijansko kolo špecialka na prestave, malo rabljeno, in tranzistor Grundig. Ponudbe pod »Lahko ček«. 11066-4

KROJAŠKI šivalni stroj »Singer« ugodno prodam. Tržaška 95. 10967-4

POHIŠTVO dnevne sobe ugodno naprodaj. Ogled v soboto in nedeljo dopoldan, Rainer, Okiškega 29. 10950-4

POCENI prodam štiridelno omaro, komodo in posteljo za eno osebo zaradi selitve. Ogled Titova 20, pritl. levo. 10920-4

KAUČ — poceni prodam. Plevel Ljubljana, Mivka 16. 10923-4

KRAVO s teličkom prodam. Bergant, Sp. Gameljne 25 pri Ljubljani. 10924-4

PRODAM nov plinski štedilnik Ignis. Poizvedbe pri vratarju Tržaška 49 do 14.ure. 10925-4

ITALIJANSKI voziček, globok ugodno proda. ORAŽE, Kersnikova 7. 10928-4

OTROŠKO posteljo dobro ohranjeno, iz parjene bukovine z dvema predaloma in žičnim vložkom, prodam. Ogled med 15. in 17. uro, Dolenjska cesta 2-I. 10934-4

LESENO lopo primerno za garažo ali gradbene namene prodam. Škrabčeva 11. 10936-4

TELEVIZOR IV 116 Schaninsland — Saba ekran 59 prodam. Matej Oblak, Ljubljana, Poljanska cesta 43. 10940-4

PRODAM 6 W avto radio, rabljeno strešno opeko in 2 Lutzovi peči. Levičnikova 16. 10942-4

GLOBOK otroški voziček, skoraj nov proda Rant, Titova 123. 10871-4

PRODAM deški dvokolesi za starost 7 in 10 let. Bokal, Ljubljana, Bolgarska 21. 11006-4

GUMI VOZ 16 col primeren za hribovite predele (primorske zavore) proda Franc Štern, Kovaštvo Brest p. Ig pri Ljubljani. 11026-4

PRODAM televizor »Orion«. Ogled 18. 8. zvečer. Mahnič, Vodnikova 13-III. 11030-4

PRODAM nov šivalni stroj Singer z vsemi patenti 401. Crnuče 138. 11029-4

SKORAJ novo spalnico poceni prodam zaradi selitve. Krofel Slavko, Sreliška 10, Ljubljana. 11039-4

LAMBRETTA LD naprodaj. Pražakova 8-I. Cesar. 10969-3

PRODAM motorno kolo Zündapp »Bela« R 150. Domžale, Ljubljanska cesta 63. Hodžić. 10934-3

VOLKSWAGEN 1954 prodam 830.000. Vprašajte pri Klančnik Scopolijeva 8-II. 10907-3

LAMBRETTO LD 125 ugodno prodam. Ponudbe pod »Nujno«. 11016-3

BORGWARG ISABELLO 1955 poceni prodam. Franc Majgaj, Trbovlje, Gabersko 30. 958-3

PRODAM motorno kolo Zündapp — »Bella« 200 ccm v odličnem stanju. Na vpogled v Zalogu 173 pri Ljubljani. 11020-3

RADIO Philips za avto ugodno prodam. Ogled dnevno od 14. — 16. ure. Ljubljana, Pavšičeva 1. 11043-3

KUHARICO s priporočili, k 2 osebama išče inozemka. Ravno tam iščemo kuharico z znanjem nemščine za k večji družini. Predstavite se pri F. N., Ljubljana, Šišenska 5, v nedeljo in ponedeljek med 16. — 20. uro. 10997-1

GOSPODINJSKO pomočnico z znanjem kuhanja in veseljem do otrok sprejme takoj Prodan Silvan, Koper, Erjavčeva 20. 936-1

GOSPODINJSKO pomočnico sprejmem takoj — Peršič, Ljubljana, Hudovernikova 4, Roške stolpnice. 10908-1

TEKOČI DETERGENT CET

v novi PLASTIČNI STEKLENICI

Odličen za pranje avtomobilov

Zlatorog MARIBOR

RAZPIS

Po 21. čl. zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. l. FLRJ, št. 52-57)

r a z p i s u j e

komisija za razpis in imenovanje direktorjev gospodarskih organizacij ObLO Ljubljana-Šiška,

MESTO DIREKTORJA

OBRTNEGA PODJETJA **»EMAJL«, Ljubljana,** Vižmarje 39.

Kandidat za to mesto mora izpolnjevati poleg splošnih pogojev, določenih za uslužbence gospodarskih organizacij, še enega izmed sledečih pogojev:

— višja šolska izobrazba s 5-letno prakso v kemični stroki.

— višja strokovna izobrazba z 10-letno prakso na vodilnem mestu.

Kolkovane ponudbe s priloženim življenjepisom in opisom dosedanje prakse sprejema ObLO Ljubljana - Šiška, Celovška c. 121 do 3. IX. 1962. 6475

S P R E J M E M O

ADMINISTRATORKO

za vodenje skladiščne kartoteke

Pismene ponudbe pošljite na upravo **Cankarjeve založbe, Kopitarjeva 2-II.**

6425

ELEKTRONSKA INDUSTRIJA NIŠ —

ZAVODI RR

EI — Zavodi RR — znižujejo tovarniško ceno televizorjem naslednjih tipov od 1. avg. 1962:

TV sprejemniku 21 RR 850 (ekran 53 cm) od 160.000 na 145.000 dinarjev

TV sprejemniku 23 RR 865 (ekran 59 cm) od 190.000 na 160.000 dinarjev.

Elektronska industrija ZAVODI RR NIŠ bo regresirala za zaloge trgovski mreži preko veletrgovine in to za zaloge v momentu popisa, po napotku, ki je dostavljen veletrgovini. Kupci — televizorski potrošniki ZAVODOV RR, ki so televizorje kupili od 1. avgusta 1962 do danes, bodo dobili regres direktno od proizvajalca in to:

za tip TV sprejemnika 21 RR 850 15.000 din

za tip TV sprejemnika 23 RR 865 30.000 din.

Kupci so dolžni dostaviti najkasneje do 10. septembra 1962 naslednje dokumente o televizorju na naslov ZAVODI RR NIŠ, ki bo direktno izplačal:

1. originalen račun trgovskega podjetja, kjer je kupljen televizor, z datumom in ceno.
2. garantni list za ta sprejemnik z najnovejšo spremembo in dopolnilom o garantnem listu.
3. potrdilo, da je kupljeni sprejemnik službeno prijavljen.

Samo ob dostavi kompletnih navedenih dokumentov pod 1., 2. in 3. se bo regres izplačeval.

Pri izplačilu regresa vrnemo kupcu - potrošniku vse dokumente. Opozarjamo kupce naših TV sprejemnikov, da zahtevo po regresu, po tem obvestilu, jemljemo v poštev samo do 10. septembra 1962. Po tem datumu zahtev na regres ne bomo več upoštevali, niti ga izplačevali.

6398

Grosistično trgovsko in uvozno podjetje

»Centromerkur«,

Ljubljana — Trubarjeva cesta štev. 1 — sprejme

TRGOVSKEGA POTNIKA

za območje celjski **bazen,** za območje Gorenjske in Primorske, za območje Slavonije in za območje Bosne. — Nastop službe mogoč takoj. - Ponudbe pošljite na podjetje **»Centromerkur«, Ljubljana** — Trubarjeva c. 1. Plačilni pogoji so določeni v Pravilniku za delo in obračun trgov. potnikov podjetja. 6472

Š O F E R J I !

DESTILIRANO VODO DOBITE v vseh DROGERIJAH! — Nabavite si tudi OČALA za vožnjo v MEGLI!

6218

Tajm

TRGOVSKO PODJETJE V LJUBLJANI **sprejme takoj**

KORESPONDENTA - KO

ZA ANGLEŠKI IN NEMŠKI JEZIK.

OD po Pravilniku o delitvu OD.

Ponudbe oziroma prošnje z izčrpnim življenjepisom pošljite pod šifro **»KORESPONDENT«** na oglasni oddelek **»DELA«.** 6484

Koli-vafle

ČOKOLADNE, MOCCA IN LIMONINE — DOBITE DNEVNO S V E Ž E IN KRHKE V TRGOVINAH ŽIVILSKIH IZDELKOV.

Koli-vafle

DOBAVLJAMO IZ TOVARNE V TRGOVINO V PLOČEVINASTIH — LITOGRAFIRANIH ŠKATLAH.

Komisija za sprejem in odpust delavcev podjetja

AGROTEHNIKA-SERVIS, Ljutomer

r a z p i s u j e zasedbo naslednjih delovnih mest:

a) tehničnega vodja podjetja,

b) šefa konstrukcijskega oddelka,

c) 2 konstruktorjev,

č) tehničnega risarja

Pogoji: pod a) in b): strojni inženir s 5-letno prakso ali strojni tehnik z 10-letno prakso.

Pogoji pod c): tehnik s srednjo tehnično šolo — strojni oddelek, najmanj 2 leti prakse.

Pogoji pod č): tehnični risar z ustrezno izobrazbo in prakso.

Plača po tarifnem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Pismene ponudbe pošljite na naslov: **Komisija za sprejem in odpust delavcev podjetja Agrotehnika - servis, Ljutomer.** 6476

Sklad za zidanje stanovanjskih hiš občine Trebnje **razpisuje** na osnovi čl. 46 Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov Ur. list FLRJ 45.667/61

JAVNO LICITACIJO

za oddajo gradbenih in obrtniških del 12-stanovanjskega bloka v Trebnjem.

Interesenti za izvajanje del naj predložijo svoje ponudbe hkrati z lastnim projektom in podrobnim popisom del, ki morajo ustrezati splošnim in minimalnim pogojem, ki jih postavlja investitor in ki so na razpolago vsak dan dopoldne pri Občinskem ljudskem odboru Trebnje, I. nadstr. (referat za gospodarstvo).

Cena — ključ v roke.

Rok za dovršitev objekta do tretje faze je 15. december 1962, za dokončanje bloka 1. julij 1963.

Ponudbe predložite do **1. septembra do 8. ure zjutraj** v zapečateni kuverti.

Komisijsko odpiranje ponudb ob prisotnosti ponudnikov bo **1. septembra ob 8.30 v sejni dvorani Občinskega ljudskega odbora v Trebnjem.**

Ponudbi priložite bariran ček v višini 100.000 din kot varščino, ki se ob sklenitvi pogodbe vrne.

T r e b n j e, 15. avgusta 1962.

SKLAD ZA ZIDANJE STANOVANJSKIH HIŠ OBČINE TREBNJE

6486

Znižanje cen RR televizorjem

LAWRENCE DURRELL: Diplomat

79

In vendar je sedel in opazoval to potrto malo bitje na preprogi in nenadoma začutil, kakor da ga je preplavil vulkanski val človeškega zaničevanja — ki so ga njegovi občudovalci tako primerno izrazili s tem nedobrodošlim darilom. Postal naj bi garde malade, bolniški strežnik temu kratkonožnemu salonskemu psičku. Ali je ostal samo še ta način, da iztene iz sebe otožnost . . .? Vzdihnil je in med tem vzdihovanjem pritisnil na zvonec.

16.

Dan njegove smrti je bil prav takšen kot vsi drugi zimski dnevi v Karm Abu Girgu. Če pa je bil drugačen, se je razlikoval samo po eni majhni in nenavadni podrobnosti, katere pomena se sprva ni zavedel: nenadoma so začeli služabniki izginjati in ga pustili samega v hiši.

Vso dolgo noč je nemirno spal sredi bujnih predstav svoje domišljije, bogate kot tropsko rastlinje. Zbudil se je samo zdaj pa zdaj in se potolažil, ko je slišal mehko šumenje žerjavov, ki so leteli nad njim v temi. Bilo je sredi zime in velika selitev ptic se je začela. Velike steklene širjave jezera so se začele polniti s krilatimi obiskovalci kot kaka velika končna železniška postaja. Vso dolgo noč je bilo slišati jate ptic, ki so prihajale — gosto prhutanje kril divjih rac ali kovinski kraonk kraonk visoko letečih gosi, ki so obrobljale zimski mesec.

Med goščami trsja in ločja, na mestih, ki so bila črna ali gadje zelena od občasne slane, je bilo slišati pridušen smeh kraljevske race. Stara hiša s plesnivimi stenami, kjer so v špranjah med opeko prezimovali škorpijoni in bolhe, je bila zelo prazna in zapuščena zdaj, ko je Leila odšla. Izzivalno je stopal po njej in čimbolj hrupno razbijal s škornji, kričal na pse, pokal z bičem čez dvorišče. Majhne igračke, človeške postavice z vetrnicami namesto rok, ki so bile razmeščene po stenah proti povsod pričujočemu zlemu pogledu, so se nenehno gibale, gnane od zimskih vetrov. Njihovi majčkeni celuloidni propelerji so se šumé obračali, kar mu je bilo v nekakšno uteho.

Nesim ga je dolgo rotil, naj odide z Leilo in Justino, a ga ni hotel poslušati. Res se je vedel kot medved, čeprav je dobro vedel, da bo brez matere težko prenašal osamljenost v hiši. Zleknil se je med svoje inkubatorje v valilnici in bratovemu mrzličnemu trkanju in kričanju se je postavljal po robu z bridkim molkom.

Nikakor ni našel načina, da bi razložil zadevo Nesimu. Ni se pojavil niti takrat, ko ga je prišla Leila prigovarjat — iz strahu, da ne bi njene prošnje omajale njegovega sklepa. Tako je čepel tam brez besed in se s hrbtom naslanjal na steno, pest pa si je zatlačil v usta, da bi zadušil neslišno ihtenje. Kako težko je breme krivde, ki ga nosi človek zaradi sinovske neposlušnosti! Naposled sta ga pustila samega. Slišal je, kako sta konja odpeketala z dvorišča. Bil je sam.

Potem je minil dolg mesec v molku, preden je spet slišal bratov glas po telefonu. Naruz je hodil ves dan v gozdu lastnih srčnih utripov, opravljal delo na posestvu z osredotočeno, divjo vnemo, v diru jezdil vzdolž počasne reke na podedovanem posestvu, poleg njega pa je hitel njegov odsev v vodi: zmeraj je imel svoj veliki bič zvit okrog sprednjega sedelnega glaviča. Zdaj se je počutil neizmerno postaranega — in vendar hkrati tako novega na svetu kakor embrio, ki se drži popkovine. Zemlja, njegova zemlja, ki je bila zdaj v dežju rjava in mastna kot kak star vinski meh, ga je zasužnjevala. To je bilo vse, kar mu je ostalo na skrbi — drevje, osmojeno od mrazov, pesek, ki ga je zastrupila puščavska sol, ribogojnice, polne rib in gosi. In ves dan tišina, ki sta jo prekinjali vzdihovanje in stokanje vodnih koles s svojim večnim ponavljanjem (»Aleksander ima oslovska ušesa«) in so ju raznašali vetrovi na oddaljene konce posestva, da bi spet oprašili zgodovino z nacmokanje in čofotanje črnih bivolov, ki »se prebijajo s čelom« in so se valjali v žitkem blatu za nasipi. In potem ponoči pošastni večzložni kriki divjih rac, ki se razvrščajo v temi in kličejo druga drugo v strahu ali veselju — v jeziku popotnikov. Megleni zastori, nizko ležeči oblaki, skozi katere so z neizpisnim bleskom vdirale jutranje in večerne zarje, vsaka na svojem koncu sveta, in usihale z barvo ametistov in bisernic.

Sicer je bila zdaj doba lova, ki jo je imel rad, ko so goreli veliki kresovi in so se naokolj potikali lovski psi. To je bila doba, ko si je mazal škornje z medvedjo mastjo, naravnaval dolge lovske puške na čolne, prebiral šibre . . . barval vabe . . .

Letos mu ni niti bilo do tega, da bi se pridružil velikemu lovu na divje race, ki ga je vsako leto prirejal Nesim. Imel je občutek, da je odrezan od ljudi, da živi v drugačnem svetu. Njegov obraz je izražal trpko maščevalnost spovedanca, ki ni dobil odveze. Ni mogel več preganjati žalosti na samem s psom in puško. Zdaj je mislil samo še na Taor in na sanje, ki jih je delil z njo — divje osebno spoznanje, da mora biti vdan svojemu smotru tukaj, na svoji lastni zemlji in v vsem Egiptu . . .

Te zmedene sanje so se med seboj prepletale, prekrivale, sekale — kot številni pritoki same velike reke. Celo Leilina ljubezen jih je zdaj ogrožala — bila je kot kak bleščeč parazitski bršljan, ki davi drevo v njegovi rasti. Nejasno in brez zaničevanja je mislil na brata še vedno tam v velemestu (odšel naj bi bil šele pozneje) med ljudmi, ki so bili prazni kot voščene figure, pobarvanimi Aleksandrijkami iz boljše družbe. Če je sploh pomislil na svojo ljubezen do Clee, je pomislil nanjo kot na ljubezen, ki je obležala kot kak bleščeč novčič, pozabljen v beračevem žepu . . .

Tako je v divji vznesenosti dirjal na konju po mahovnatih pomolih in nasipih ustja z gnijočimi palmami, ki jih je vznemirjal veter. Tako je živel.

Prejšnji teden mu je Ali sporočil, da je opazil neznane može na posestvu, toda tej zadevi ni posvečal pozornosti. Pogostokrat je kak izgubljeni beduin šel po bližnjici čez nasade ali je kak tujec jezdil čez posestvo, namenjen na cesto, ki je držala v mesto. Večje zanimanje je pokazal, ko je Nesim telefoniral, da bo obiskal Karm Abu Girg z Balthazarjem, ki je želel preveriti poročila o novi vrsti divje race, ki so jo bili opazili na jezeru. (S strehe hiše je bilo mogoče pregledati célo ustje z močnim daljnogledom.)

In prav to je v tem trenutku delal. Drevo za drevesom, trsje za trsjem. Potrpežljivo in zvedavo je strmel v pokrajino skozi svoj starinski teleskop. Razprostirala se je skrivnostna, neobljudena in tiha v jutranji svetlobi. Nameraval je preživeti ves dan tam zunaj med nasadi, da bi se po možnosti izognil srečanju z bratom. Toda odhod služabnikov mu je bil uganka, ki si je dejansko ni znal razložiti.

Ko se je zbudil, je običajno rjové poklical Alija, ki je prinesel velik bakren vrč z dolgo šobo, poln vroče vode, in jo zlil nanj, ko je stal v obtolčenem viktorijanskem čebru, lovil sapo in sikal. Toda danes? Dvorišče je bilo tiho in soba, v kateri je spal Ali, je bila zaklenjena. Ključ je visel na svojem mestu na žeblju pred vrati. Nikjer ni bilo žive duše.

Z nenadnimi hitrimi koraki se je povzpel na balkon, poiskal svoj teleskop in potem šel po zunanjih lesenih stopnicah na streho, kjer je stal med stolpičastimi golobnjaki in opazoval svet Hosnanijev.

Po dolgem in potrpežljivem opazovanju ni odkril nič nenavadnega. Nekaj je zagodrnjal in stisnil skupaj daljnogled. Danes se bo moral pač sam brigati zase. Zlezel je dol s podstavka in ko je vzel staro usnjeno torbo za divjad, se je odpravil v kuhinjo, da bi jo napolnil s hrano. V kuhinji je vrvrala kava in nekaj kozic se je grelo na žarečem oglju, toda nikjer ni bilo kuharic.

Spored od 19. avgusta do 25. avgusta 1962

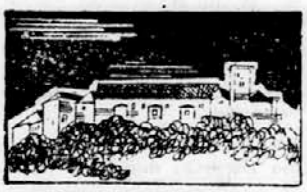

LJUBLJANA

Zdravniška dežurna služba

Zdravstveni dom Ljubljana – Center – telefon 33-063

Nočna dežurna služba za nujne obiske na bolnikovem domu od 20. do 7. ure zjutraj, ob nedeljah in praznikih ves dan.

Zdravstveni dom Ljubljana – Rudnik

Od 18. do 20. avgusta: splošna ambulanta Ižanska c. 3, telefon 20-167. V nedeljo, 19. avgusta dežurna služba v ambulanti od 9. do 11. ure samo za nujne obiske.

Od 21. do 24. avgusta: dr. Dušan Repovž, Dolenjska c. 23, telefon 22-972.

V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 20-500.

maisk–Gkiratki-1uyTn-K-s-9pm

Zdravstveni dom Ljubljana – Moste

20. avgusta: dr. Nada Kikelj, Koblarjeva 17, tel. 33-401

21. avgusta: Zdravstveni dom Moste, Prvomajska 5, telefon 30-507

22. avgusta: dr. Vinko Ravnikar, Prvomajska 13, tel. 33-162

23. avgusta: Zdravstveni dom Moste, Prvomajska 5, telefon 30-507

24. avgusta: dr. Nada Kikelj, Koblarjeva 17, telefon 33-401

25. in 26. avgusta: dr. Vinko Ravnikar, Prvomajska 13, telefon 33-162

Nedeljska ambulantna služba za nujne primere od 8. do 12. ure, sicer kličite telefon dežurnega zdravnika.

V odsotnosti zdravnika kličite LM telefon 30-300.

RAZSTAVE

V Mali galeriji je odprta vsak dan med 10. in 20. uro umetniška razstava grafik akad. slikarja Vladimirja Makuca.

Kino

Kino Triglav: 18. in 19. avgusta »Toby Tyler«, 20 in 21. avgusta »General Roverc«, 22. in 23. avgusta »Vreži njeno ime s ponosom«, 24. in 25. avgusta »Sreča prihaja ob devetih«.

Kino Dom JLA: 19. in 20. avgusta »Slepi potnik«, 21. avgusta »Pevec iz Mehike«, 23. in 24. avgusta »Poletje je krivo za vse«.

Kino »Svoboda« Črnuče: 18. in 19. avgusta »Hrepenenje po moškem«, 22. in 23. avgusta »Mein Kampf«, 25. avgusta »Ljubezen pod nadzorstvom«.

Kino Vevče: 18. in 19. avgusta »Vichita«, 22. in 23. avgusta »Rocco in njegovi bratje«, 24. in 25. avgusta »Črni narednik«.

Kino Zalog: 18. in 19. avgusta »Vrtoglavica«.

Kino »Svoboda« Šentvid: 18. in 19. avgusta »Prodajalka vijolic«, 22. in 23. avgusta »Trčenje na paralelah«.

Kino Savlje: 18. in 19. avgusta »Plavi angel«.

Kino Dravlje: 18. in 19. avgusta »Vreži njeno ime s ponosom«, 22. in 23. avgusta »Globoko modro morje«, 24. avgusta »Valentino«.

Kino Gunclje: 18. in 19. avgusta »Davy Crocket«.

Mladinski kino: 18. in 19. avgusta »Arrivederci Roma«, 20., 21. in 22. avgusta »Podaj roko hudiču«.

TURISTIČNI KOLEDAR

PLANINSKO DRUŠTVO LJUBLJANA MATICA

priredi 18. in 19. avgusta izlet na Skrlatico (2738 m). Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 14.30 v Kranjsko goro in nato dve uri peš do planinske koče v Krnici. V tej koči bo večerja in prenočevanje. V nedeljo ob 4. uri odhod iz koče po dolini preko Križke stene, mimo Dolkove špice na Skrlatico. Povratek bo po drugi strani navzdol v Vrata v Aljažev dom, nato pa v Mojstrano na vlak. Prihod v Ljubljano ob 22. uri. Za izlet so potrebni dobri čevlji, vetrni jopič, dežni plašč, žepna svetiljka, v nahrbtniku pa hrana, brezalkoholne pijače, vitamini.

–

Planinsko društvo Ljubljana matica priredi v dneh 25. in 26. t. m. prvi ter v dneh 1. in 2. septembra drugi skupinski izlet na Mangart. Vožnja z avtobusom preko Vršiča, Loga pod Mangartom do koče pod Mangartom (2072 m), na povratku preko Bovca, Petrovega Brda, Češnjice. Prenočevanje v planinski koči »Zlatorog« v Trenti. Prijave v društveni pisarni na Miklošičevi cesti 17.

LJUBLJANSKA TURISTIČNA ZVEZA

priredi 7. oktobra »II. noč med dolenjskimi polharji«. Turistična prireditev je v organizaciji Turističnega olepševalnega društva Grosuplje.

TURISTIČNI TEDEN V VELENJU

Sobota, 18. avgusta, ob 17: waterpolo tekma Neptun (Celje) : Velenje. Prireditev na kopališču Jezero.

Ob 20: zabavni program v restavraciji Jezero.

Nedelja, 19. avgusta, ob 8: otvoritev kulinarične razstave v prostorih hotela Paka.

Ob 15: velika tombola.

MARIBOR

LEKARNE

Ponedeljek: lekarna »Tabor«, Trg revolucije 3.

Torek: lekarna »Melje«, Meljska cesta 2.

Sreda: lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.

Četrtek: lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.

Petek: lekarna »Studenci«, Gorkega ulica 18.

Sobota: lekarna »Center«, Gosposka ulica 12.

Nedelja: lekarna »Tabor«, Trg revolucije 3.

NOČ MED POLHARJI BO 7. OKTOBRA

II. noč med dolenjskimi polharji v okviru Turističnega društva Grosuplje ne bo 9. septembra, kakor je že bilo sporočeno, **ampak šele v nedeljo, 7. oktobra,** kar je v vzročni zvezi z zagotovitvijo živih polhov.

KRANJ

MESTNI MUZEJ – KRANJ

V Mestnem muzeju v Kranju bo v času od 15. do 30. avgusta odprta razstava del kovinske zlastike Aleksandra Kovača iz Maribora.

Radio Koper

NEDELJA

8.40 Z vedro pesmijo v nedeljsko jutro – 9.00 NAŠA REPORTAŽA: »Da bomo bolje informirani« – 9.15 Zabavni zvoki – 9.45 Poje Caterina Valente – 13.30 SOSEDNI KRAJI IN LJUDJE – 14.00 Glasba po željah – 15.00 DNEVNIK – 15.10 Zabavna glasba, vmes reklame – 15.15 Poje zbor iz Doberdoba p. v. Albina Verginelle – 16.30 Igrajo veliki zabavni orkestri.

PONEDELJEK

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave – 7.30 Poročila – 7.35 Glasba za dobro jutro – 13.30 Poročila – 13.40 Odlomki iz opere – 14.30 Od ansambla do orkestra – 15.00 Dnevnik – 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame – 15.30 Slovenske narodne.

TOREK

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave – 7.30 Poročila – 7.35 Glasba za dobro jutro – 13.30 Poročila – 13.40 V ritmu z malimi ansambli – 14.00 Paleta zabavnih popevk – 14.30 Igra deški tamburaški zbor iz Splita – 14.45 Poje dekliški zbor II. in III. letnika 1960-61 tolminskega učiteljišča p. v. Vere Clemente – 15.00 Dnevnik – 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame – 15.30 Poskočne in okrogle.

SREDA

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave – 7.30 Poročila – 7.35 Glasba za dobro jutro – 13.30 Poročila – 13.40 Zabavni ritmi – 14.00 Odmevi iz Jugoslavije – 14.30 Za oddih in razvedrilo igrajo in pojo I Bravados, Jelka Cvetežar, Kenyon Hopkins, Bobby Darin in Billy Butterfield 15.00 Dnevnik – 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame – 15.30 Poje zbor DPD Svobode »Slava Klavora« iz Maribora.

ČETRTEK

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave – 7.30 Poročila – 7.35 Glasba za dobro jutro – 13.30 Poročila – 13.40 V ritmu z orkestri – 14.00 Glasba po željah – 14.30 Melodije za prijetno popoldne – 15.00 Dnevnik – 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame – 16.30 Ljudske melodije iz Bele Krajine.

PETEK

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave – 7.30 Poročila – 7.35 Glasba za dobro jutro – 13.30 Poročila – 13.40 Zbor Moravskih učiteljev izvaja skladbe Bendricha Smetane – 14.00 Vedro in popularno – 14.30 Iz Suppejevih operet – 15.00 Dnevnik – 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame – 15.30 Igra Češka godba.

SOBOTA

7.15 Glasba za dobro jutro, vmes objave – 7.30 Poročila – 7.35 Glasba za dobro jutro – 13.30 Poročila – 13.40 Popevke in ritmi od tu in tam – 14.30 Mali koncert zabavne glasbe – 15.00 Dnevnik – 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame – 15.30 Nekaj domačih popevk.

OSTALI KRAJI

MENGEŠ

Kino Mengeš: 18. in 19. avgusta »Ti si moja pesem«, 22. in 23. avgusta »Nikoli v nedeljo«, 25. avgusta »Karolina Reška«.

KAMNIK

Kino Duplica: 18. in 19. avgusta »Strelec v zelenem«, 22. in 23. avgusta »Divjaki so spuščeni«.

Kino Dom: 18., 19. in 20. avgusta »Nedolžna dekleta«, 21., 22. in 23. avgusta »Zakon v senci«.

TRBOVLJE:

Kino Svoboda II: 18. do 20. avgusta »Stopnice junaštva«, 21. do 23. avgusta »Tarzanova borba za življenje«, 25. avgusta »Pacifik«.

HRASTNIK

Kino Svoboda II: 18., 19. in 20. avgusta »Glej svoja dela Daniela«, 22. in 23. avgusta »Dan 14«.

JESENICE

Kino Radio: 18., 19. in 20. avgusta »Darclee«, 21. in 22. avgusta »Lov za Auriko«, 23. avgusta »Siromašna ulica«, 24. avgusta »Na svidenje Rim«.

Kino Plavž: 18. in 19. avgusta »Lažne naivke«, 20. in 21. avgusta »Darclee«, 23. in 24. avgusta »Lov za Auriko«.

Kino Žirovnica: 18. avgusta »Sreča v torbi«, 19. avgusta »Palček Tom«, 22. avgusta »Darclee«.

Kino Dovje: 18. avgusta Palček Tom«, 19. avg. »Sreča v torbi«, 23. avgusta »Darclee«.

Kino Koroška Bela: 18. avgusta »Lov za Auriko«, 19. avgusta »Romeo, Julija in tema«, 20. avgusta »Lažne naivke«.

ŠKOFJA LOKA

Kino Sora: 18. in 19. avgusta »Nekateri so pritekli«.

RADOVLJICA

Kino Radovljica: 18. in 19. avgusta »Senca slave«, 21. in 22. avgusta »Dolga noč 1943«, 23. avgusta »Kamikaze — samo-

morilci«, 24. avgusta »Kamikaze — samomorilci«, ob 18; »Velika turneja«.

ŠEMPETER v S. D.

Kino Svoboda: 18. in 19. avgusta »Tarzanova borba za življenje«, 22. in 23. avgusta »Oči ljubezni«, 25. avgusta »V 80 dneh okrog sveta«.

VIDEM-KRŠKO

Kino Svoboda: 18. in 19. avgusta »Poklican je tudi V–3«, 22. in 23. avgusta »Šampion in igralka«, 25. avgusta »Zaljubljeni detektivi«.

ROGAŠKA SLATINA

Kino Rogaška Slatina: 18. in 19. avgusta »Pesem upornikov«, 20. in 21. avgusta »To je čas ubijalcev«, 22. in 23. avgusta »Viridiana«, 24. avgusta »V znamenju Zoroa«.

MURSKA SOBOTA

Kino Park: 18. in 19. avgusta »Poletje je krivo za vse«, 20. in 21. avgusta »Tuja žena«, 22. in 23. avgusta »Nebeški odred«, 24. avgusta »Safir«.

PTUJ

Mestni kino: 18. in 19. avgusta »Zgodba iz Monte Carla«.

NOVO MESTO

Kino Krka: 18. in 20. avgusta »Dan, ko so delili otroke«, 21., 22. in 23. avgusta »Svetnik vodi igro«, 24. avgusta »Dr.«.

CRNOMELJ

Kino Crnomelj: 18. in 19. avgusta »Osamljeni človek«, 21. in 22. avgusta »Strup«, 24. avgusta »Plavi angel«.

VRHNIKA

Kino Cankarjev dom: 18. in 19. avgusta »Bele sence«, 22. in 23. avgusta »Rdeči krog« in »Obtožujem«.

ILIRSKA BISTRICA

Kino Svoboda: 18. in 19. avgusta »Ešnapurski tiger«, 22. in 23. avgusta »Ne drezaj v srečo«.

SEŽANA

Kino Svoboda: 18. in 19. avgusta »Ana iz Brooclyna«, 21. in 22. avgusta »Ti loviš«, 23. in 24. avgusta »Rdeča zvezda«.

CERKNICA

Kino Cerknica: 18. avgusta »Tihi Don«, I. del, 19. avgusta »Sandal na plaži«, 23. avgusta »Viza zla«.

CRNUČE

Kino Svoboda: 18. in 19. avgusta »Hrepenenje po moškem«, 22. in 23. avgusta »Mein Kampf«.

DOMŽALE

Kino Domžale: 18. in 19. avgusta: »Jazz, ljubezen in pesem«, 22. in 23. avgusta »Ljubezen opoldan«, 24. avgusta »Hoolywood ali propast«.

CELJE

Kino Union: 18. avgusta »Sedmo Sinbadovo potovanje«, 19., 20., 21. in 22. avgusta »Zvižg ob osmih«, 23. in 24. avgusta »Kam s truplom«.

Kino Metropol: 18., 19. in 20. avgusta »Pločnik Pariza«, 21., 22., 23. in 24. avgusta »Monti«.

Letni kino: 18. in 19. avgusta »Neznanec je prišel«, 20., 21., 22. in 23. avgusta »Beni Goodmann«, 24. avgusta »Beg v verigah«.

ZAGORJE

Kino Delavski dom: 18., 19. in 20. avgusta »Trojanska Helena«, 22. in 23. avgusta »Glasba v noči«.

ŽALEC

Kino Žalec: 18. in 19. avgusta »Nujen poziv«, 21. avgusta »Poletje je krivo za vse«, 23. avgusta »Nadštevilna«, 24. avgusta »Orientalke«.

POLZELA

Kino Polzela: 18. in 19. avgusta »Nočna glasba«, 22. avgusta »Ukradena sreča«.

ISKRA-KRANJ

poslovna enota: Tovarna električnih aparatov — Ljubljana, Rimska cesta 17 (prej »TELA«)

obvešča, da se je preselila v nove prostore na SAVSKO CESTO 3

Telef. centrala: 32-445
33-590
33-698

CENJENE SODELAVCE, STRANKE IN ODJEMALCE PROSIMO, DA UPOŠTEVAJO ZGORNJO SPREMEMBO. — PRIPOROČAMO SE ZA NADALJNJO NAKLONJENOST IN SODELOVANJE.

6449

RTV Ljubljana

Ernest Petuin SPET DOMA

»Vse leto se pripravljamo nanj in komaj čakamo dan, ko spet stopimo na domača tla«; to je povedal eden izmed slovenskih izseljencev, ko je v ponedeljek s posebnim vlakom rojakov iz Francije dopotoval na Jesenice.

In upravičeno je govoril v imenu vseh izseljencev — obiskovalcev. Da je to res, kaže tudi število tistih, ki pridejo na obisk v domači kraj, pa naj si bo iz evropskih držav ali tam daleč iz Severne in Južne Amerike in Avstralije.

V letošnji sezoni — ta pa vsako leto traja od aprila do začetka avgusta — je prišlo v Slovenijo 17 manjših skupin s skupno okoli 500 rojaki iz čezmorskih dežel in pet velikih skupin z okoli 1500 potniki iz Francije, Nemčije, Holandije in Belgije. Dva tisoč rojakov na obisku pa gotovo ni majhna številka!

Naši izseljenci iz Evrope prihajajo na obisk pogosteje; razdalje niso tolikšne in tudi cena za potovanje ne previsoka. Drugače pa je z rojaki iz čezmorskih dežel. Se vedno so med njimi taki, ki prihajajo na obisk po 30 ali celo 50 letih ali drugače povedano — odkar so se izselili, so zdaj prvič spet doma. Razumljivo je seveda, da jih zanima vse, kar vidijo. Anton Podlogar iz Buenos Airesa — doma je spet po dolgih 32 letih, je tako rekoč ves čas na poti. In ko se bo nekje v novembru vrnil, bo imel za rojake v Argentini kar posebna predavanja o svojem obisku v domovini. To so mu naročili ko je odhajal in mož pravi, da bo to tudi storil.

Spet so doma. Ne za dolgo. Tisti iz Evrope povprečno za tri tedne, oni iz dežel onkraj »velike luže« za nekaj tednov več. Vsi pa prihajajo z ljubeznijo v srcih, saj pravi dom je le eden ... In ko se vračajo, so polni lepih spominov o napredku, ki ga pri nas vidijo na vsakem koraku — to skoraj praviloma vsi izjavljajo — hkrati pa nosijo v sebi že novo misel »kdaj spet?«. Saj za domotožje je le eno zdravilo — rodna gruda ...

Kulturna kronika (20. 8. 1962 ob 20.45)

Kulturna kronika tega tedna, v ponedeljek zvečer, prinaša prvo oddajo o potovanju po Sloveniji z obiskov rojstnih hiš in muzejev naših književnikov. Namen tega potovanja: videti, kako skrbimo za domove, ki nedvomno pomenijo del naše kulturne preteklosti in lahko postanejo izredno privlačna kulturna žarišča, intimni domovi kulture. V prvi oddaji — druga bo na sporedu 3. septembra — bomo obiskali Cankarjevo Vrhniko, kot okrog Velikih Lašč, kjer se bomo spomnili Trubarja, Levstika in Stritarja in od te zibelke naše književnosti napravili skok na Muljavo k Jurčičevi hiši pa še preko Trdinovega in Jarčevega Novega mesta v Vinico, kraj Otona Župančiča.

Marsikaj človek vidi na tem potovanju in žal, marsičesa tudi ne more videti. Z eno besedo: mnogo več bi lahko napravili in bi bilo tudi mogoče napraviti iz teh domov, mnogo več bi lahko razstavili in pripravili obiskovalcem teh domov, da bi se čimbolje seznanili z življenjem in delom človeka, ki je izšel iz te ali one hiše, kjer je sedaj morda samo skromna spominska plošča, a je vendar njegovo delo že davno trajna vrednota v zakladnici, ki ji pravimo slovenska literatura. To toliko bolj, ker iz leta v leto narašča število obiskovalcev v teh domovih in ker tem obiskovalcem hote ali nehote, vendar neprestano pripravljamo neprijetna presenečenja ali že razočaranja. Naši oddaji nimata namena s strogo kritičnostjo analizirati vzroke za stanje, kakršno je na tem področju, skušata samo v neprisiljenem sproščenem reportažnem zapisu opozoriti na to rahlo zapostavljeno in po nepotrebnem zanemarjeno problematiko.

Tri skladbe iz sporeda tega tedna

Zoltan Kodaly: Koncert za orkester. Malo je pojavov v glasbeni folklori evropskih narodov, ki bi bili tako samosvoji in privlačni, kot je madžarska ljudska muzika. In zato ni prav nič čudnega, da so po nji radi segali skladatelji drugih narodnosti od starega Haydna naprej. Samo po sebi pa se razume, da so nanjo naslonili svoj umetniški izraz madžarski skladatelji. Tudi iz umetnosti Zoltana Kodalyja, staroste današnjih madžarskih glasbenih ustvarjalcev — v letošnjem decembru bo dopolnil 80 let — sije elementarna lepota ljudskega glasbenega zaklada njegove domovine. Spomnimo se samo njegovih PLESOV IZ GALANTE pa PLESOV IZ MAROSSZEKA, potem suite HARY JANOŠ in monumentalnega MADŽARSKEGA PSALMA! V koncertu za orkester je skladatelja zanimal problem, kako združiti ljudsko glasbeno tematiko z oblikovnim obrazcem baročnega concerta grossa, orkestrske zvrsti z začetka 18. stoletja. Kodaly je s to skladbo ustvaril sveže in živo delo, ki ga prištevajo med njegove mojstrovine. Napisal ga je za zlati jubilej čikaškega simfoničnega orkestra in ta ga je 6. februarja 1941 pod taktirko Fredericka Stocka tudi prvi izvedel. Naši poslušalci ga lahko slišijo kot prvo točko RAZGLEDOV PO SODOBNI GLASBENI LITERATURI v ponedeljek ob 21.00.

Georg Friedrich Haendel: Oratorij »JOZUE«. Približno trideset oratorijev, obsežnih koncertnih stvaritev za soliste, zbor in orkester, je bržčas tisti delež velikanskega Haendlovega opusa, v katerem bo ta veliki baročni mojster najdlje živel. Čeprav je v svojem dolgem in burnem življenju posegal na razna skladateljska področja in povsod z uspehom — včasih pa tudi neuspehom — je dal prav z oratoriji svoje najboljše. Njihova snov je pretežno, a ne izključno svetopisemska. Le nekaj naslovov: MESIJA, JUDA MAKABEJEC, IZRAEL V EGIPTU, SAMSON, SAVEL, JEFTE. Trdno mesto v tej zvrsti ima nedvomno tudi oratorij JOZUE iz leta 1747. Delo so izvedli na enem zadnjih aldeburških festivalov in ta posnetek, ki nam ga je poslala prepisna služba britanskega radia, lahko slišite v ponedeljek ob 20.00 v drugem programu.

Dmitrij Šostakovič: Deveta simfonija. Med dvanajstimi simfonijami, kolikor jih je napisal doslej sovjetski mojster, je ta po obsegu najmanjša in po izrazu najlahkotnejša. V Šostakovičevem simfoničnem ustvarjanju, ki sloni na obsežnih zvočnih arhitekturah s širokimi loki, je ljubek lirični intermezzo, ki se zgleduje po nasmejani muzi starega Haydna, a vsebuje tudi nekaj tipično šostakovičevske ironije. Nastala je v kratkem razdobju leta 1944. Skladateli sam je sodil o njej, da jo bodo godbeniki radi igrali, kritiki pa radi trgali — in napoved se je res uresničila. Simfonijo predvajamo ta petek ob 23.05.

S francoskim filmom Gospod Hulot na počitnicah, ki bo na sporedu v petek zvečer, zaključuje TV studio Ljubljana ciklus filmskih komedij sporeda Jugoslovanske kinoteke. Na sliki je scenarist, režiser in glavni igralec tega filma Jacques Tati

Za naše televizijske igravce

V.

Upamo, da smo v prejšnjih sestavkih dovolj podrobno opisali problem sprejemanja in da postavitev antene bodisi za UKV ali za televizijo ni tako enostavna in preprosta stvar kot na primer pri radijskih dolgih, srednjih ali kratkih valovih. Pri teh dosežemo dober sprejem že kar z nekoliko daljšim kosom žice, še boljšega seveda, če to žico razpnemo na prostem dovolj visoko, po možnosti čim višje. Navpično razpeta žica, ki je dolga polovico valovne dolžine katero sprejemamo, ima pod pogojem, da predpostavimo enakomerno razširjanje valov na vse strani, horizontalno karakteristiko, ki

Nadaljevanje na 6. strani

TEDENSKI PROGRAM RADIA LJUBLJANA OD 19. AVGUSTA DO 25. AVGUSTA 1962

Nedelja, 19. avgusta

6.00—8.00 S sprejemnikom na dopust
6.30—6.35 Napotki za turiste
7.30—7.35 Radijski koledar in prireditve dneva
8.00 Mladinska radijska igra
Astrid Lindgreen: Erazem in potepuhi — II.
8.40 Dva sodobna skladatelja pišeta za mladino
Jena Absil in Bohuslav Martinu
Sodelujejo: Otroški zbor RTV Ljubljana p. v. Janeza Kuharja in pianist Igor Dekleva
8.55 Zabavna medigra
9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
9.45 Samospevi Rista Savina in Slavka Osterca
10.00 Še pomnite, tovariši . . .
Stane Stražar: Juriš od Trojice do Škocjana — II.
10.30 Promenadni koncert orkestra Češke filharmonije
11.30 Ernest Petrin: Izseljenci doma (reportaža)
11.50 Sto taktov za dober tek
12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Za našo vas
14.00 Petnajst minut s Slovenskim oktetom
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
15.15 Trikrat pet
15.30 Operni recital tenorista Rudolfa Francla
16.00 Humoreska tega tedna — Dušan Mevlja: Črv v zakonski postelji
16.20 Melodije za nedeljsko popoldne
17.05 Športna nedelja
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Vaša pesem — vaša melodija
20.50 Športna poročila
21.00 Od Bacha de Debussyja z violončelistom Janosom Starkerjem
22.15 Ansambli in solisti RTV Ljubljana
23.05 Zaplešimo v novi teden
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

DRUGI PROGRAM

12.00 Schubertova ura
13.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved
13.10 Z velikih opernih odrov
14.00 Vsakomur nekaj iz našega arhiva
14.35 Koncertira pianist Arthur Balsam, simfonični orkester dirigira Bronislaw Gimpel — Felix Mendelssohn: Koncert za klavir in orkester št. 2 v d-molu
15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved
15.15—16.00 Nedeljskim kopavcem za prijetno popoldne
20.00 Matija Bravničar: Simfonia in Re
(Orkester Slovenske filharmonije dirigira Jakov Cipci)
20.40 Od menueta do jazza
Mednarodna radijska in televizijska univerza o zgodovini lahke in plesne glasbe
Angelo Ephrikian (dirigent v Florenci): Osemnajsto stoletje v Italiji — II. del
21.00 V nedeljo ob devetih zvečer
Naš gost je skladatelj Mario Nardelli
22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan
22.15 Prizori iz opere Arabella Richarda Straussa, Duet Arabelle in Zdenke — Finale I. dejanja
23.00—23.05 Poročila

Ponedeljek, 20. avgusta

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Igrajo Veseli hribovci
8.20 Zabavni orkester Hugo Winterhalter
8.30 Trije ansambli iz opere Car in tesar
Duet Petra Ivanova in Van Betta — Sekstet iz II. dejanja — Finale II. dejanja
8.55 Za mlade radovedneže
a) Milenko Šober: Kaj vedo potapljači
b) Mladi umetniki v našem studiu — Izvajajo gojenci glasbene šole Šiška-Bežigrad
9.25 Vedri intermezzo na hammond orglah
9.40 Vasilije Mokranjac: Trije stavki iz godalnega kvarteta (Ples, Andante sostenuto, Allegro assai)
10.15 Od tod in ondod
11.00 Blaž Arnič: Simfonija dela (Orkester Slovenske filharmonije dirigira Samo Hubad)
11.30 Zabavni kaleidoskop
a) Novi posnetki orkestra in zbora Ray Conniff
b) Dve popevki zapoje Vladimir Trošin
c) Violinistka Noucha Doina
d) Za konec pa še Marjana Deržaj
12.05 Lovski kvintet Ljudske milice
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Stana Hočevar: Kako zatiramo hišno gobo
12.25 Melodije ob 12.25
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 W. Czernik: Koncertino za flavto in klavir
(Fedja Rupel, flavta; Marijan Lipovšek, klavir)
13.44 Dvajset minut s pianistom Leonardom Pennariom (novosti)
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
15.20 Dvajset minut ob glasbenem avtomatu
15.40 Literarni sprehod — J. B. Clayton: Beli krog
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Z arijo skozi stoletja
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Portreti jugoslovanskih skladateljev zabavne glasbe
XVI: Jure Robežnik
18.45 Novo v znanosti
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Iz doline v planine
20.45 Kulturna kronika
21.00 Razgledi po sodobni glasbeni literaturi
Z.22.15 Iz zbirke naših novih jazzovskih plošč
22.15 Iz zbirke naših novih jazzovskih plošč
23.05 Romantičnim plesalcem
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

DRUGI PROGRAM

20.00 Georg Friedrich Haendel: Jozue, oratorij — Solisti: tenorist Peter Pears, sopranistka Jenifer Vivian, mezzosopranistka Norma Procter in basist Trevor Anthony
Aldeburški festivalni zbor in orkester dirigira Charles Kerl
21.33 Vrtiljak vsega za vsakogar
22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dann

Torek, 21. avgusta

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Župančičev »Ciciban« v zborih
8.25 Zabavni kaleidoskop
a) Za vesel začetek
b) Dve popevki z Mariom Lanzo
c) V ritmu Latinske Amerike
d) Gost iz Beograda — Djordje Marjanović
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
Marja Cerkovnik: Zapiši vse to — II.
9.10 Med rapsodijami
V. Markovic: Rapsodija v A-duru
M. Negrea: Druga rapsodija
9.45 Od Splita do Dubrovnika
Igrà ansambel Srečka Dražila
10.15 Od tod in ondod
11.00 Tri pesmi Gojmirja Kreka
Božji volek — Sestra ziba bratca — Jaz nimam več palm
11.10 Pet glasbenih utrinkov Vasilije Mirka za klavir
11.25 Henry Cecil: Obe plati postave — 5. epizoda: Omejevanje osebne svobode
12.05 Veselo po domače
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Dragan Honzak: Nekatere izkušnje dosedanje obnove sadovnjakov
12.25 Melodije ob 12.25
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Spored arij s slovitimi sopranistkami
(Arije iz oper Figarova svatba, Carostrelec, Faust, La Gioconda, Aida, Madame Butterfly — pojo Streich, Schwarzkopf, Rita Streich, Jacqueline Brumaire, Zinka Kunc, Renata Tebaldi in Maria Callas)
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Iz sončne Dalmacije
15.30 V torek nasvidenje
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Iz del jugoslovanskih skladateljev
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Pesmi s Pohorja
18.25 Mali klub ljubiteljev popevk
18.45 S knjižnega trga
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Pol ure z velikimi zabavnimi orkestri
20.30 Radijska igra
Paolo Levi: Po čem je resnica
21.24 Stirje mladi violinisti — prva izvedba — Kvartet Grazyne Bacewicz (Slavko Zimšek, Olga Skalar, Darinka Novšak, Vladimir Škerlak)
21.39 S popevkami po Jugoslaviji
22.15 Nekaj stare glasbe z lanskega festivala v Lyonu
23.05 Zadnji ples pred polnočjo
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

DRUGI PROGRAM

20.00 Jugoslovanski skladatelji v zborih — Vilko Ukmar, Alojz Srebotnjak
20.30 Veliki posnetki stoletja
Ludwig van Beethoven: Sonata za violino in klavir št. 10 v G-duru op. 96 (Violinist Fritz Kreisler, pri klavirju Franz Rupp)
21.00 Zabavna glasba
21.30 Na obali neskončnega morja (Literarna oddaja)
21.45 Jazz ob 21.45
22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Sreda, 22. avgusta

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Jutranji obisk pri klasičnih mojstrih
L. Boccherini: Uvertura v D-duru — J. Haydn: Koncert za cembalo in orkester v D- duru — K. Ditters von Dittersdorf: Simfonija v a-molu
8.55 Pisan svet pravljic in zgodb
a) Janez Švajncer: Morski ježek, školjka in še kdo
b) Od pesmice do pesmice
Pesmi za naše najmlajše izvaja otroški zbor RTV Ljubljana in Lesjakov ansambel
9.25 Iz filmov in glasbenih revij
9.45 Iz Albenizove »Španske suite«
Pianist José Iturbi
10.15 Od tod in ondod
11.00 Igra nam Kmečka godba
11.15 Človek in zdravje
11.25 Uvertura in nekaj scen iz Thomasove Mignon
12.05 Nekaj narodnih s harmoniko
12.15 Kmetijski nasveti — Vet. Nestor Klemenc: Zaščita govedi pred najnevarnejšimi kužnimi boleznimi
12.25 Melodije ob 12.25
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Belokranjske pisanice in rapsodično kolo
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Operne melodije
15.20 Poje nam Komorni zbor RTV Ljubljana
15.40 Predstavljamo vam violončelista Marijana Jerbiča iz Zagreba, spremlja ga Branko Sepčić
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Šoferjem na poti
17.50 Kola iz Srbije
18.00 Poročila — aktualnosti, doma in v svetu
18.10 Favn in njegova flavta
Deset oddaj za stoletnico rojstva Claude Debussyja — 9. oddaja
18.45 Ljudski parlament
19.00 Poročila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Radijska priredba opere Traviata
21.00 Od melodije do melodije
21.40 Majhna komorna Serenada
22.15 Za prijatelje jazza
22.50 Literarni nokturno
23.05 Od plesišča do plesišča
23.32 Eugen Suchon: Fantazija za violino in veliki orkester — solist Tibor Gašparek in orkester Slovaške filharmonije dirigira Ludovit Rajter
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

DRUGI PROGRAM

20.00 Panorama zabavnih melodij
21.00 Slovenska premiera
Igor Stuhec: Štiri skladbe za rog in klavir — Hornist Jože Falout, pri klavirju avtor
21.17 Popevke in plesni ritmi
22.00—22.15 Napoved časa, poročila; vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Četrtek, 23. avgusta

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Nekaj domačih polk in valčkov
8.20 Kitara in orglice
8.30 »Ob zori« in druge skladbe makedonskih komponistov
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
Marja Cerkovnik: Zapiši vse to — III.
9.10 Vesele počitnice
9.25 Iz manj znanih oper velikih mojstrov
G. Bizet: Arija iz opere Lepotica iz Pertha — G. Donizetti: Arija Linde iz opere Linda di Chamonix — A. Dvořak: I. dejanje opere Jacobin — W. A. Mozart: Arija Elektre iz opere Idomeneo — P. Mascagni: Arija Fritza iz 3. dej. opere Prijatelj Fritz — G. Rossini: Arija Pepelke iz opere Pepelka — J. Massenet: Arija iz opere Herodiada
10.15 Od tod in ondod
11.00 Orfej in Hamlet v orkestralnih podobah skladatelja Liszta
11.30 Pol ure pred dvanajsto
12.05 Narodne z Božom in Miškom
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Silc: Kako spremljamo tehnično dozorevanje krmnih posevkov
12.25 Melodije ob 12.25
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 V spomin na pokojnega skladatelja — Maks Unger: Godalni kvartet v f-molu op. 8 (Ljubljanski godalni kvartet, prva izvedba)
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Glasbena medigra
15.25 Odlomki iz Gotovčeve opere Ero z onega sveta
Zbor deklet in arija Djule iz I. dejanja opere — Arija Era iz I. dejanja — Finale 2. dejanja — Finale opere
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert po željah poslušalcev
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Petdeset minut turizma in melodij
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov
20.45 Zabavni orkester Armand Bernard
21.00 Večer umetniške besede
Lojze Potokar
21.40 Janez Matičič: Suita za godala (Orkester Slovenske filharmonije dirigira Samo Hubad)
22.15 Rendez-vous z glasbo
a) Instrumentalni trii
b) Vokalni ansambli
c) Veliki zabavni orkestri
23.05 Sergej Prokofjev: Prizor iz 3. dej. opere Ognjeni angel
23.25 S popevkami se poslavljamo od vas
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

DRUGI PROGRAM

20.00 Bard izpod Beskidov
Izbor iz ustvarjanja Leoša Janačka — 10. oddaja
Drugi godalni kvartet — »Zaupni zapiski«
Iz mrtvega doma: Uvertura in zgodba Skuratova
21.00 Od pianina do big banda
22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Petek, 24. avgusta

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored)
8.05 Orkestralni odlomki iz opere Hectorja Berlioza — Uvertura k operi Beatrice in Benedikt — Orkestralni odlomek iz 3. dej. opere Trojanci
8.35 Zveneče kaskade
8.55 Pionirski tednik
9.25 Marijan Vodopivec: Jesenski ognji, štirje orkestralni pasteli
9.45 Narodne iz Hrvaške
10.15 Od tod in ondod
11.00 Dopoldne pri Wolfgangu Amadeju Mozartu
Trio za violino, violončelo in klavir v G-duru (Slavko Zimšek, violina, Vlado Požar, violončelo, Pavel Šivic, klavir)
11.20 Henry Cecil: Obe plati postave — 6. epizoda: Pri belem dnevu
12.05 V domačem ritmu
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Vukadin Sišaković: Zatiranje muh v hlevih
12.25 Melodije ob 12.25
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Arije iz oper ruskih mojstrov
M. Glinka: Arija Susanina iz opere Ivan Susanin — A. Borodin: Kavatina Končakovne iz opere Knez Igor — N. Rimski-Korsakov: Pesem indijskega gosta iz opere Sadko — N. Rimski-Korsakov: Arija Kupave iz opere Sneguročka — P. I. Cajkovski: Prizor in arija Olge iz opere Evgenij Onjegin — M. Musorgski: Uvodna glasba k 2. dej. ter arioso Galicina iz opere Hovanščina
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Poje nam zbor RTV Beograd
15.20 Napotki za turiste
15.25 Lahka glasba
15.29 Eduard Lalo: Španska simfonija — Alfredo Campoli — violina, Londonski filharmonični orkester dirigira Eduard van Beinum
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Solist tega tedna — Pianist Valentin Georghiu
17.40 Popoldanski plesni koktajl
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Claudio Monteverdi in »Orfeo«
18.45 Iz naših kolektivov
19.00 Obvestila
19.05 Glasbene razglednice
19.30 Radijski dnevnik
20.00 A. Vivaldi: Preskušnja harmonije in invencije — koncert št. 10 v B-duru »Lov«
20.15 Tedenski zunanje politični pregled
20.30 Zbori v folklornem tonu
21.00 Malo instrumentov — veliko glasbe
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.15 Melodija, ples in jazz
22.50 Literarni nokturno
23.05 Barok in Šostakovič — B. Bartok: Koncert za klavir in orkester št. 3. D. Šostakovič: Simfonija št. 9
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

DRUGI PROGRAM

20.00 Od valčka do twista
21.00 Izleti v deželo samospevov
Trije basisti pojo pesmi Modesta Musorgskega
21.30 Nenavadne zgodbe iz znanosti in domišljije
21.45 Jazz ob 21.45
22.00—22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan

Sobota, 25. avgusta

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored
6.30—6.35 Napotki za turiste
8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Flavta in rog
Gulio Viozzi: Pet doživljajev za flavto in klavir (Miloš Pahor — flavta)
Guillaume Balay: Chanson de forestier (Jože Falout — rog)
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
Marja Cerkovnik: Zapiši vse to — IV.
9.10 Zabavni kaleidoskop
a) Veseli zvoki citer
b) Dva priljubljena pevca — Marjana Deržaj, Rafko Irgolič
c) V ritmu cha-cha-cha
d) Še zadnja plošča
9.40 Narodne pesmi in plesi iz Kosmeta
10.15 Od tod in ondod
11.00 Melodije iz Cimarosove »Tajne poroke«
11.30 Lepe melodije
12.05 Trio Avgusta Stanka
12.15 Kmetijski nasveti — Prof. Franc Vardjan: Žetev semenskih rastlin
12.25 Melodije ob 12.25
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Iz baletov »Labodje jezero« in »Hrestač« Petra Iljiča Čajkovskega
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditve dneva
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Glasbena medigra
15.25 Chopinov Andante spianato in Velika poloneza (igra Dubravka Tomšič)
15.40 Nedved, Fleišman in Potočnik
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Kitara v ritmu
18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu
18.10 Bruno Bjelinski: Serenada za trobento, klavir, godala in tolkala
18.28 V plesnem ritmu
18.45 Naši popotniki na tujem
19.00 Obvestila
19.30 Radijski dnevnik
20.00 Za prijeten konec tedna
a) V tričetrtinskem taktu
b) Mirč Šušmel: Turistične razglednice na valu morskem
c) Zaplešite z nami
23.05 Radi bi vas zabavali
24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

DRUGI PROGRAM

20.00 Z ansamblom Ljubljanske opere — J. Offenbach: Prolog opere Hoffmannove pripovedke — A. Foerster: Prizor iz I. dejanja opere Gorenjski slavček — M. Musorgski: Duet Hivrje in Afanasija Ivanoviča iz 2. dejanja opere Soročinski sejem — Ch. W. Gluck: Recitativ, arija Oresta ter arija Pilada iz 2. dej. opere Ifigenija na Tavridi — D. Švara: Duet Veronike in Jelisave iz opere Veronika Deseniška — P. I. Čajkovski: Prizor ter arioso Lenskega iz I. dejanja opere Evgenij Onjegin — G. Verdi: Duet Othella in Jaga iz 2. dejanja opere Othello
21.15 Jazz na koncertnem odru
Kvartet Gerrya Mulligana v Parizu
22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda II. programa za naslednji dan
22.15 Za veselo razpoloženje
23.00—23.05 Poročila

Radio Zagreb

NEDELJA, 19. AVGUSTA

6.10 Narodne pesmi — 7.05 Za vas, šoferji — 7.30 Zabavni akordi — 8.30 Dramska oddaja za otroke — 10.00 Oddaja za podeželje — 12.00 V knjižnih izložbah — 12.35 Plesni orkester RTV — 13.10 Pregled sporeda RTV Zagreb — 13.40 Pesmi za vas — 14.45 Naši novi posnetki; narodne pesmi iz Hrvatskega Zagorja — 15.05 Orkestralni koncert, 20.15 Sportni žurnal (Studio Beogra) — 22.15 Koncert jazza orkestra RTV Beograd — 23.03 Makedonska lirika — 23.10 Življenjska pot Ivana Zajca.

PONEDELJEK, 20. AVGUSTA

8.05 Pregled sporeda RTV Zagreb — 8.10 Glasbeni album — 9.35 Vedre in šaljive narodne pesmi — 10.10 Glasbena matineja — 11.10 Petdeset minut za turiste — 13.07 Za kmetijske delavce — 13.12 S pesmijo in plesom po Jugoslaviji — 14.00 Srečanje melodij — 16.00 Žena, družba in dom — 16.10 Iz opere v opero — 21.05 Glasbeni festival: Dubrovniške poletne igre 1962 — 23.03 Revija popularnih izvajalcev zabavnih melodij.

TOREK, 21. AVGUSTA

10.30 Orkestralna glasba 11.10 Petdeset minut za turiste — 12.00 Po vaši izbiri — 13.07 Za kmetijske delavce — 13.12 Narodne pesmi poje Andjelka Stankova — 13.30 Tri virtuozne skladbe — 15.10 Zabavna glasba in reklame — 16.00 Iz znanosti in življenja — 20.00 Naši novi posnetki — Poje bolgarski državni ansambel narodne pesmi in plese — 20.20 Mala scena — 22.15 Jugoslovanska glasba (Studio Beograd) — 23.03 Umetnost in kritika — 23.20 Glasba našega stoletja.

SREDA, 22. AVGUSTA

8.10 Glasbeni album — 9.35 Narodna glasba — 10.00 Glasbena matineja — 11.10 Petdeset minut za turiste — 12.00 Kakor ste izbrali — 13.12 Narodne pesmi iz Makedonije — 13.30 Oddaja za otroke — 14.00 Zabavni akordi — 16.00 Za vas, šoferji — 17.20 Orkestralni intermezzo — 17.30 Glasbena panorama — 18.15 Slavni umetniki — 19.15 Naši novi posnetki; alpske pesmi — 20.00 Zabavni večer (Studio Beograd) — 21.05 M. Glinka: Prizori iz opere »Ruslan in Ljudmila« — 22.15 Kakor vam je bolj všeč — 23.03 Popotni zapiski. — 23.20 Za ljubitelje jazza: jazz v Italiji.

ČETRTEK, 23. AVGUSTA

8.10 Glasbeni album — 9.35 Otroške pesmice — 10.00 Koncert in opera — 11.10 Turistična oddaja — 13.07 Za kmetijske delavce — 13.12 Narodne pesmi (tamburice) — 13.30 Oddaja za otroke (igra) — 14.06 Operete in revije — 17.20 Ljudski plesi iz Hrvatske — 18.30 Mladina o sebi — 18.45 Glasbeni avtomat — 20.00 Narodne pesmi in plesi — 20.30 Radijska igra — 21.30 Mali koncert simfoničnega orkestra RTV Zagreb — 22.15 Bohemski Pariz — 23.03 Oddaja za esperantiste — 23.20 Iz komornega ustvarjanja W. A. Mozarta.

Nadaljevanje na 6. strani

Televizijski

Nedelja

RTV BEOGRAD

18.30 MAGNETOFONSKI POSNETKI ŠPORTNEGA DOGODKA

20.00 SEDEM DNI

RTV ZAGREB

20.45 MONTPARNASSE – francoski celovečerni film o življenju slikarja Modiglianija V glavnih vlogah Gerard Philippe, Anouk Aimé, Lili Palmer

Ponedeljek

EVROVIZIJA

16.00 EVROPSKO PRVENSTVO V PLAVANJU – prenos iz Leipziga

JTV

20.00 TV DNEVNIK

RTV BEOGRAD

20.20 TEDENSKI ŠPORTNI PREGLED

20.35 Anatole France: ZLOČIN SILVESTRA BONARDA – TV priredba

Znani Franceov roman, ki je bil nagrajen z nagrado Francoske akademije znanosti, je za televizijo priredila Dušica Manojlović. V naslovni vlogi, ki ji je avtor dal avtobiografske poteze, nastopa Viktor Starčič. Sodelujejo še Branislava Zorić, Mirjana Hodžić, Miša Eugen Verber in drugi Režija: Vladimir Petrić, scena: Dragoljub Lazarević

Torek

EVROVIZIJA

16.30 EVROPSKO PRVENSTVO V PLAVANJU – prenos iz Leipziga

Sreda

EVROVIZIJA

16.00 EVROPSKO PRVENSTVO V PLAVANJU – prenos iz Leipziga

RTV BEOGRAD

19.45 LOTO IN ŠPORTNA PROGNOZA

JTV

20.00 TV DNEVNIK

RTV BEOGRAD

20.20 PROPAGANDNA ODDAJA

RTV ZAGREB

20.30 NASTOP UKRAJINSKEGA ANSAMBLA »VERJOVKA«

Četrtek

EVROVIZIJA

16.00 EVROPSKO PRVENSTVO V PLAVANJU – prenos iz Leipziga

JTV

20.00 TV DNEVNIK

RTV LJUBLJANA

20.20 INTERPOL – serijski film

RTV BEOGRAD

20.20 POŠTNA KOČIJA – serijski film

RTV LJUBLJANA

20.50 TV OBZORNIK

21.20 PLANTAŽA TOPOLOV – dokumentarni film

21.35 SREČANJE V STUDIU »A« – zabavno glasbeno oddaja – sodelujejo: plesni orkester »Akademik«, pevka Ljiljana Petrović, kvartet Aleksandra Subote in vokilni ansambel Magnifico

Petek

EVROVIZIJA

16.30 EVROPSKO PRVENSTVO V PLAVANJU – prenos iz Leipziga

JTV

20.00 TV DNEVNIK

RTV ZAGREB

20.20 KRATKI FILMI

RTV LJUBLJANA

20.30 GOSPOD HULOT NA POČITNICAH – francoski igrani film iz sporeda jugoslovanske kinoteke. Glavna vloga in režija Jackues Tati

RTV ZAGREB

20.30 BANKET TIHOTAPCEV – belgijski igrani film

Sobota

16.00 ŠPORTNO POPOLDNE

RTV LJUBLJANA

19.30 VETER – serijski film (posreduje samo Krvavec s priključenimi oddajniki in pretvorniki)

JTV

20.00 TV DNEVNIK

RTV BEOGRAD

20.20 S KAMERO PO DOMOVINI IN SVETU

20.40 PORTRET SLIKARKE NADEŽDE PETROVIĆ – dokumentarni film

ITALIJA

21.05 HOLIDAY ON ICE – revija na ledu

22.00 OTVORITEV 23. MEDNARODNEGA FILMSKEGA FESTIVALA V BENETKAH

RTV LJUBLJANA

22.30 POŠTNA KOČIJA – serijski film

RTV BEOGRAD

22.30 TRETJI ČLOVEK – serijski film

Nadaljevanje s 5. strani

PETEK, 24. AVGUSTA

8.10 Glasbeni album – 9.35 Poljska lahka glasba – 10.00 Glasbena matineja – 12.00 Kakor ste izbrali – 13.07 Za kmetijske delavce – 13.12 Zagrebški radijski orkester – 13.30 Oddaja za otroke – 13.45 Z. Bradić: Suita iz glasbe za otroško pripovedko – 14.00 Srečanje melodij – 16.00 Naši novi posnetki: ruske narodne pesmi in plesi – 17.20 R. Strauss: »Arabella« – lirska komedija – 18.45 Goethejeva poezija v vokalni liriki – 20.00 Posebna oddaja: ob 20-letnici jugoslovanske VM – 21.05 Popularna solistična glasba – 21.20 Dela naših glasbenikov – 23.03 Junaki iz oper v boju za svobodo.

SOBOTA, 25. AVGUSTA

8.10 Glasbeni album – 9.35 Otroci z vsega sveta pojejo narodne pesmi – 10.00 Glasbena matineja – 11.10 Petdeset minut za turiste – 12.00 Kakor ste izbrali – 13.12 Poje zbor KUD »Joža Vlahović« – 13.30 Zinka Kunc v operah – 14.00 Iz našega zabavnega albuma – 15.10 Ta teden doma in po svetu – 16.00 Iz scenske umetnosti – 16.15 Zabavna glasba in reklame – 17.20 Operete in revije – 18.00 Oddaja za Gradiščanske Hrvate – 20.00 Mikrofon je vaš – 21.05 Stavki iz slavnih koncertov – 21.35 Ča ko voli – ča ko zna – 22.15 Spoznajte avtorje in izvajalce svojih priljubljenih melodij – 23.15 Ples v poletni noči – 00.05 Plesna glasba.

Nadaljevanje s 3. strani

je podobna krogu. To se pravi bolj po domače, da bomo s tako anteno sprejemali postaje enakomerno z vseh strani. Seveda moramo vzeti v poštev, da bomo enako oddaljene šibkejše postaje slišali slabše kot močnejše. Tudi razdalja postaje ima svoj vpliv: enako močno, vendar bolj oddaljeno postajo bomo prav tako slišali slabše kot ono, ki je bližja. Pri UKV oziroma televizijskem sprejemanju bi z anteno, ki bi sprejemala iz vseh smeri, ne bili zadovoljni: prinesla bi nam vse, kar bi dosegla, želene signale pa tudi vse »strahove«, ki so posledica refleksov na najrazličnejših objektih. Zato navadno želimo sprejemati le iz ene ali več, toda točno določenih smeri. Antene, ki so konstruirane za tak sprejem, niso prav nič podobne antenam za kratke ali srednje ali dolge valove. Že po obsegu so manjše, po obliki pa je najbolj enostavna, ki jo imenujemo zganjen ali sklenjen dipol, podobna lastnost: če jo namestimo v Zelo važna je njena sprejemna lastnost: če jo namestimo v horizontalni legi tako, da je velika os te »elipse« vodoravna, mala pa navpična, bo horizontalna karakteristika podobna osmici. Preprosto povedano: sprejem bo najboljši iz tistih dveh smeri, proti katerim je obrnjena sprednja ali zadnja ploskev »elipse«. Iz onih dveh smeri, kamor kažeta konca velike osi naše antene, pa je sprejem najslabši ali ga pa sploh ni. Zganjeni ali sklenjeni dipol je najenostavnejša antena, obenem pa najvažnejši in neobhodno potrebni osnovni element kompliciranejših anten za ultrakratke valove. Ako temu elementu dodamo na eni in drugi strani ploskve tako imenovane pasivne elemente, navadno v obliki palic, ki so pritrjene vzporedno dipolu, bomo prvotno obliko antene popolnoma spremenili. Če je teh elementov veliko, je antena še najbolj podobna dvojnim grabljam. Nešteto jih že lahko vidimo po strehah naših domov. Imenujemo jih Yagi antene. Pasivne elemente, ki jih dodamo na eni strani dipola, imenujemo reflektorje, one na drugi strani pa direktorje. Za določeni kanal je dimenzija dipola pa tudi reflektorjev in direktorjev točno odrejena. Tudi razdalja med dipolom in reflektorjem in direktorjem, kakor tudi med direktorji samimi je točno določena. Navadno imamo samo en reflektor, in sicer na eni strani dipola, direktorjev pa je na drugi strani dipola lahko tudi več. Število direktorjev bistveno spremeni lastnosti antene. Prvotno horizontalno karakteristiko zganjenega dipola, ki je bila osmica, bomo z dodatki pasivnih elementov spremenili tako, da bo ena petlja osmice, in sicer tista na strani reflektorja, lahko popolnoma izginila, druga petlja na strani direktorjev pa se s številom direktorjev vse bolj podaljšuje in obenem zožuje v elipsi podobno obliko. S tem, da smo spremenili obliko antene, smo obenem spremenili tudi njeno sprejemno lastnost: ker smo eno petljo »osmice« horizontalne karakteristike okrnili ali odstranili, imajo naše »grablje« sedaj izrazito sposobnost sprejemanja le z ene strani. To smo pa hoteli imeti in tako anteno na terenu mnogo laže uporabimo za naše namene bodisi za UKV radijski ali pa televizijski sprejem.

Pianist Valentin Gheorghiu SOLIST TEGA TEDNA

V seriji Solist tega tedna predvajamo novosti iz našega arhiva solistične glasbe, tako izbrane in sestavljene, da je vsaka oddaja sama zase kratek, pa kar moč zaključen prikaz umetnosti tega ali drugega znamenitega reproduktivnega umetnika, domačega ali tujega. Do zdaj je bilo največ pianistov in tudi v tem tednu je na vrsti pianist: Romun Valentin Gheorghiu.

Naj vam ga v dveh besedah predstavimo. Rodil se je leta 1928 in je študiral na konservatoriju v Bukarešti. Diplomiral je leta 1947 in si potlej pridobil več mednarodnih priznanj v Bukarešti sami, Budimpešti in Pragi. Marca 1958 je imel svoj prvi koncert v Londonu, ko je nastopil v dvorani Wigmore Hall. Gheorghiu je po Dinuju Lipattiju, nedosežnem poetu klavirja in enem glavnih predstavnikov sodobnega svetovnega pianizma, eden najbolj vidnih romunskih pianistov mlajše generacije. Udejstvuje se tudi kot skladatelj; napisal je med drugim dve simfoniji.

V našem kratkem recitalu (v petek, 24. avgusta, od 17.05 do 17.40) ga boste lahko poslušali v dveh skladbah iz železnega pianističnega repertoarja: igral bo Schubertovo Fantazijo v C-duru, imenovano »Popotnikova«, in Chopinovo Fantazijo v f-molu opus 49. Dve skladbi torej, ki imata enak naslov, se pa drugače silno razlikujeta, razen v tem, da sta obe za svoja avtorja značilni in za razvoj klavirske umetnosti 19. stoletja važni stvaritvi. Chopinova Fantazija ima štiri tempe, preznana, o Schubertovi pa še kratko opombo.

Schubert je napisal to delo leta 1822. V njem je podal morda prvo veljavno rešitev nekega glasbenooblikoslovnega problema, ki ga je potem reševalo še vse 19. stoletje: prvič kako razviti več daljših, na pol samostojnih odstavkov iz ene glasbene misli, in drugič, kako dati oblikovno zaokroženost večji, brez presledkov izvajani skladbi rapsodičnega značaja. Fantacija ima štiri tempe, prehajajoče brez premorov drug v drugega:

spored

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

LOTO

URADNO DOKONČNO POROČILO ZA 23. KOLO

Žrebanje je bilo 8. avgusta v Beogradu.

Ker so pretehtani pravočasno sprejeti ugovori na uradno začasno poročilo 23. kola LOTO, objavljeno v listih »Borba« in »Delo«, dne 11. avgusta 1962, je ugotovljeno:

Utemeljene zahteve za 3 zadetke bodo objavljene na tistih vplačilnih mestih, kjer so lastniki talonov opravili vplačilo, in sicer po poteku roka za zahteve, t. j. po 22. avgustu 1962.

Potemtakem so dobitniki-lastniki talonov, katerih številke so objavljene v uradnem začasnem poročilu v listih »Delo« in »Borba« in na vplačilnih mestih, kakor tudi lastniki talonov, katerih zahteve za 3 zadetke bodo sprejele pristojne poslovne enote.

Vplačano je 19,283.600 din, od tega se dobitnikom izplača 9,641.800 din.

Število dobitnikov s 5 zadetki: 3, dobitek znaša 1,446.270 din.

Število dobitnikov s 4 zadetki: 258, dobitek znaša 8.342 din.

Število dobitnikov s 3 zadetki: 5.151, dobitek znaša 561 din.

Udeležence, katerih so zahteve za 3 zadetke neutemeljene, bodo pismeno obvestile pristojne poslovne enote.

Neosnovana reklamacija:
(ker nima četvorke)
Ptuj (1) 70-092170/2

Dobitke izplačujejo takoj, neposredno ali s položnico.

Dobitniki s 4 zadetki naj predložijo osebno svoje talone za izplačilo ali jih pošljejo v vrednostnem in priporočenem pismu pristojnim direkcijam in filialam Jugoslovanske loterije, dobitniki s 3 zadetki pa plačilnim mestom, kjer so opravili vplačilo, in poslovnim enotam, ki so pristojne za izplačila.

Dobitke izplačujejo:

za 4 zadetke: Direkcija za LR Slovenijo, Ljubljana, Titova, štev. 1-I.

Za 3 zadetke vplačilna mesta kjer je bilo opravljeno vplačilo, in poslovne enote, pristojne za vplačilo.

Na zneske, večje od 5000, se plača davek na dohodek po lestvici od 10 odstotkov in občinski davek po lestvici, ki jo je določil ljudski odbor prebivališča dobitnikov. davek na dohodek in občinski davek se odtegne dobitniku ob izplačilu dobitka.

Izplačilo dobitkov zapade 16. oktobra 1962.

Štev. 08-6207/2
Beograd, 17. avgusta 1962.

Glavni direktor:
Nenad Stanković, l. r.

URADNO ZAČASNO POROČILO ZA 24. KOLO

Žrebanje je bilo 15. avgusta v Beogradu.

9, 15, 21, 33, 34, 43 — Dopolnilna 46

Te številke so bile izžrebane po naslednjem vrstnem redu:

33, 9, 34, 21, 43, 15 — Dopolnilna 46

Skupno je bilo vplačanih kombinacij 353.722; 17,686.100 din.

Sklad za razdelitev dobitnikom (50% vplačanega zneska) 8,843.050 — od tega:

20% za 6 zadetkov 1,768.610

Znesek se po čl. 28 pravil igre LOTO prenese v sklad dobitnikov s 5 zadetki, ker ni dobitnika s 6 zadetki, niti s 5 + 1 zadetek.

25% za 5 zadetkov
2,210.762 + 1,768.610,
skupaj 3,979.372
25% za 4 zadetke 2,210.763
30% za 3 zadetke 2,652.915

Število dobitnikov s 5 zadetki 6, dobitek znaša 663,228 din,

Število dobitnikov s 4 zadetki 352, dobitek znaša 6.280 din,

število dobitnikov s 3 zadetki 6.189, dobitek znaša 428 din.

Število dobitnikov je ugotovljeno na podlagi poročila poslovnih enot.

I.

Komisija za ugotavljanje dobitnikov je razglasila za dobitnike vse imetnike talonov s 4 zadetki, in sicer:

Dobitki s 4 zadetki v Sloveniji.

Ljubljana: 3
5-204410/4, 7-151091/2, 7-151117/2
Celje: 2
23-036551/2, 23-122734/4
Koper: 1
44-015314/2
Kranj: 5
46-018909/2, 46-112000/4, 46-112071/4
46-112100/4, 47-195585/4
Maribor: 5
56-041125/2, 56-039068/4, 56-039069/4
58-220248/4, 58-220384/4
Novo mesto: 1
66-127972/4
Postojna: 2
68-030653/2, 68-033644/4
Radovljica: 1
72-179914/4

Stevilke dobitnikov s 3 zadetki v tem poročilu niso objavljene, skladno s čl. 19. pravil igre LOTO, ker bodo objavljene na tistem plačilnem mestu, kjer je dobitnik opravil plačilo.

II.

Niso upoštevani:

1. Ker niso sprejeti in deponirani v trezoru glavne direkcije Jugoslovanske loterije v Beogradu (čl. 12 pravil igre LOTO) naslednji kontrolni kuponi:

Slovenija:
58-220235/4, 58-220236/4

III.

Pri določanju dobitnikov so sprejeti: 1. ker so prispeli v glavno direkcijo Jug. loterije v Beogradu do določenega roka za to kolo (čl. 14 pravil igre LOTO)

Vsi kontrolni kuponi iz 23. kola na naslednjih vplačilnih mestih:

Zastopnik 85 Slovenske konjice (063101/2 in od 113004/4 do 113013/4).

IV.

V tem poročilu so navedene številke talonov tolikokrat, kolikor je na kontrolnem kuponu tega talona, ki je spravljen v trezoru glavne direkcije Jugoslovanske loterije, komisija ugotovila dobitnih kombinacij (kolon) za 4 zadetke.

V poročilih na vplačilnih mestih so navedene številke talonov tolikokrat, kolikor je na kontrolnem kuponu tega talona dobitnih kombinacij (kolon) za trojko.

To poročilo ni končno in so proti njemu možni ugovori — reklamacije

Udeleženci ki imajo 6 zadetkov 5 + 1, 5 ali 4 zadetke in niso objavljeni v začasnem poročilu ali niso objavljeni tolikokrat, kolikorkrat imajo dobitek na enem listku, morajo v štirih dneh od dneva objave poročila poslati ugovor zaradi točnosti, da si zagotove svojo pravico do dobitka.

Ugovore za 6, 5+1, 5 in 4 zadetke pošljite glavni direkciji Jugoslovanske loterije, oddelek za LOTO, Beograd, Nušičeva 12-II. vhod. Na ovitku je treba napisati »Ugovor — reklamacija za LOTO«.

Za pravočasno poslani pismeni ugovor velja tisti ugovor, ki ga bo prejela glavna direkcija Jugoslovanske loterije v Beogradu, najkasneje do 22. avgusta 1962 do 24. ure.

Pismeni ugovor, poslan neposredno glavni direkciji Jugoslovanske loterije, bo veljal za pravočasnega, če bo izročen do 22. avgusta leta 1962 do 12. ure.

Ugovor mora vsebovati: datum žrebanja določenega kola, številko talona z označenim številom kombinacij in pripombo, katera kombinacija je osnova za ugovor, in število ter sedež vplačilnega mesta, kjer je bilo opravljeno vplačilo.

Ugovore, sprejete po poteku tega roka, ne bodo upoštevali.

Udeleženci, katerih številke imajo tri zadetke in niso objavljene v začasnem poročilu pri tistem vplačilnem mestu, kjer so opravili vplačilo, ali niso objavljene tolikokrat, kolikorkrat imajo 3 zadetke na enem listku, morajo do 29. avgusta 1962 predložiti pristojni enoti zahtevo za priznavanje — pravic do 3 zadetkov.

Zahteve predložite direkcijam Jugoslovanske loterije:

Direkcija za LR Slovenijo, Ljubljana Titova 1-I; na ovitku je treba napisati »Zahteva za trojko — LOTO«.

Zahteve, sprejete po preteku tega roka, in sicer po 29. avgustu 1962, ne bodo upoštevali.

V.

Dobitkov po tem poročilu ne bodo izplačevali.

Dobitke izplačujejo na podlagi končnega poročila, ki ga objavlja Jugoslovanska loterija po poteku roka za ugovore.

Naslednje žrebanje dobitkov bo 22. avgusta 1962 v Beogradu.

Štev. 08-6323/1
Beograd, 18. avgusta 1962.

Glavni direktor:
Nenad Stanković, l. r.

Podjetje »SIMPLEX« — Idrija

RAZPISUJE

prosta delovna mesta v samostojnem obratu za proizvodnjo kolektorjev:

1. **šefa proizvodnje**
2. **šefa razvojne službe**
3. **tehnologa**
4. **obratovodje**
5. **mojstra orodjarne**

Pogoji: ustrezno strokovno znanje. — Razpis velja do izpopolnitve mest. — Nastop službe 1. oktobra 1. 1962. 6496

Kmetijska zadruga z razvito lastno kmetijsko in živinorejsko proizvodnjo v najbližji okolici Ljubljane sprejme s takojšnjim nastopom:

ing. agronoma –
ZA VODJO KMETIJSKE POSLOVNE ENOTE
kmetijskega tehnika – živinorejca
kmetijskega tehnika – poljedelca

Zaželene je daljša praksa — sprejmemo tudi začetnike, ki imajo veselje in voljo za opravljanje težkih nalog v kmetijstvu. Samska stanovanja zagotovljena, pridobitev družin. stanovanja mogoča v najkrajšem času. Interesente prosimo, da vložé pismene ponube na oglasni oddelek pod »Kmetijska služba«. 6489

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Kmetijski zadrugi Litija razpisuje prosto delovno mesto

VODJA GOSPODARSKO-RAČUNSKEGA SEKTORJA

POGOJ: ustrezna strokovna izobrazba s primerno prakso v kmetijskih gospodarskih organizacijah.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Nastop službe takoj.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Ponudbe pošljite na upravo KZ Litija. 6482

VELIKO NAGRADNO ŽREBANJE

ARGO

ARGO IZOLA

KOMBINATA KONSERVNE INDUSTRIJE »DELAMARIS« – IZOLA

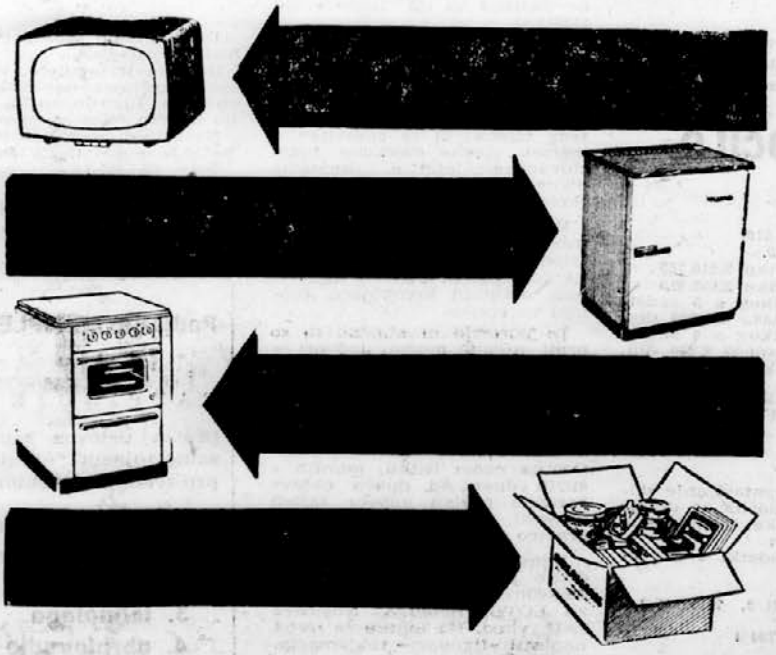

Kombinat konzervne industrije »Delamaris«, Izola, sporoča rezultate 2. nagradnega žrebanja za potrošnike ARGO JUHE: Žrebanje je bilo 15. t. m. v Izoli pod nadzorstvom komisije občinskega ljudskega odbora Izola.

TELEVIZORJE PREJMEJO:

1. Milorad Radišić, Sarajevo, Miče Sokolovića 16.
2. Marija Bartl, Ljubljana, Cesta na brdo 96.
3. Jelena Dimitrijević, Kladovo na Dunavu, Maršala Tita št. 37.

HLADILNIKE PREJMEJO:

1. Biserka Franić, Rijeka, B. Rakića št. 10.
2. Ančka Močnik, Zgornje Loke 11, p. Blagovica.
3. Marica Perišić, Cerna (Slavonija), Tomislavova 20.
4. Stenka Danoska, Kumanovo, Kiril i Metodi 38 a.
5. Ljiljana Pešić, Beograd, Cocina 2.

ELEKTRIČNE ŠTEDILNIKE prejmejo:

1. Mira Vidmar, Zagreb, V. Oranički odvojak 11 — Prečko.
2. Ficko Milostivna, Skopje, Ilindenska 81/24.
3. Marija Grković, Rijeka, Bože Vidasa 135.
4. Marija Polonijo, Vrbnik 351 — otok Krk.
5. Francika Dorić, Novi Sad, Vojvodjanska 20/I.

1000 dobitnikov kolekcij proizvodov kombinata »DELAMARIS«, Izola, bodo dobitniki prejeli po pošti.

Vabimo potrošnike, da nam tudi za zadnje žrebanje v letošnjem letu pošljejo zaščitne znake. Žrebanje bo 15. novembra.

Kupujte »ARGO JUO«, ki vam poleg kvalitete prinaša tudi praktična darila.

Kako so ujeli Dražo Mihailovića

13

Potiho, prav potiho

GOJKO BANOVIĆ – KOSTA STEPANOVIĆ

Tako kot stvar s tistim natakarjem so Draži v razgovorih s starim Aco vstajali v spominu tudi drugi trenutki iz časov v Srbiji.

Slobodan Krstić je bil učitelj iz Jarmenovca. Takoj v začetku vstaje je odšel v partizane. Kalabić je njegovega očeta Bogdana obsodil na smrt. Bogdan je potem pobegnil, toda stari Aksentijević, tudi sam doma iz Jarmenovca, se je pred Dražo upri Kalabićevi razsodbi:

— Otroci imajo zmeraj svojo pamet in očetje ne morejo odgovarjati za to, kar počno. Če bi naneslo, da bi tvoji otroci odšli v partizane, mar bi bilo treba tebi odrobiti glavo?

Ne sluteč, kaj bosta dva njegova otroka pozneje storila, je Draža vzkliknil:

— Svoje otroke sem vzgojil, kakor je prav, in samo mojo pot lahko uberejo. Za koga pa me imaš? Kaj misliš s tem?

— Mislim, da Bogdan Krstić ne bi smel izgubiti glave zaradi sina Slobodana. Če ne boš pazil, po kom vse udriha Kalabić s svojim mečem, bo nekega dne tudi naju razglasil za komunista.

Draža je potem, po dolgih razgovorih z Aksentijevićem, primoral Kalabića k temu, da prekliče svojo obsodbo. Toda na zadevo Boggaha Krstića, kakor tudi na stvar s tistim natakarjem, ni pozabil. Kadarkoli se je v Bosni vnel kak prepir, je Draža posvaril starca:

— Ne rečem, da si komunist, še daleč ne, ampak v tebi so špranje, skoz katere se tihotapijo komunisti. Moral bi se vzeti malo v precep in prečistiti svojo osebnost. To sem ti rekel že pred odhodom iz Srbije, takrat, ko smo ujeli tiste partizane.

Prtljaga vrhovne komande in centralnega nacionalnega komiteja je bila že pripravljena za umik iz Srbije, ko so četniki ujeli nekaj partizanov. Pripeljali so jih na dvorišče neke kmečke hiše pri Čačku. MacDowle jih je hotel videti, da bi dognal, kakšna vojska je to. Šel je od partizana do partizana, bolščal vsakemu v obraz, postavljal razna vprašanja, potem pa je rekel Draži, da so vsi ti ljudje čudni in strašni na pogled, da diha iz njih punt in revolucija. Draža se je s tem strinjal.

Suljo Gibić pri svojem sedanjem delu

Grobovi in grobarji

Malo pozneje, ko sta Draža in Aksentijević ostala sama, je starec na glas presodil MacDowlea, da ni noben vojak niti psiholog.

— Kako da ne? — se je začudil Draža.

— Če bi bil vojak, bi moral vedeti, da je vsak ujetnik videti čuden, — je odgovoril Aksentijević.

— Čuden videz je eno, komunistična vstaja in puntarstvo pa drugo, — je rekel Draža in dvignil kazalec. — Čika Aco, s teboj nekaj ni v redu. Pojdi malo vase in se otresi zablod.

Starec ni nič odgovoril na to.

Partizane pa so ustrelili.

Namesto da bi prezimile v Tuzli, ki je imela dovolj premoga in soli, so se morale četniške enote pod pritiskom partizanov umakniti na zahod, proti reki Bosni. Potem ko so se umaknile z gorskega območja okrog Vlasenice, so jih spet podili in pregnali v gore, v ozrenske gozdove. Skupaj z njimi so se umikale tudi tri divizije Srbske državne straže in graničarjev, na katere so valili krivdo za izgubljeno bitko pri Tuzli. Četniki so oponašali stražarjem in graničarjem, da niso vojaki, ampak žandarji, da jih Milan Nedić ni naučil vojskovanja in da se mnogim vidi, da niso borci od leta 1941.

Osramočena in užaljena se je Nedićeva vojska spustila v Zavidoviće, se javila Nemcem in udobno, z nemškimi vlaki, odpotovala v Avstrijo.

Četniški korpusi pa so prispeli na Trebavo, gričevnat venec med Modričo in Dobojem, na desnem bregu Bosne.

OZNA je že tedaj, v januarju 1945. leta, po radijski zvezi v precejšnji meri zagospodovala nad Dražo. Draža je še naprej poveljeval svoji vojski in je lahko svobodno odločal o tem, kam bi ubral pot, toda depeše, ki jih je dobival z onkraj Drine, so mu docela napolnile glavo in mu izbile iz nje misel na to, da bi se oddaljil od Srbije. Tu in tam mu je še kanila v pamet misel, da bi šel v Slovenijo in jo popihal čez mejo, toda vsi njegovi poznejši načrti in namere so se vrteli največ okrog Srbije.

Po prihodu na Trebavo četniki niso bili več »jugoslovanska vojska v domovini«, ampak srbska vojska, hrvatska vojska, slovenska vojska in skupina muslimanskih korpusov. Od novih nazivov, čeprav niso označevali nič novega, so si obetali, da bodo politično bolje vplivali in bodo bolj vabljivi za narod, izmislili pa so si jih v Bosni, v pokrajini, kjer žive razne narodnosti. Nekaj časa je Dražo mikala misel, da bi vpeljal v vojsko tudi politične komisarje, vendar je to misel opustil.

Za Draževimi enotami, ki so jih bili odbili od Tuzle, je prispela na Trebavo tudi partizanska verzija tiste pesmi, v kateri »pod Tuzlo zeleni meraja«. »Pod Tuzlo ne zeleni meraja«, so peli partizani in partizanska mladina.

Po tuzlanski operaciji je ta popačena pesem vplivala na živce Draže Mihailovića kakor krop. Včasih, zlasti kadar se je nacejal, se mu je zdelo, da to pesem žvižgajo njegovi oficirji, da jo popevajo člani centralnega komiteja, da jo piskajo vetrovi, ki se ženejo skoz trebavske gozdove. Nekega večera je zaslišal, kako na dvorišču neke muslimanske hiše, za visokim plotom, zvonek ženski glas poje to pesem tako, kakor so jo peli pred četniško nesrečo pri Tuzli. Tedaj je rekel Dragutinu Keserović, komandantu Rasinskega korpusa:

— Mislim, da jih ni na svetu grših pesmi od teh muslimanskih sevdalink. To je nekakšno vekanje in zavijanje, nekakšno klicanje na pomagaj, nekaj groznega.

Keserović je molčal.

Ker mu je pri Tuzli spodletelo, je Draža čutil potrebo, da zavzame kako drugo mesto, kjer bi se lahko nastanila, prezimila in prehranila njegova vojska, pa tudi za obrambo Trebave. Desetega januarja 1945. leta so močne četniške sile potisnile ustaše iz Modriče in vdrle v goreče mestece. Muslimani, ki jim je ustaška vladavina že prizadejala dovolj hudega, so bili prepričani, da prihaja še večje zlo, in so se podali v beg. Tisti pa, ki jim je četniški napad presekal umik, so gledali, da bi se čim bolje skrili, trdno odločeni, da se ne prikažejo iz svojih skrivališč, dokler ne odrožlja naprej četniško orožje. Hasan Hadžiahmetović je dočakal četnike v ječmenu, na podstrehi svoje hiše. Iz kopice ječmena je molel le njegov nos, toliko, da je lahko dihal. Djulsa, njegova žena, mu je dopovedovala, da v mestecu ni slišati kričanja in da ne teče kri, toda možakarju se ni dalo iz ječmena. Ko je naposled le stopil iz hiše, sta prišla na dvorišče dva četnika. Eden izmed njiju je prosil kruha in Hasan mu ga je dal.

— Hvala, stari, — je rekel četnik in ugriznil v kruh.

— Ali je vaš kruh, tam v Srbiji, slajši? — je pobaral Hasan.

— Ni slajši, — je odgovoril četnik, — toda če bi lahko spet jedel naš kruh, mi ne bi bilo žal precej umreti.

— Niti meni, — je pritegnil drugi.

V dveh mesecih, kolikor dolgo so bili četniki na Trebavi, ni pod njihovimi noži omahnila nobena muslimanska glava v Modriči. Samo kadar so se napili, kakor Nikola Kalabić v Podnovju, so začeli režati na muslimane in kazati svoj pravi obraz, ki ga je moral Draža, ne vedoč, kaj ga še čaka v Bosni, s strogostjo in s silo zakrivati.

Četniki so množično cepali za tifusom, neizogibnim spremljevalcem vsake vojske v vojni. Vsi gozdovi in vasi, v katerih so se ustavljali med umikanjem skozi Bosno, krijejo grobove njihovih tifoznih bolnikov. Včasih so jih pustili za seboj še žive, da so izdihnili za kakim plotom ali v kakem grmovju, brez žive duše kraj sebe.

Na Trebavi kot tudi pozneje na Vučjaku so mrtve pokopavali izvečine pri cerkvah. Zemlja pri pravoslavni cerkvi v Modriči je sprejela množico srbskih četnikov, umrlih za tifusom. Ta četniški tifus, pred katerim je vse trepetalo, so si dobro zapomnili vsi Modričani. Trije pa so imeli neposredno opravka s tifoznimi bolniki.

Draža je skušal v Modriči osnovati muslimansko četniško brigado, a noben musliman se ni javil v njegovo vojsko. Ljudje so se če le mogoče skrivali pred četniki in se na razne načine izmikali četniškim željam in zahtevam. Samo Suljo Gibić, Zaim Bičić in Ago Čamdžić se nikakor niso mogli odtegniti ukazu, ki so ga dobili. Od njih so zahtevali, naj pokopavajo mrtve tifozne bolnike, in to vsiljeno obveznost so ubogljivo in do kraja izpolnjevali.

Vodja te pogrebne skupine je bil Suljo Gibić, opankar. Čeprav je imel desno nogo hromo, je moral že prej, pred vojno, opravljati posle, ki so se drugim upirali. Vsako crknjeno mačko ali psa, ki mu niso vedeli gospodarja, je odnesel in zakopal zunaj naselja.

Med vojno, ko so četniki prinesli svojo oblast v Modričo, je moral Suljo nadaljevati svoj neprijetni predvojni posel. Samo da bi več pokopaval živalskih, ampak človeška trupla. Vsak dan je šlo skoz njegove roke povprečno dvajset mrtvih četnikov. Da bi imel še večji križ in težavo, je moral oficirje tudi umivati, medtem ko so navadni četniki odhajali v zemljo neumiti. Hudo ga je morilo.

Prebivalci so se ga izogibali, da jih ne bi okužil s tifusom, in celo njegova žena Zada se je bala njegove bližine. Zadi pa ni šlo v račun tudi to, da Suljo pri svojem nevarnem in turobnem poslu nič ne zasluži. Po ves dan je kopal jame in jih polnil s tifoznimi četniki, nikoli pa ni prinesel domov kakega dinarja ali kune. Zvečer, ko je spravljal umazanijo s sebe, sta imela neprijetne pogovore.

— Suljo, doklej boš zastonj delal?

— Četnike vprašaj.

— Vprašaj jih ti, jaz nimam opravka z njimi.

— Tudi jaz ne.

— Kako da ne? Kje pa tičiš po ves dan?

— Z mrtvimi, mrtvi pa nikomur nič ne plačajo.

Nekega večera je tiho, z utrujenim glasom rekel Zadi:

— Žena, nekaj bi ti povedal, ali bojim se tvojega jezika.

— Če se bojiš, pa nikar ne govori.

— Moram, Zada, nekaj me sili tu znotraj, v drobovju: ta moja robija ne bo dolgo trajala. Partizani bodo vsak čas v Modriči.

— Molči, Suljo! Meni si izbleknil, glej, da nikomur drugemu ne črhneš! Bojiš se mojega jezika, pokopal pa te bo lastni jezik.

— Molči podnevi ob mrtvakih, molči ponoči ob ženi, saj bom še ob pamet. Ne bom molčal. Poslušaj, še nekaj ti povem.

— Molči, Suljo!

— Ti nam tvezijo, da so izgnali partizane iz Srbije, partizani pa so izgnali njih. Ali vidiš, Zada, kakšna je četniška politika v Bosni?

— Ne vtikaj se v politiko, Suljo! Večerjaj pa lezi, naj te ne slišim več!

Suljo Gibić izdeluje danes cokle in jih prodaja ob petkih, v tržnih dneh, na trgu v Modriči.

Četnik iz Hercegovine

Ljubček moj, kod se sprehajaš

Dolga, kuštrava brada in zlepljeni lasje, ki so včasih padali tudi čez ramena — to je bil kras in ponos četnikov. Kdor ni bil videti tak, kot kaka naščeperjena ujeda, pripravljena, da se vsak hip zažene na svojo žrtev in jo pograbi s kremplji, je postajal sumljiv in je utegnil biti klican na odgovor. Zunanja umazanija, spričo katere se ni bilo lahko boriti z ušmi, je morala biti izraz notranje čvrstosti in pripravljenosti, da v vsem vztrajajo do konca.

Eden izmed njih pa je vendarle imel vse do prihoda na Trebavo pravico, da se brije in striže, da je čeden na pogled. Šele v Modriči so mu odvzeli to pravico, toda ne po njegovi krivdi. Šlo je za neko žensko.

Sredi leta 1942 je prišla v vas Stragare pri Kragujevcu četniška trojka in mobilizirala Draška Radovanovića-Cakića, dvajsetletnega mladeniča. Draško ni bil odslužil vojske in ni znal ravnati z orožjem, znal pa je na svojo nesrečo igrati na harmoniko. In četniki so ga odgnali z doma, da bi igral in pel njihovim oficirjem.

Draško se je potikal po Srbiji in Črni gori, od enega do drugega četniškega staba, nazadnje pa je postal osebni harmonikar Nikole Kalabića, komandanta kraljeve garde. To je tudi ostal vse do maja 1945. leta, ko je s četniškim orožjem vred umolknila tudi njegova harmonika.

Ves ta čas je Drašku dvakrat trda predla. Od Nikole Kalabića in svoje štirinajst kil težke harmonike se ni smel ločiti niti za hip, komandant kraljeve garde pa je bil nenehno na pohodih. Drvel je z enega konca Srbije na drugi, kakor gasilec, ki mora hkrati gasiti več požarov. Dostikrat se je dogajalo, da je kosil tukaj, večerjal tam, jutro pa ga je dobilo spet nekje drugje.

Kakor je Draško z bremenom harmonike težko prenašal nepretrgane pohode, na katerih jih je nenehno spremljal strah pred partizani, je prav tako težko prenašal tudi samega Nikolo Kalabića. Komandant kraljeve garde je klical svojega harmonikarja največkrat z žvižgom. Ko je Draško pritekel k njemu, je Kalabić dvignil glavo in vzbočil obrvi, ne da bi kaj rekel. Draško je takoj vedel, kaj hoče: slišati svojo pesem. Njegova pesem pa je bila: »Ljubček moj, kod se sprehajaš?«

Včasih je zažvižgal ali zaplosknil, priklical Draška, ga nekaj hipov molče opazoval in mu nato mignil s prstom, da lahko gre. Drugikrat pa je kar na lepem zgrabil Draška za lase in mu pljunil v obraz. Draško si je mislil, da bi Kalabić nemara rad tako storil z nekom drugim, zgrabil nekoga drugega za lase in ga opljuval po obrazu, toda tisti je močnejši od njega in zato se Kalabić znaša nad svojim nemočnim harmonikarjem.

Kakor vsi četniki je imel tudi Kalabić rad gostije. Najsi je bil gostitelj ali gost, zmeraj je imel pri sebi tudi Draška z njegovo harmoniko. Medtem ko so bradači otepali jedačo in se nalivali, je Draško vselej stal nekoliko vstran in z igranjem budil četnikom tek. Ko pa se je soba izpraznila in so se četniki začeli razhajati ali pijani klecati, mu je bilo dovoljeno priti k mizi in se v haglici najesti ostankov. Kalabić je imel pri pečenem prašičku najraje noge in uhlje. To je bil zmeraj njegov del. Draško seveda nikoli ni imel pravice izbirati.

V nesreči, ki ga je doletela zaradi harmonike, mu je bilo v edino uteho Kalabićevo dovoljenje, da se lahko brije in striže. Brada bi ga ovirala pri igranju, je govoril Kalabiću, ni pa izrekel komandantu kraljeve garde druge svoje misli: da jo bo ob nenadnem srečanju s partizani, ko bo treba dvigniti roke, bolje in srečneje odnesel brez četniške brade in dolgih las.

Ko pa je Nikola Kalabić prišel z Draškom Cakićem v Modričo, je moral harmonikar pustiti, da mu raste brada, da bi bil tak kakor drugi četniki. To mu je nakopalo še eno skrb in težavo.

Tifus je kosil četniško vojsko, nevarnost partizanov pa se je iz dneva v dan bližala in večala. Četniške perspektive so se sploh naglo zastirale in so šle po zlu, a Nikole Kalabića to ni motilo, da se ne bi vdajal uživaštvu. Vojskoval se je, poveljeval svoji gardi in jo gnal s položaja na položaj, a nikoli, niti v najtežjih okoliščinah, ni zapiral oči pred ženskimi čari. Ko ga je Draško gledal, kako hrusta prašičje noge in uhlje kako izvrstno se zabava z ženskami, večinoma na silo prepuščenimi njegovi volji, mu je prihajalo na misel, da ta človek čuti, da se mu bliža konec, in zato hoče užiti vse, kar mu življenje lahko nudi.

Neko popoldne je Kalabić v neki zasebni hiši v Modriči rekel Drašku:

— Zdaj pa bova potiho, na prstih, stopila v to sobo. Ti glej predse in se pretvarjaj, da nič ne vidiš. Ko ti dam z roko znamenje, veš, kaj moraš zaigrati. Razumeš?

— Razumem.

— Igraj potiho, prav potiho.

4 SNAŽILKE

SPREJMEMO TAKOJ

Delovno mesto v Pokopališki 33. — Javite se: Šolski grafični center, Ljubljana, Trg OF 14-IV. 11065

ERICH GIMPEL agent št. 176

21

Zdaj sem moral v enem samem skoku priti čez razsvetljeno področje. Stvar sreče. Če me bodo opazili, sem izgubljen. Če bi prišel do žice bi tako premadal prvi del poti, začel pa bi se najtežji. In če so strojnice naravnane natanko na kraj, kjer bom poskušal priti čez?

Naslonil sem se na steno jetnišnice, napel mišice in se pripravil na skok.

»Mirno,« sem si ponavljal.

Vzravnal sem se...

V tistem hipu je žaromet obliznil steno. Počasi je prišel do mene, se ustavil in odšel dalje. Vrgel sem se na tla. Žaromet me je nato vsega osvetlil. Imeli so me. Iz druge opazovalnice se je pojavil še en žaromet, ki je pomagal prvemu. Streljanje. Poziv.

Vstal sem in čakal z dvignjenimi rokami.

Prijeli so me.

Naslednji dan se moral k direktorjevemu pomočniku.

»Priznate, da ste hoteli pobegniti?«

Nič drugega mi ni preostalo.

Pokimal je.

»Na vašem mestu bi morda storil isto. Toda priznali boste, da vas moram kaznovati.«

»Da.«

»Petnajst dni celice ob kruhu in vodi.«

Rahlo mi je pokimal.

Tistih petnajst dni sem se dobro držal. Kadar je kazen časovno omejena, je ni težko prenašati. Razen tega pa sem bi eden izmed »starih«, ki jih ne predelaš tako brž.

Toda nisem računal s svojim starim nasprotnikom, z direktorjem kaznilnice. Po petnajstih dneh »carceze duro« sem bil še osem mesecev v navadni celici. Govorjenje prepovedano. Vsak dan pred juho sta prišla dva paznika in me prisilila, da sem se pred njima slekel do golega. Ta postopek — na pogled zato, da bi preprečili vsak nov poskus bega — je bil navadna hudobija.

PRIČAKOVANI UMOR

Kako strahotno je, če osem mesecev ne slišiš niti lastnega glasu, ne vidiš enega samega sončnega žarka, ne vdihneš niti malo svežega zraka in nimaš pojma o dogajanju v zunanjem svetu. Čas se ustavi, grmadijo se spomini, oživljajo sledovi izginule preteklosti.

Ne vem, kako sem mogel vzdržati. Mnogo se jih je bilo v samoti svoje celice. V meni pa se ni nikoli porodila misel na samomor, čperav se je zdela prihodnost brezupna.

Ko naj bi šel iz celice, me noge niso več nosile. Strkljal bi se po stopnicah, če me ne bi paznik prijel za roko.

»Le počasi, fant moj,« je rekel. »Najprej se moraš spet navaditi na hojo. To je zmeraj enako. Izgubil si čut za ravnotežje.«

Dascha, ki je bil kaznjenec kakor jaz, sem srečal, ko sem se »popravljal«. Dasch, izdajalec. Morilec lastnih tovarišev. Mož, ki je spravil na električni stol šest nemških agentov. Najbolj zaničevani kaznjenec v Leavenworthu.

To ni bilo najino prvo srečanje. Bila sva stara znanca. Z dela pri premogu so me premestili k nasipanju zemlje znotraj jetnišnice. To je bila nekakšna ugodnost, ki si je nisem znal pojasniti.

Nekega dne sem opazoval človeka, ki je delal nasproti mene, na drugi strani jarka. In razumel sem. Bil je Dasch. Kakor jaz je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Delal je brez naglice. Drugi niso govorili z njim. Vsi njegovi tovariši so ga prezirali, pa naj so bili Američani ali Nemci. Izdajalca sovražijo in prezirajo v vseh državah sveta. Dva tisoč štiri sto zločincev splošno prezira samo eno skupino: izdajalce.

Ostala sva si z obrazom proti obrazu tedne in mesece. Ločila sta naju dva metra in majhen jarek. V rokah sva imela težke lopate. Vsi v Leavenworthu, tako direktor in njegov pomočnik kakor pazniki in kaznjenci so čakali, da se bo zgodilo.

Njihovo upanje je bilo zaman. Mož, ki je bil nasproti mene, je bil ujetnik svojih misli in svojega kesanja. Nenehno se je pokoril. Zmeraj je imel pred očmi, kako se je izkrcal v Ameriki s svojimi tovariši, ki jih je prodal, da bi sam ušel vrvi.

Navadil sem se na Dascha in on se je moral navaditi name. Oba sva vedela, kaj pričakuje direkcija od naju, in nisva ji hotela pripraviti tega užitka. Kaj mi je pomenil Dasch, izdajalec domovine? Lastna usoda me je neprimerno bolj zanimala.

Čez tri tedne me je pobaral dva metra visok in plečat kaznjenec:

»Veš, kaj je storil Dasch?«

Pokimal sem.

»Taki ljudje niso vredni, da bi živeli.«

»Mogoče. Kaj bi pravzaprav rad?«

Spačil se je v nasmeh.

»Če mi daš zavojček cigaret, bo Dasch jutri zjutraj mrtev.«

»Kako boš pa to storil?«

»Zelo preprosto. Majhna nesreča. Ko bo šel pred menoj, mu bom spustil na glavo stokilski tram. Si razumel?«

»Da.«

Ponudil mi je roko.

»Udari! Cigaret pa mi ni treba dati vseh hkrati.«

»Jih sploh nimam,« sem rekel in mu obrnil hrbet.

Dasch še vedno živi. Izpustili so ga dve leti pred menoj, ameriške oblasti so ga poslale v Nemčijo.

PEKEL!

Moji dnevi v Leavenworthu so bili šteti. Washington so obvestili o mojem poskusu bega in osrednja uprava je sklenila, da bo ukrepala tako temeljito, da se mi bo ohladila kri.

Prepeljali naj bi me v Alcatraz, v jetnišnico v zalivu San Francisca. Tam je bila najbolj utrjena ječa na svetu, v njej so živeli živi mrliči, zapuščali so jo samo mrtvi.

Odpeljali so naju — bila sva dva — po cesti v zaprtem avtomobilu. Roke in noge so nama vklenili. Mož, s katerim sem delil železje, se je imenoval Williams Kingdom de Norman in je bil desna roka kralja gangsterjev Dutcha Schulza, ki je umrl od krogel nasprotne tolpe. Šest globokih brazgotin je najverneje pričalo o preteklosti tega človeka, ki je za nekaj časa postal moj siamski dvojček. Bil je prijeten družabnik in lepega vedenja. Kolikor so nama dovolili okovi, sva si skušala biti dobra sopotnika. Ločiti se nisva mogla niti pri jedi niti na stranišču. Z mnogimi neprijetnostmi sva morala plačati čast, da sodiva v kasto največjih in najnevarnejših zločincev.

Po celodnevnem potovanju smo prispeli v Alcatraz. V San Fraciscu nas je čakal motorni čoln kaznilniške uprave. V Alcatrazu, na kopici skal dve milji od obale ima vsak kaznjenec osebnega paznika. Na otoku je bilo redko več kot dve sto kaznjencev. Bil sem eden izmed »manj pomembnih«. Navaden »trajnež«. Eden mojih tovarišev bi moral odslužiti šest sto let ječe.

Četniška vrhovna komanda se umika iz Srbije

Križanka

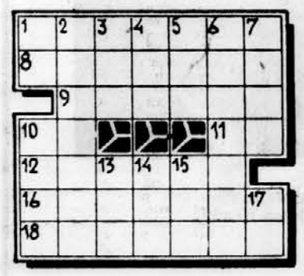

VODORAVNO: 1. tuje žensko ime, 8. atomska teža, 9. brenkalni instrument, 10. oblika pomožnega glagola, 11. kratica votle mere, 12. del Hamburga, 16. ejektrična priprava za prižiganje in ugašanje, 18. spominska plošča umrlemu.

NAVPIČNO: 1. ploskovna mera, 2. globoko izrezana »bleka na vratu, 3. kratica italijanske radijske družbe, 4. poudarek v stopici, 5. oče, 6. običajno stanje, 7. veliko azijsko jezero, 10. pripadnik starega naroda v Pirenejih, 13. ime hrvaškega pesnika Ujevića, 14. organ vida, 15. ime ameriškega pevca lahke glasbe Colea, 17. kratica za »Osvobodilna fronta«.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. stanca, 7. Arnoul, 8. krma, 9. Ra, 10. oda, 11. pay, 12. Se, 13. raca, 14. Elvira, 16. Maroko,

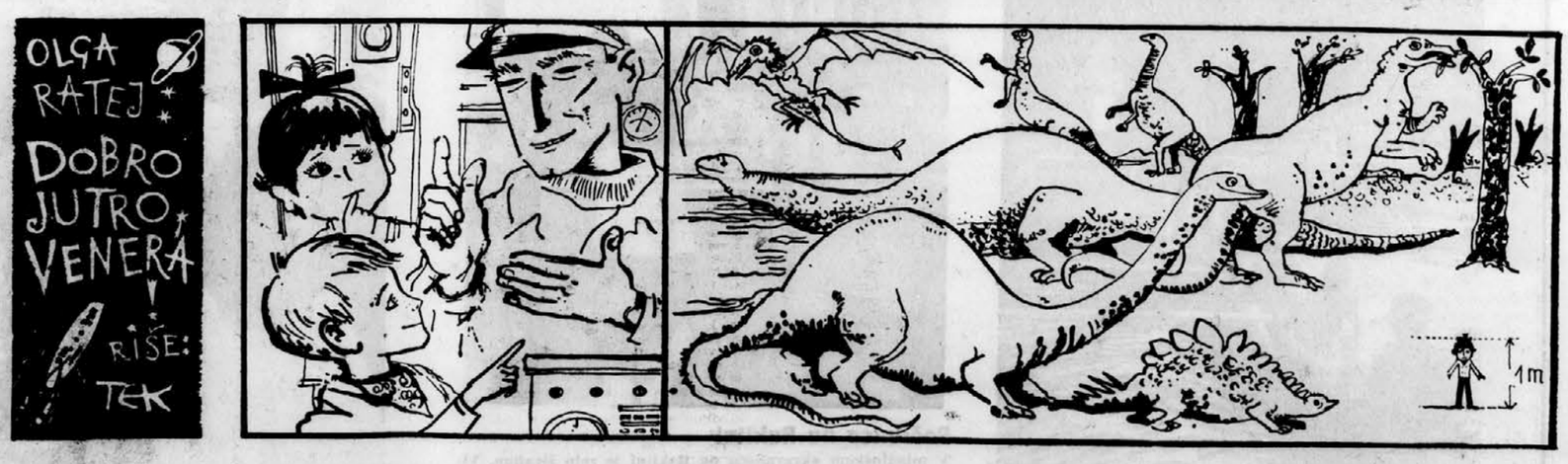

28. »Če je potemtakem Venera podoba pradavne Zemlje, tedaj bi na njej prav tačas morali živeti dinozavri. To, Žuža, so veliki zmaji. No, in naša odprava naj bi poleg drugega skušala razjasniti vprašanje, zakaj so dinozavri na Zemlji izumrli. Na živih primerih bomo to morebiti zlahka ugotovili.« Žuža se prestrašeno pocuka za čop. »Pa se zmajev nič ne bojite? Ogenj in žveplo bruhajo in jedo žive ljudi...«

Kapitan se zasmeje. »Dušica draga, za to imamo mi drugačno orožje kot kraljevič iz tvojih pravljic! Z mečem jih res ne bi ukrotili, naši aparati in roboti pa jim bodo najbrž kos.« Jure poprosi za besedo. Ali kapitan soglaša, da bi udaril na gong za kosilo? Kapitan pogleda na svojo uro in meni, naj še hip potrpi. Potem nadaljuje: »Naša druga naloga pa je znanstveno-potopisni film o Veneri. Radiotelegrafist je imeniten snemalec, književnik, ki bo pisal besedilo, pa je hkrati režiser. Seveda si bomo vsi družno pomagali, nihče ne bo stal križem rok. Na Venero letimo zato, da bi Zemljo obogatili z novimi spoznanji, torej da bi na Zemlji bolje živeli! Kar zadeva pa našo ladjo, je zadeva precej enostavna, odkar rakete ne potrebujejo več posebnega goriva...«

foto kronika

Novi čiliski veleposlenik pri Titu

Predsednik republike Josip Broz Tito je te dni sprejel novega veleposlenika republike Čile gospoda Miguela Serana Fernandeza, ki mu je izročil poverilnice.

Ekskluzivni klub

To je del oddelka sovjetskih kozmonavtov in hkrati najbolj ekskluzivni sovjetski klub. Poveljnik oddelka je po ukazu sovjetske vlade major Jurij Gagarin (tretji od leve proti desni), člani kluba pa so mimo njega še major Andrijan Nikolajev, podpolkovnik Pavel Popovič in (na desni) major German Titov. Poglavitna kvalifikacija za članstvo v klubu je to, da obkrožiš Zemljo v vesolju.

Prijateljski spopad

Kozmonavta Nikolajev in Popovič sta velika prijatelja. Major in podpolkovnik sta se za fotoreporterje spoprijela v šaljivem rokoborskem dvoboju. Očitno so že pred poletom načrtno pripravili obilo posnetkov uradnega in sproščenega videza za val publicitete, ki je spremljal vesoljski podvig »kozmonavtskih dvojčkov«.

Čebele na paši

V okolico Krima, na lepe planote od Rakitne do Preserja, so čebelarji napravili pravo invazijo s svojimi »muhami«. Panje zavoda za čebelarstvo je mogoče videti na vsakem koraku. Naš posnetek kaže pašnik obrata Slovenska Bistrica, ki je ob cesti Preserje—Rakitna postavil nad 350 panjev.

Kralj Husein se pelje

Prizor je bil pred kratkim posnet v jordanskem glavnem mestu Amanu. Kralj Husein se je peljal skozi mesto na vojaško parado, ki jo je priredila vojaška akademija Al Hussein. (Vojska je še zmerom ena najzanesljivejših opor jordanskega režima). Ob Huseinu sedi v avtu predsednik vlade Vasfi Tel.

»Papa, firer!«

je želel Georgeju Lincolnu Rockwellu, štiriinštiridesetletnemu vodji Ameriške nacistične stranke, londonski Daily Mirror, ki je objavil to sliko z londonskega letališča, posneto ob Lincolnovem izgonu. Brezplačno so ga zapeljali v Boston (ZDA) in natanko zabeležili, da bo to stalo britanske davkoplačevalce 96 funtov in 9 šilingov. »Še vedno raje, kakor dopustiti fašistične manifestacije,« je pristavil Daily Mirror.

Obletnica v znamenju incidentov

13. avgusta je Berlin praznoval prvo obletnico znamenitega zidu med vzhodnim in zahodnim delom mesta. Zvrstilo se je več demonstracij in incidentov, metali so bombe s solzivcem in celo streljali. Zahodnoberlinski študentje so demonstrirali ob zidu s križem, na katerem piše: »Mi, tožniki«.

Tudi tako gre

Jose Ganga, poklicni francoski tekmovalec v akrobatskem šofiranju, bi verjetno povzročil preglavice prometnim policajem. Takole se je v dobrodelne namene peljal po bruseljskih cestah.

Blejski osmerec

Na izbirnem tekmovanju za sestavo jugoslovanske veslaške reprezentance, ki bo prihodnji mesec nastopila na svetovnem prvenstvu v Luzernu, so nastopili tudi veslači z Bleda. Čeprav so že štirikrat dosegli izvrstne rezultate, so Blejčani v razburljivem dvoboju z osmercem Mornarja klonili ter tako prepustili mesto v reprezentanci Spličanom. Na našem posnetku so veslači osmerca z Bleda.

Počitnice na Rakitni

V mladinskem okrevališču na Rakitni je zelo živahno. Višinski zrak (1000 m), sprehodi po slikoviti okolici, montažni bazen, rekviziti za namizni tenis ter druge športne igre, harmonika in pesem, vse to je zelo prijetno za začasne prebivalce doma na Rakitni, ki jih je v vsaki izmeni nad 100. Vsaka skupina (10—15 otrok) ima svojega vodnika, ki skrbi za red in zabavo svoje »desetine«.

Ljubljančanka miss Bleda

Minulo nedeljo so v Kazini na Bledu izvolili »miss Bleda 1962«. Med 27 dekleti je zmagala Ljubljančanka Mojca Platner, ki je dobila 228 glasov, drugo mesto so prisodili Beograjčanki Milici Naumović (70 glasov), tretje pa Nemki Sabini Mullert (na sliki desno) iz Münchena (62 glasov).

PREDLOG KENIJSKE STRANKE KANU

Načrt za razvoj Kenije

Stranka Džama Kenijate poudarja, da je brezposelnost poglavitni gospodarski problem dežele

NAJROBI, 17. avg. (Reuter). Afriška nacionalna unija Kenije KANU, ki jo vodi Džomo Kenijata, je objavila načrt petletnega gospodarskega razvoja Kenije. Po tem načrtu naj bi rešili resen problem brezposelnosti ter mobilizirali kmetijski in industrijski potencial dežele.

Kar zadeva reševanje vprašanja brezposelnosti, stranka KANU predlaga, naj bi takoj začeli podirati koče in graditi stanovanja in naj bi zaposlili delavce pri izgradnji cest in mostov. Stranka KANU prav tako predlaga naj bi iz brezposelnih mladincev sestavili delovne brigade, ki naj bi sodelovale pri občinskih načrtih samopomoči. Menijo, da bi poleg rednih sredstev za likvidiranje brezposelnosti morali porabiti še najmanj 20 milijonov funtov šterlingov.

»Zemlja je najvažnejše nacionalno bogastvo Kenije«, je rečeno v predlogu plana, ki priporoča, naj bi organizirali neko komisijo, katera bi klasificirala vso obdelovalno zemljo in dala pobude za njeno obdelavo. Stranka KANU poudarja potrebo po pridobivanju novih obdelovalnih površin in predlaga široko akcijo naseljevanja kmetov na zapuščena posestva. Predlaga tudi ukrepe, da bi se povečala produktivnost v kmetijstvu. Farme evropskih priseljencev, ki bodo odšli iz Kenije, naj bi razdelili Afričanom brez zemlje.

Največja kenijska politična stranka meni, da ne more imeti zaupanja v agrarno politiko, ki bi temeljila na prepričevanju omamljivih farmarjev — evropskih priseljencev — naj ostanejo v Keniji.

Kar zadeva industrijo, pripisuje program stranke velik pomen vključevanju Afričanov v trgovino in industrijo. Plan predvideva morebitno zmanjšanje davščin na delo tujih kompanj, svoboden transfer denarja in druge podobne olajšave, s katerimi naj bi pridobili tuje investitorje.

Deveti »Pugwash« bo posvečen razorožitvi

London, 17. avg. (Reuter). V Cambridgeu bo od 25. do 30. avgusta deveta konferenca »Vzhoda in Zahoda. Kakor se je zvedelo, bodo na tem zborovanju znanstveniki razpravljali o razorožitvi. Neuradni razgovori znanstvenikov se bodo nadaljevali na deseti konferenci, ki bo v Londonu 3. septembra.

Razgovorov v Cambridgeu se bo udeležilo kakih 60 znanstvenikov, ki bodo razdeljeni v pet delovnih skupin. Obravnavali bodo razna vprašanja s področja razorožitve.

Na londonski konferenci pa bo sodelovalo kakih 300 znanstvenikov iz Velike Britanije, Sovjetske zveze, ZDA in drugih držav. Na tej konferenci bodo razpravljali o temi »Znanstveniki in problemi sedanje dobe«.

Prvo zborovanje znanstvenikov Zahoda in Vzhoda je bilo v mestu Pugwash v Novi Škotski.

Luthula – rektor Glasgowske univerze

Glasgow, 17. avg. (Reuter). Predstavniki študentov glasgowske univerze so sinoči izjavili, da je Nobelov nagrajenec za mir Albert Luthula sprejel kandidaturo za rektorja glasgowske univerze. Novega rektorja te znane ustanove bodo izbrali letos 22. oktobra. Glasovalo bo okrog 6500 študentov.

Nenniju je bolje

Aosta, 17. avg. (Reuter). Zdravstveno stanje italijanskega socialističnega voditelja Pietra Nennija se je ponoči zboljšalo, a je še vedno resno. To so objavili v bolnišnici v Aosti, kamor so prenesli Nennija včeraj popoldne, potem ko je nesrečno padel na izletu.

Nenni je ponoči dobil transfuzijo krvi in so mu s kisikom olajšali dihanje. Danes ga je že lahko obiskala njegova družina.

Mnogi Italijani so davi izrazili Nenniju željo, da bi čimprej okreval, med njimi tudi predsednik republike in predsednik vlade.

ZDA priznale vojaško junto v Peruju

LIMA, 17. avgusta (AP). — Vlada ZDA je danes priznala novi režim v Peruju. Prekinitev diplomatskih odnosov s Perujem je trajala od 18. julija, ko je vojaška junta prevzela oblast in aretirala predsednika Prada.

Telegrami

NIKEZIĆ SE VRAČA V BEOGRAD — NEW YORK. Dosedanji jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Marko Nikezić je odpotoval iz newyorškega pristanišča v domovino.

VELEPOSLANIKA POLOŽILA VENCE NA AVALI — BEOGRAD. Veleposlanika Francije in Cila v Jugoslaviji, Jean Binoche in Miguel Serrano Fernandez, sta včeraj položila vence na grob Neznanega junaka na Avali.

FRANCOSKI ZUNANJI MINISTER OBIŠČE NORVEŠKO — OSLO. V četrtek bo prispel na tridnevni uradni obisk v Oslo francoski zunanji minister Couve de Murville, ki se bo s premierom Gerhardsenom, zunanjim ministrom Langejem in drugimi državniki razgovarjal o problemih v zvezi s članstvom Norveške v Skupnem evropskem trgu.

ZAHODNONEMSKA ZUNANJA TRGOVINA — WIESBADEN. Zahodna Nemčija je prejšnji mesec dosegla pozitivno bilanco v zunanji trgovini v znesku 281 milijonov mark (v juniju 155 milijonov). V lanskem juliju je Zahodna Nemčija dosegla v zunanji trgovini pozitivno bilanco v znesku 505 milijonov zahodnonemških mark.

SOVJETSKE RIBIŠKE LADJE V HAVANSKEM PRISTANIŠČU — MOSKVA. Pet sovjetskih ribiških ladij je prvič zaplulo v havansko pristanišče s tovorom svežih rib. Sovjetski ribiči so nalovili ribe za kubanski trg na podlagi kubansko-sovjetskega sporazuma o brezplačni tehnični pomoči Kubi v razvoju ribištva.

HUDA AVTOBUSNA NESREČA — SIVAS. V bližini Kangala v Turčiji se je pripetila na cesti nesreča, ki je terjala devet smrtnih žrtev, 12 ljudi pa je bilo ranjenih. Nesreča je nastala, ker je eksplodiral rezervoar za gorivo v avtobusu, kar je povzročilo požar.

KONEC DEL NA ZASAVSKI CESTI — Dela na trasi zasavske ceste so za letos končana. Enote JLA, ki so delale od konca maja pa do srede avgusta, so v tem času uredile 3 kilometre na najtežjem odseku trase. Dela so zaključili včeraj z majhno slovesnostjo. Na sliki: predstavnikom oblastnih forumov in političnih organizacij ljubljanskega okraja razkazujejo novo traso oficirji JLA. Foto: Deniša

Spet novi kilometri Zasavske ceste

Enote JLA za letos zaključile dela na trasi nove prometne zveze med Zasavjem in Ljubljano

Zagorje, 17. avg. Tu so dopoldne na levem bregu Save v taboru pripadnikov JLA slovesno proslavili konec letošnjih del na trasi zasavske ceste.

Gostje so si najprej ogledali odsek, na katerem so letos vojaki delali, nato pa je bila v taboru skromna slovesnost, na kateri so govorili generalmajor *Dušan Švara*, predsednik OLO Ljubljana *Boris Mikoš* ter predsednik ObLO Zagorje *Dušan Kolenc*. Vsi trije so se enotam JLA zahvalili za trud in prizadevnost, ki so jo pokazali pri delu na tem najtežjem odseku zasavske ceste, saj so normo izpolnili kar 152 odstotno.

Nato je predsednik ObLO Zagorje Dušan Kolenc izročil praktična darila kot nagrade enotam in posameznikom, ki so se pri delih še posebej izkazali.

Letos so enote JLA delale na zasavski cesti od 21. maja pa do 16. avgusta. V tem času so uredili tri kilometre trase na najtežjem odseku med Zagorjem in Tolmuni. Tri delih so izkopali 36.500 kubičnih metrov materiala, največ preglavic pa je povzročal tunel v tako imenovanih »cesarskih kamrah«.

Povečanje industrijske proizvodnje na Hrvatskem

Zagreb, 17. (Tanjug). Industrijska proizvodnja na Hrvatskem se je v sedmih mesecih letošnjega leta v primerjavi z istim obdobjem lanskega povečala za 9%. Za to časovno obdobje je značilen nekoliko počasnejši tempo proizvodnje v industriji gradbenega materiala, usnja, gume in obutve, v živilski in tobačni industriji ter v nekaterih drugih panogah.

Izgon Indijcev iz Mozambika?

New Delhi, 17. avg. (IIS). Vlada v portugalski koloniji Mozambik je sprejela dekret, ki določa, da morajo Indijci, živeči v Mozambiku, zapustiti deželo, kolikor bodo oblasti to od njih zahtevale. V glavnem mestu Mozambika so že ustanovili komisijo, ki se bo ukvarjala s prebivalci indijskega porekla in njihovim imetjem.

Širok načrt za dopuste

Havana, 17. avg. (Tanjug). Vlada premiera Castra in centrala sindikatov sta te dni začeli izvajati širok načrt za letni oddih kubanskim delavcem. Po tem načrtu bodo najboljši hoteli, med njimi tudi hoteli na sloviti kubanski plaži Varadero, na voljo sindikalni centrali za tiste delavce, ki so se najbolj izkazali v proizvodnji. To široko razvijanje delavskega turizma na Kubi se je začelo po nedavnem govoru premiera Castra, ki je zahteval pravičnejšo razdelitev razpoložljivih dobrin.

NOVOSTI V JUGOSLOVANSKI SKUPNOSTI ZAVAROVANJA

Novo v zavarovalništvu

Zavarovalni zavodi naj bi poslovali na ozemlju vse države

Beograd, 17. avg. (Tanjug). V Jugoslovanski skupnosti zavarovanja pripravljajo predloge za odpravo teritorialnega monopola zavarovalnih zavodov in za bolj elastično pridobivanje sredstev za kritje stroškov njihovega poslovanja. V tej smeri bodo predlagali nekaj sprememb v zakonskih predpisih, ki zdaj med drugim določajo, da zavarovalni zavod lahko posluje samo na področju, za katero je bil ustanovljen.

Dosledna uporaba te zakonske določbe je po mnenju strokovnjakov privedla ne samo do upostavitve monopolističnega trga, marveč tudi do preveč razdrobljenega omrežja zavarovalnih zavodov brez gospodarke utemeljitve. To so nekatere republike že ugotovile in zdaj pazljivo proučujejo možnost, kako zmanjšati število zavarovalnih organizacij. Na Hrvatskem na primer zbujajo pozornost pobude, da bi to storili v skladu z novo politično-teritorialno razdelitvijo. Na to resno mislijo tudi v Srbiji.

Ena najvažnejših novosti, ki jo predlagajo, bi bila pravica zavarovalnih zavodov, da poslujejo na ozemlju vse države. Drugače povedano, zavarovancem bi bilo omogočeno, da se zavarujejo pri zavodu, ki jim nudi najugodnejše pogoje. Višina sredstev za kritje stroškov poslovanja zavarovalnih zavodov naj bi bila po tem predlogu pogojno vezana na njihovo medsebojno konkurenco. To bi praktično pomenilo odpraviti sedanje enotne zavarovalne tarife.

Pravico odločanja o višini stroškov poslovanja bi bilo treba po tem predlogu prenesti na organe družbenega upravljanja zavarovalnih zavodov, s tem da bi določili gornjo mejo teh stroškov, kakor na primer pri bankah, in hkrati zagotovili učinkovito družbeno kontrolo nad zavarovalnimi tarifami.

V Jugoslovanski skupnosti zavarovanja menijo, da bi predloženi ukrepi omogočili, da bi opustili zavarovalne zavode, ki nimajo podlage za svoj obstoj kot samostojne organizacije na eni, na drugi strani pa bi omogočili tudi hitrejše ustanavljanje močnih zavodov, specializiranih za posamezne vrste zavarovanja. Ti zavodi bi v zdravem gospodarskem tekmovanju zniževali zavarovalne stroške.

Beograd za obiskovalce PEA

Beograd, 17. avg. (Tanjug) Kljub številnim prijavam novih rezervacij v beograjskem »Putniku«, bo podjetje lahko zagotovilo zadostno število postelj za vse tiste, ki bodo želeli spremljati VII. evropsko prvenstvo v atletiki od 12. do 16. septembra.

Po posebno pripravljenih prospektih »Putnika« bo stal penzion 1300 do 1950 dinarjev, kar bo odvisno od kategorije sob. Razen posameznikov je prijavilo obisk tudi več šol, športnih in mladinskih organizacij ter tovarniških kolektivov. Največ je interesentov za tridnevno bivanje v Beogradu. Soba, hrana, vstopnica in vožnja do Beograda bo stalo 6000 do 8000. Kdor bo hotel ostati v Beogradu 6 dni, bo moral plačati 4000 dinarjev več.

Od 5. septembra bo odprt tudi novi hotel »Slavija«, v katerem bodo stanovali tuji novinarji - poročevalci s VII. evropskega prvenstva v atletiki. Graditev tega hotela ocenjujejo mnogi strokovnjaki kot izreden gradbeni uspeh. Hotel bo imel 20 nadstropij in praktično bo dograjen v enem letu in 20 dneh. Če bi ga gradili tako, kakor so gradbena podjetja gradila druga poslopja, bi trajala graditev dve in pol do tri leta. Tako hitro ga bodo zgradili zato, ker so pritegnili kakih 20 različnih podjetij iz vse države, ki so pravočasno izpolnila vse izredne dobave.

Novi beograjski hotel, ki bo imel kakih 650 postelj, se bo uvrstil takoj za znanim hotelom »Metropol«. Hotel stoji na trgu »Dimitrije Tucović«, ki se je imenoval prej »Slavija«.

Tone Tribušon novi predsednik OLO Kranj

Kranj, 17. avg. — Na današnji seji obeh zborov OLO Kranj so utemeljili potrebo, da zaradi številnih gradenj in širjenja prometnih objektov čim smotrneje izkoristijo razpoložljiva zemljišča. Doslej so te zadeve urejali pristojni urbanistični organi pri ObLO, vendar so bile gradnje zaradi pomanjkanja urbanistične dokumentacije često nesmotrne.

Prvi korak k urbanistični ureditvi v kranjskem okraju je regionalna študija celotne Gorenjske, ki jo bo še do jeseni izdelal Urbanistični inštitut Slovenije. Takoj nato bo sledila razprava na OLO, določene pa bodo tudi smernice občinskim ljudskim odborom.

Na seji sta bila razrešena dolžnosti dosedanji predsednik OLO Jakob Žen, ki je bil izvoljen za sekretarja OK ZKS ter podpredsednik Sveto Kobal, ki je sedaj podpredsednik gospodarske zbornice LR Slovenije. Za novega predsednika je bil izvoljen ing. Tone Tribušon, Vladimir Logar pa je novi podpredsednik OLO Kranj. L. S.

Prihodnje leto ne bo treba uvažati umetnih gnojil

Beograd, 17. avg. (Tanjug). Naša kemična industrija je izdelala do začetka julija kakih 255.000 ton umetnih gnojil, ali približno 100.000 ton več kakor v prvem polletju lanskega leta. Do konca leta naj bi izdelala kakih 850.000 ton superfosfata in približno 200.000 ton dušičnih gnojil. K tolikšnemu povečanju proizvodnje so pripomogle tudi nove tovarne. Tako se je v začetku letošnjega leta že začela proizvodnja dušičnih gnojil v znanem središču naše kemične industrije v Lukavcu pri Tuzli. Tovarno so dogradili letos in njena zmogljivost znaša v prvi fazi kakih 120.000 ton dušičnih gnojil letno. Gradnjo bodo nadaljevali prihodnje leto.

Do konca letošnjega leta bo začela obratovati tudi naša največja tovarna za dušična gnojila, ki jo grade blizu Pančeva. V pančevski tovarni so končali vsa dela in strokovnjaki zdaj nameščajo in preizkušajo stroje in opremo za to veliko tovarno. Ko bo nova tovarna obratovala s polno zmogljivostjo, bo izdelala letno kakih 360.000 ton dušičnih gnojil.

Pričakovati je, da bodo začeli sredi prihodnjega leta s poskusno proizvodnjo tudi v novi tovarni superfosfata v Kosovski Mitrovici. Tovarna bo izdelala letno kakih 250. tisoč ton superfosfata. Strokovnjaki računajo, da bodo izdelale te tovarne toliko umetnih gnojil, da nam jih ne bo treba več uvažati.

Jugoslovanski filmi v tujini

Zagreb, 17. avg. (Tanjug). V kratkem bodo začeli francoski kinematografi predvajati jugoslovanske filme »Signali nad mestom«, »Deveti krog« in »Abeceda strahu«. Francoski distributerji so odkupili tudi več jugoslovanskih dokumentarnih in risanih filmov.

V zadnjem času se za odkup naših filmov zanimajo tudi v drugih državah. Največje je povpraševanje po risankah in dokumentarcih. Nizozemska je odkupila letos 22 jugoslovanskih kratkih filmov, Danska enajst, Švedska in Norveška pa skupaj triindvajset. Švedska televizija je o naših risankah pripravila posebno oddajo z uvodnim predavanjem. — Predvajali so več naših risank in pa film »Tisoč in ena risba«, ki na domiseln način prikazuje nastanek filmske risanke.

SKLEP LONDONSKE KONFERENCE

Aden novi član federacije

Delavski sindikat Adena proti vstopu v južnoarabsko federacijo

LONDON, 17. avg. (Tanjug). Po tridnevnih razgovorih v Londonu so sinoči sklenili, da bodo britansko kolonijo Aden priključili skupini emigratov v tako imenovani Južnoarabski federaciji, ki je pod britansko suverenostjo. To odločitev so sprejeli ministri kolonialne vlade v Adenu in predstavniki nekaterih emigratov, ko so se 1959. dogovorili o ustvaritvi federalne unije pod britansko upravo. Aden bo dvanajsti član te federacije. V Adenu živi 220.000 prebivalcev in meri 75 kvadratnih milj.

V tej razširjeni »federaciji«, kateri so sedaj priključili Aden, pa bo samo polovica od 26 šejkatov, kar kaže, da zamisel o federaciji v tem delu arabskega polotoka ni posebno priljubljena. Najmanj priljubljena pa je v samem Adenu, kjer je delavski sindikat izrecno proti tej federaciji. Kot se je zvedelo, razlagajo delavci v Adenu, ki se s svojo veliko petrolejsko luko precej razlikuje od zaostale okolice, idejo o federaciji kot poskus nevtralizacije težnj adenskega naroda po samostojnosti ali z drugimi besedami podaljševanje obdobja britanske kolonialne vladavine v Adenu s povezovanjem s skrajno zaostalimi emirati, ki jih vodijo fevdalci. Predstavniki šejkatov in ministri adenske kolonialne vlade so se dogovorili, da bo imel Aden »poseben« položaj v okviru razširjene federacije in da bo Britanija ohranila suverenost nad Adenom zaradi nemotenega funkcioniranja njenih vojaških naprav«.

V zvezi s to odločitvijo je jemensko predstavništvo v Londonu dalo izjavo, v kateri je rečeno, da ima jemenska vlada odločitve londonske konference za neveljavne in da gleda na južni Jemen (vključujoč tudi Aden) še nadalje kot na sestavni del Jemena. Pravi namen londonske konference, poudarja izjava, je »podaljševanje in okrepitev britanskega oporišča na tem področju«.

Načrt predvideva, da bi bilo za Kenijo velikega pomena skupno tržišče za Vzhodno Afriko, in poudarja potrebo po iskanju novih tržišč za kenijski izvoz.

PRED JESENSKO SETVIJO V SRBIJI

Visokorodna pšenica skoraj izpodrinila slabše sorte

Letošnjo jesen visokorodne sorte na treh četrtinah pšeničnih polj

Beograd, 17. avg. (Tanjug). V vseh okrajih Srbije vneto sestavljajo program jesenske setve in proučujejo možnosti glede pridelovanja pšenice. O tem so razpravljali danes na sestanku predsedstva sekcije za kmetijstvo in gozdarstvo Gospodarske zbornice Srbije, ki so se ga udeležili tudi predstavniki okrajev. Pravočasno sestavljanje so sicer ocenili pozitivno, toda poudarili so, da bi morali obravnavanje programov za pridelovanje pšenice čimprej prenesti iz okrajev in občin v proizvodne organizacije in zadruge.

V niškem okraju nameravajo zasejati z visokorodnimi sortami pšenice 31 odstotkov vseh površin, v Čačku 100%, v Šabcu in Svetozarevu 65%, na Kosmetu 51% itd. Po orientacijskih programih okrajev, ki jih bodo najbrž nekoliko spremenili, je pričakovati, da bodo letos jeseni zasejali s pšenico v Srbiji nad 1,318.000 ha, od tega z visokorodnimi sortami blizu 940.000 ha.

Na sestanku predsedstva so opozorili na to, da je treba pravočasno zagotoviti zadostne količine umetnih gnojil v nekaterih okrajih, tako na primer v Nišu, Smederevu in Kragujevcu, primanjkuje umetnih gnojil, vtem ko so jih skladišča v Kruševcu polna in ko samo čakajo, da jih bodo zadruge začele prevzemati. Nekaj podobnega je tudi s semensko pšenico. Vtem ko je imajo v Šabcu nad 200 vagonov preveč, jim je v Kragujevcu in Nišu primanjkuje.

ZADNJE VESTI

Razgovor prek „Telestara“

Uredništvo »Borbe« se je preko »Telestara« razgovarjalo z dopisnikom v ZDA

BEOGRAD, 17. avg. — Nocoj ob 19.30 uri je uredništvu »Borbe« uspel prvi telefonski razgovor v tem delu Evrope z New Yorkom preko telekomunikacijskega satelita »Telestar«. Uredništvo »Borbe« je govorilo s svojim dopisnikom v New Yorku. Razgovor je trajal več kot osem minut. Prenos je bil odličen, mnogo boljši kot običajen preko podmorskih kablov ali ultrakratkih radiozvez.

Naš dopisnik v New Yorku Živko Milić, ki se nahaja v Endoweru v državi Maine, kjer so montirane posebne naprave za prenos preko »Telestara«, poroča, da je bila ob prvih novinarskih razgovorih z 12 velikimi evropskimi uredništvi prirejena velika slovesnost, ki se je je udeležil med drugim tudi guverner države Maine.

Razgovor je posnela tudi jugoslovanska radiotelevizija in ga bo prikazala v svojem programu v soboto ob 20. uri.

Sprejem ob indonezijskem prazniku

BEOGRAD, 17. avgusta — (Tanjug). Veleposlanik republike Indonezije v Beogradu Asmaoen je nocoj priredil ob dnevu neodvisnosti Indonezije sprejem, ki so se ga udeležili med drugim tudi podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić, predsednik zbora proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine Paško Romac, član ZIS Kiro Gligorov in drugi.

Neposreden televizijski prenos s sprejema kozmonavtov

Beograd, 17. avg. (Tanjug) Dne 18. avgusta ob 11.30 bo jugoslovanska televizija oddajala neposreden prenos Evrovizije s sprejema sovjetskih kozmonavtov Nikolajeva in Popoviča v Moskvi. Po predvidenem programu naj bi prenos vseboval prihod kozmonavtov na letališče, pot do Rdečega trga in miting, ki bo prirejen v čast obeh kozmonavtov.

Poziv sovjetskih kozmonavtov

Moskva, 17. avg. (Tanjug). Sovjetska kozmonavta Andrijan Nikolajev in Pavel Popovič sta pozvala danes k izkoriščanju vesolja v miroljubne namene. »Vesolje mora služiti samo stvari miru. To je najvažnejše,« je izjavil Andrijan Nikolajev, Pavel Popovič pa je dodal, da mora biti »vesolje uporabljeno v miroljubne namene. Jaz sem pripravljen sodelovati tam z vsemi«.

Kongres demokratične mladine

Varšava, 17. avg. (Tanjug). VII. kongres Svetovne zveze demokratične mladine v Varšavi je na koncu zasedanja sprejel splošno resolucijo, v kateri ugotavlja, da je boj za mir v mednarodnih pogojih najvažnejša naloga mladine sveta in da je mogoča miroljubna koeksistenca držav z različnimi družbenimi sistemi.

Za predsednika zveze je bil ponovno izbran Pietro Pieralli, predstavnik zveze komunistične mladine Italije. Kot gost je v delu kongresa sodelovala tudi Ljudska mladina Jugoslavije.

Tajlandski vojaki vdrli v Kambodžo

PNOM PENH, 17. avgusta. Kamboško ministrstvo za informacije je sporočilo, da se je 15. avgusta izkrcalo okoli 400 tajlandskih vojakov na kamboško ozemlje na obali Siamskega zaliva. Sporočilo še dodaja, da je bilo s tajlandskimi enotami deset ameriških vojaških svetovalcev.

Kakor poroča Reuter, je šef kamboške države Sihanuk danes izjavil, da so se tajlandske enote ponoči umaknile s kamboškega ozemlja, hkrati pa poudaril, da je položaj na meji proti Tajlandu »eksploziven« in da tajlandske enote povročajo incidente v želji, da bi izzvale vojno s Kambodžo.

Mobutu pri Lunduli

LEOPOLDVILLE, 17. avgusta (Reuter). — Komandant kongoške nacionalne armade Mobutu je odpotoval v Albertville, kjer naj bi se razgovarjal z generalom Lundulo, komandantom tretje armade, ki se nahaja v vzhodnih provincah Konga.

Kakor navajajo kongoški časopisni viri, so Čombejevi žandarji zavzeli naselje Kjajo, okoli 80 kilometrov južno od Albertvilla in se pomikajo proti severu.

Opazovalci v Leopoldvillu so vse bolj prepričani, da obnovitev sovražnosti v Severni Katangi ni lokalnega pomena.

Delegacija OZN v Senegalu

DAKAR, 17. avgusta (MAP) V glavno mesto Senegalije je prispela delegacija ekonomske komisije OZN za Afriko. Delegacija se bo razgovarjala s predstavniki Senegala o potrebnih sredstvih za ustanovitev banke za razvoj Afrike, ki naj bi služila vsemu kontinentu.

General Riki bo nadzoroval ustavitev ognja v Zahodnem Irijanu

NEW YORK, 17. avgusta — (Reuter). Vršilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant je imenoval indijskega generala Rikija za šefa ekipe OZN, ki bo nadzorovala prekinitev ognja v Zahodnem Irijanu.

Soustella so aretirali

RIM, 17. avg. (AP) V Milanu so danes aretirali voditelja francoskih ultrašev Jacquesa Soustella.

Kakor so sporočili, so Soustella aretirali v Milanu, kjer se je skrival pod lažnim imenom. Kot nezaželena oseba bo Soustelle izgnan v državo, ki si jo bo sam izbral.

DAVIS CUP

Mehika : Jugoslavija 1:0

CIUDAD MEXICO, 17. avg, (AP) Mehiški igralec Palafox je v prvi igri premagal jugoslovanskega igralca Jovanovića 6:4, 1:6, 6:3, 6:3.

ŽENSKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Zmaga Kurešev nad inž. Nedeljkovićevo

Jesenice, 17. avg. — V 13. kolu ženskega šahovskega prvenstva Jugoslavije so bili doseženi naslednji izidi: Jocić : Miličić 1:0, Pongrac : Ž. Nedeljković 1:0, Lakčević : Kitonić 0:1, Canji : Stadler 0:1, Piberl : Ljiljak 1:0, Jovanović : Lazarević 0:1, Kureš : inž. Nedeljković 1:0, Nagy : Milićević prekinjeno v boljšem položaju za Milićevićevo.

Stanje po 13. kolu: Lazarević 11, inž. Nedeljković 9, Stadler 8.5, Ljiljak, Piberl, Jocić in Jovanović 8, Kitonić 7,5 itd.

M. A.

AVTO-MOTO

Prvi dirkači že v Škofji Loki

Škofja Loka, 17. avgusta. — Sem so prispeli nocoj prvi udeleženci nedeljskih cestnih hitrostnih motornih dirk za prvenstvo Jugoslavije, med njimi tudi večkratni državni prvak med prikoličarji inž. Boško Snajder s sovoznikom Roganom. Za to najpomembnejše domače tekmovanje motoristov — začetek dirk bo v nedeljo ob 14. uri — je prijavljenih 99 dirkačev iz vse države.

Umrl zaradi neprevidnega skoka

Maribor, 17. avgusta. — Včeraj zjutraj je Ivan Kirbiš z avtobusom pripeljal delavce na parkirni prostor tovarne avtomobilov v Mariboru. Preden se je ustavil, je brez voznikove vednosti skočil iz avtobusa delavec Andrej Grušovnik, star 19 let; padel je na betonska tla in se hudo poškodoval. Takoj so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico, vnedar je ob pol sedmih zvečer poškodbam podlegel.

VOZIL JE BREZ IZPITA

Podutik, 17. avgusta. — Včeraj dopoldne je Miodrag Stevanović skoji naselje Podutik proti Dravljam vozil tovorni avtomobil. Iz nasprotne smeri je pripeljal tovornjak, ki ga je upravljal Vladimir Romšek. Ker je le-ta na nekem zavoju zavozil preveč v levo, sta vozili trčili. Romšek ni imel vozniškega dovoljenja. Telesnih poškodb ni, škode je za 50.000 dinarjev.

ZARADI VINJENOSTI SE JE PREVRNIL

Vnanje gorice, 17. avgusta. — Včeraj opoldne se je Alojz Brvar pripeljal z osebnim avtomobilom po cesti Vnanje gorice proti Ljubljani. Na desnem ovinku je zaradi prevelike hitrosti in vinjenosti zapeljal čez levi rob ceste in se prevrnil. Vozil je tudi brez vozniškega dovoljenja. Brvar in sopotnik Franjo Acosto sta se laže poškodovala, materialne škode pa je za 80.000 din.

MOTORIST SE JE ZALETEL V AVTOMOBIL

Rodica, 17. avgusta. — Včeraj popoldne je Anton Planinšek vozil osebni avtomobil iz Kamnika proti Domžalam. Za njim je peljal motorist Ivan Sibašek s sopotnikom Francem Učarjem. V vasi Rodica pri Domžalah je Planinšek zavil v levo, motorist pa se je zaradi premajhne razdalje zaletel v avto. Sibašek in Učar sta se laže poškodovala, materialne škode na obeh vozilih pa je za 50.000 din.

VREME

Stanje 17. avgusta: Področje nizkega zračnega pritiska se zadržuje nad severno Anglijo in Severnim morjem. Hladna fronta je nad Francijo in se pomika proti vzhodu. Nad Balkanom se še vedno zadržuje zelo topel zrak.

Napoved za soboto: Zjutraj in dopoldne bo pretežno sončno, nato povečana oblačnost in popoldne krajevne plohe oziroma nevihte. Najnižje nočne temperature bodo okoli 13. v Primorju 22. najvišje dnevne okoli 27, v Primorju 30 stopinj Celzija.